

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
DEKORATİF ÜRÜNLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

BURSA İLİNDEKİ DERİ GİYİM AKSESUARLARLARININ
İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Esra BİRİNÇ

Ankara- 2009

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
DEKORATİF ÜRÜNLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

BURSA İLİNDEKİ DERİ GİYİM AKSESUARLARININ
İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Esra BİRİNÇ

Danışman
Prof. Dr. Mediha GÜLER
Yrd. Doç. Dr. İbrahim KISAÇ

ANKARA-2009

Eğitim Bilimleri Enstitüsü M¼d¼rl¼đ¼'ne

Esra BİRİNÇ 'e ait ' Bursa İlindeki Deri Giyim Aksesuarlarının İncelenmesi 'adlı
çalışma j¼rimiz tarafından El Sanatları Eğitimi B¼l¼m¼ Ana Bilim Dalında Y¼ksek
Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

İmza

¼ye (Tez Danışmanı): Prof. Dr. Mediha G¼LER.....

.....

¼ye (2.Tez Danışmanı) Yrd. Doç. Dr. İbrahim KISAÇ.....

.....

¼ye Yar. Doç. Zeynep G¼KÇESU.....

.....

¼ye Doç. Aysen SOYALDI .....

.....

¼ye Yar. Doç. Yakude DEVELİ.....

.....

ÖNSÖZ

İnsanoğlu yaradılışından itibaren çevresel faktörelere korunmak için yine çevresindeki materyallerden yararlanmıştır. Taşlardan, topraktan, kemikten, hayvan postlarından, ağaç kabuklarından, yapraklardan ve benzeri maddelerden ilk önceleri sadece korunmak, ısınma, beslenme amacı ile kullandığı eşyaları daha sonraları üzerlerine resimler çizerek, ilkel bir çok yöntem kullanarak süslemeye başlamışlardır. Bu durum yıllar içerisinde insanların, toplumun giyimin, barınmasına kadar her türlü günlük yaşamını etkilemeye başlamış, farklı toplumlar farklı süslemeler ile kendilerini ifade etmişlerdir. İşte geçmişten günümüze gelişerek gelen ve el sanatları adını verdiğimiz bu süslemeler geçmişin kültürü ile bugünün yaşam özelliklerini birleştirerek gelecek nesillere bilgi ve belge bırakmak adına uğraş vermekteyiz

Türk el sanatları eskiden beri gelişmektedir. Günümüzde hızlı bir sanayileşme söz konusu olsa bile el emeği ürünler eskiden olduğu gibi bugünde geçerliliğini korumaktadır. Bu el sanatını tanıtmak, yaşatmak ve yaygınlaştırmak en önemli görevimizdir.

Bu çalışmamda sanayinin ve yurt dışından ithal edilen malların artmasıyla hemen hemen yok olmaya yüz tutmuş El sanatları ürünlerinden olan Deri giyim aksesuarlarının üzerinde durmaya çalışıldı. Böylece kendi yöremizin kültürü ve sanatını az da olsa tanıtabilir ve gelecek kuşaklara ışık tutabilirse kendimi mutlu hissedeceğim. Bursa ilinde El sanatları oldukça yaygındır. Bunların başında Dokumacılık, Dericilik, Örgücülük,vb. el sanatları ürünleri gelir.Özellikle deri giyim aksesuarları yapan atölyeler hızlı sanayileşme ve ülkemize ucuz ve kalitesiz mal girmesi sebebiyle yok denebilecek kadar azalmıştır. Halbuki el sanatlarının yanında verilen örneklerin her birinin az da olsa bir halk dilini, kültürünü ve köklü bir sanat geleneğini ifade ettiği göz ardı edilemez.

Araştırmanın planlanıp yürütülmesinde yardımlarını esirgemeyen Sayın Hocam Prof. Dr. Mediha GÜLER ve Sayın Hocam Yrd. Doç. Dr. İbrahim KISAÇ'a teşekkür ederim. Bursa'da yapılan araştırmam sırasında bana yardımlarını esirgemeyen Ayakkabıcılar ve Kunduracılar Odası Başkanı Sayın İbrahim AYTEKİN'e saygılarımı ve teşekkürlerimi, her zaman bana destek olan Sevgili Aileme sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Esra BİRİNÇ
ANKARA 2009

ÖZET

BURSA İLİNDEKİ DERİ GİYİM AKSESUARLARININ İNCELENMESİ

Birinç, Esra

Yüksek Lisans, Dekoratif Ürünler Eğitimi Ana Blim

Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Mediha GÜLER

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. İbrahim KISAÇ

Nisan - 2009

Araştırmanın amacı günümüzde yapılmakta ve günlük giyimde önemli yeri olan deri giyim aksesuarlarının yerinde incelenerek, çeşitlerinin, yapım aşamalarının, kullanıldığı alanların, kullanılan tekniklerin, renk ve desen özelliklerinin belgelenmesi, rapor haline getirilmesi ve yeterliliğinin ortaya konulmasıdır.

Araştırma süresince uzman görüşleri yardımıyla bir anket düzenlenmiş ve bu anket yapım atölyeleri ile satış yapılan işyerlerine uygulanmıştır. Araştırmanın çalışma evrenini 2007-2008 yılında Bursa ilinde seçilen giyim aksesuarları dikimi ve satışı yapan atölye ve üretilen 100 ürün çeşitleri oluşturmuştur. Araştırma sonuçlarının analiz ve yorumlanmasında frekans ve yüzde dağılımları dikkate alınmıştır.

Satış yapılan işyerlerinde ürünlerin İstanbul'dan seri üretim yapan firmalardan temin edildiği bunun yanında başka atölyelerden ve kendi atölyelerinde üretim yapan işyerlerinde halen bulunmakta olduğu görülmüştür. İşyerleri ürünleri kendi tercihlerinde seçtikleri kadar tüketicilerin isteklerini de dikkate alarak seçmektedir, ayrıca ürünleri seçerken günün modasına uygun olmasına da dikkat etmektedirler.

Tüketicilerin ürün seçerken son dönemlerdeki ekonomik sorunlar nedeniyle başta ürünün fiyatına daha sonra kalite ve görünümüne dikkat ettikleri, tüketicilerin ise işyerlerini seçerken çeşitliliği olan işyerlerini tercih ettikleri görülmüştür.

İşyeri sahipleri ve çalışanlarının çoğunluğu yurtdışından ülkemize kalitesiz ve ucuz ithalat ürünlerinin fazlalığı, müşteri memnuniyetsizliği, kalifiye eleman azlığı, hammaddelerin pahalılığı sebebiyle güçlüklerle karşılaşmaktadırlar. Bu gibi sorunlara sahip özellikle üretim yapan işyerlerinin sayısının oldukça azalmakta olduğu gözlemlenmiştir.

ABSTRACT

INVESTIGATION OF LEATHER CLOTHING ACCESSORIES IN BURSA

The aim of this research is ; analysed and documented assortment,production step and technics,usage areas,properties colour and pattern of leather clothing accessories that produces in today and really have importance in casual and denoted its adequency.

During the research process is conducted a survey where by experts and is applied in workshops and places of sale.Scope of a study is sewing of leather clothing accessories and studios which sale and sort of 100 product produced in Bursa when period of 2007-2008. Analysis and interparatation of results of the research is used percentage distribution and frequency and findings showed on the tables.

The main field of activity of business place, personal informations and reasons for choose the production of leather area as a job of place owners, acquirements about business place, the qualities the leather clothing accesories , production features and material situation, difficulties and consumers's preference take place in this research according to explanations of people and datas that after observation and investigation.Furthermore researcher's proposal about the topic is in the study too.

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa No</u>
JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI.....	i
ÖNSÖZ.....	ii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
TABLolar LİSTESİ.....	x
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xii

BÖLÜM I

1. GİRİŞ	
Problem.....	1
Araştırmanın Amacı.....	4
Araştırmanın Önemi.....	5
Araştırmanın Sınırlılıkları.....	5
Araştırmanın Sayıtları.....	5
Tanımlar ve Terimler.....	6

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	
1. Kavramsal Çerçeve.....	9
BURSA İLİ HAKKINDA GENEL BİLGİ.....	9
1.1. Bursa İlinin Tarihçesi.....	9
1.2. Bursa İlinin Coğrafyası.....	12
1.3. Bursa İlin Sosyal ve Kültürel Yapısı.....	14

1.4. Şehirde Geçmişten Günümüze Dericilik Sanatı Hakkında Genel Bilgi.....	19
2. SANAT.....	20
2.1. Sanatın Tanımı ve Tarihçesi.....	20
3. EL SANATLARI.....	23
3.1. El Sanatlarının Tanımı ve Tarihçesi.....	23
3.2. El Sanatlarının Çeşitleri.....	27
4. DERİ.....	31
4.1. Derinin Tanımı ve Yapısı.....	31
4.2. Derinin Kimyasal Yapısı.....	34
4.3. Derinin Doğal Özellikleri.....	35
4.4. Derinin Çeşitleri ve Kullanıldığı Yerler.....	36
4.5. Derinin Sanatının Tarihçesi.....	39
4.6. Derinin İşlenmesi.....	45
4.7. Dericilikte Kullanılan Araçlar.....	52
4.7.1. Kesim ve traşlama araçları.....	52
4.7.2. Oyma ve delme araçları.....	54
4.7.3. Birleştirme araçları.....	56
4.7.4. Diğer el araçları.....	57
4.7.5. Diğer makineler.....	61
4.8. Dericilikte Kullanılan Gereçler.....	62
4.8.1. Gereçler.....	65
4.9. Deri Teknikleri.....	65
4.10. Deri Yüzey Süsleme Teknikleri.....	65
4.10.1. Aplikasyon tekniği.....	66
4.10.2. Kabartma tekniği.....	66
4.10.3. Oyma(kaatı) tekniği.....	67
4.10.4. Kakma (gömme) tekniği.....	68
4.10.5. İşleme tekniği.....	68
4.10.6. Dikiş tekniği.....	69
4.10.7. Yakma tekniği.....	69
4.10.8. Baskı tekniği.....	70

4.10.9. Boyama tekniği.....	71
4.10.10. Keserek işleme ve linol işleme tekniği.....	71
4. 10.11. Islatarak şekil verme.....	71
4.11. Derinin Giyim Aksesuarlarında Kullanılması.....	72
4.12. Deri Giyim Aksesuarlarından Çanta Yapımının Aşamalı Analizi.....	76
5. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	92

BÖLÜM III

1. YÖNTEM

Araştırmanın Yöntemi.....	95
Evren ve Örneklem.....	95
Veri Toplama Araçları.....	95
Verilerin Toplanması	96
Verilerin Analizi.....	96

BÖLÜM IV

1. BULGULAR VE YORUM.....	97
---------------------------	----

BÖLÜM V

1. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	119
Sonuç.....	119
Öneriler.....	121

KAYNAKÇA

EKLER

EK-1. Anket Soruları.....	132
EK-2. Deri Giyim Aksesuarları Ürün Bilgi Formu.....	138

TABLolar LİSTESİ

	<u>Sayfa no</u>
Tablo 1. İş Yerinin Ana Faliyet Konusunu Gösteren Dağılım.....	97
Tablo 2. Deri ve Aksesuar Üretiminde Çalışanların Eğitim Durumunu Gösteren Dağılım.....	98
Tablo 3. Deri ve Aksesuar Üretiminde Çalışanların Cinsiyetini Gösteren Dağılım.....	98
Tablo 4. Çalışanların Mesleği Seçme Nedeni İle İlgili Dağılım.....	99
Tablo 5. Çalışanların Bulunduğu İşyerindeki Görevini Gösteren Dağılım Tablosu.....	99
Tablo 6. İşletmede Çalışan Eleman Sayısını Gösteren Dağılım Tablosu.....	100
Tablo 7. Çalışanların Kaç Yıldır Bu İşle Meşgul Olduğunu Gösteren Dağılım Tablosu.....	101
Tablo 8. İşyerindeki Deri Giyim Aksesuarlarının Neler Olduğunu Gösteren Dağılım Tablosu.....	101
Tablo 9. İşyerlerinin Ürünleri Yapma ve Oluşturma Şeklini Gösteren Dağılım Tablosu.....	102
Tablo 10. İşyerlerinin Ürettiği, Pazarlamasını Yaptığı Deri Giyim Aksesuarlarının Seçiminde Daha Çok Ürünün Hangi Özelliği Üzerinde Yoğunlaştığını Gösteren Dağılım Tablosu.....	103
Tablo 11. İşyerlerinin Dekoratif Deri Giyim Kimin İsteği Doğrultusunda Seçtiğini Gösteren Dağılım Tablosu.....	104
Tablo 12. Ürün Seçiminde Tüketicilerin En Çok Neye Dikkat Ettiklerini Gösteren Dağılım Tablosu.....	105
Tablo 13. Tüketicilerin Satışı Yapılan Dekoratif Deri Giyim Aksesuar Ürünlerini Tercih Nedenlerini Gösteren Dağılım Tablosu.....	106
Tablo 14. Tüketicilerin İşyerini Tercih Etmedeki Başlıca Sebebi Gösteren Dağılım Tablosu.....	106
Tablo 15. İşyerlerinin En Çok Hangi Aylarda Satış Yapıldığını Gösteren Dağılım Tablosu.....	107

Tablo 16. İşyerlerinin Satışını Yaptığı Deri Giyim Aksesuarlarını Nasıl Temin Edildiğini Gösteren Dağılım Tablosu.....	108
Tablo 17. Atölyede Kullanılan Araç-Gereçlerin Yeterliliğini Gösteren Dağılım Tablosu.....	108
Tablo 18. Üretim Yapılan Atölye Ortamının Yeterliliğini Gösteren Dağılım Tablosu.....	109
Tablo 19. İşyerlerinin Üretimden Elde Ettikleri Aylık Kazancı Gösteren Dağılım Tablosu.....	109
Tablo 20. Çalışanların Üretimde Kullanılan Kalıp ve Modelleri Nereden Temin Ettiğini Gösteren Dağılım Tablosu.....	110
Tablo 21. Çalışanların Satış ya da Üretimde Güçlkle Karşılaşma Düzeylerini Gösteren Dağılım Tablosu.....	111
Tablo 22. Çalışanların Karşılaştığı Güçlüklerin Neler Olduğunu Gösteren Dağılım Tablosu.....	111
Tablo 23. Çalışanların Karşılaştığı Güçlüklerin Giderilmesi İçin Önerileri Gösteren Dağılım Tablosu.....	112
Tablo 24. Ürün Bilgi Formunda Bulunan Deri Giyim Aksesuarlarında Kullanılan Malzemelere İlişkin Bilgileri Gösteren Tablo.....	114
Tablo 25. Ürün Bilgi Formunda Bulunan Deri Giyim Aksesuarlarında Kullanılan Tekniklere İlişkin Bilgileri Gösteren Tablo.....	115
Tablo 26. Ürün Bilgi Formunda Bulunan Deri Giyim Aksesuarlarında Kullanılan Desen Özelliğine İlişkin Bilgileri Gösteren Tablo.....	116
Tablo 27. Ürün Bilgi Formunda Bulunan Deri Giyim Aksesuarlarında Kullanılan Renk Özelliğine İlişkin Bilgileri Gösteren Tablo.....	117

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa No

Şekil 1. Bursa İli.....	9
Şekil 2. Ham Deri.....	47
Şekil 3. Derinin Islatılması.....	49
Şekil 4. Etleme İşlemi.....	49
Şekil 5. Etleme İşlemi.....	49
Şekil 6. Yarma İşlemi.....	50
Şekil 7. Sepileme İşlemi.....	51
Şekil 8. Deri Kesim Bıçağı.....	52
Şekil 9. Falçata.....	52
Şekil 10. Makas.....	53
Şekil 11. Maket Bıçağı.....	53
Şekil 12. Basabas.....	54
Şekil 13. Biz.....	54
Şekil 14. Çarklı Zimba.....	55
Şekil 15. Linol Bıçağı.....	55
Şekil 16. Deri Dikiş Makinesi.....	56
Şekil 17. Biley Taşı.....	57
Şekil 18. Çelik Cetvel.....	57
Şekil 19. Deri Çekici.....	58
Şekil 20. Fermajup, Zimba(açık, kapalı) Basma Aleti.....	58
Şekil 21. Kargaburun Çeşitleri.....	59
Şekil 22. Yan Keski.....	59
Şekil 23. Tokmak.....	60
Şekil 24. Açık zimba, Kapalı zimba.....	61
Şekil 25. Boncuk Çeşitleri.....	61
Şekil 26. İplikler.....	62
Şekil 27. Aplike Tekniği.....	65
Şekil 28. Kabartma Tekniği.....	66
Şekil 29.Oyma Tekniği.....	67

Şekil 30. İşleme Tekniği.....	68
Şekil 31. Yakma ve Boyama Tekniği.....	69
Şekil 32. Baskı Tekniği.....	69
Şekil 33. Boyama Tekniği.....	70
Şekil 34. Islatarak Şekil Verme.....	71
Şekil 35.Çanta Kalıbının Çıkarılması.....	75
Şekil 36. Çıkarılan Kalıbın Deriye Uygulanması.....	76
Şekil 37. Deriyi Sertleştirmek İçin Gerekli Olan Mukavvanın Hazırlanması....	77
Şekil 38. Derinin Tersine Yapıştırıcı Sürülmesi.....	78
Şekil 39. Mukavvaya Yapıştırıcının Sürülmesi.....	78
Şekil 40. Her İki Parçanın Birleştirilmesi.....	79
Şekil 41. Pervazın Tersinden Yapıştırıcının Sürülmesi.....	80
Şekil 42. Kenarların Kıvrılması.....	80
Şekil 43. Deriye Makinada Büzgü Yapıma.....	81
Şekil 44. Pervaz ve Ana Parçanın Birleştirilmesi.....	81
Şekil 45. Birleştirildikten Sonra.....	82
Şekil 46. Kalıbın Astarlık Kumaşa Uygulanması.....	82
Şekil 47. Astarın Kesilmesi.....	83
Şekil 48. Cep Kısımlarının İşaretlenmesi.....	84
Şekil 49. Cebin Yerinin Kesilmesi.....	84
Şekil 50. Cep Yerine Yapıştırıcı Sürülmesi.....	85
Şekil 51. Çift Taraflı Bantın Yerleştirilmesi.....	85
Şekil 52. Fermuarın Yerleştirilmesi.....	86
Şekil 53. Cebin Yerleştirilmesi.....	86
Şekil 54. Astarın Dikilmesi.....	87
Şekil 55. Astarın Pervazla Birleştirilmesi.....	87
Şekil 56. Astarın Bitmiş Hali.....	88
Şekil 57. Çantanın Parçalarının Birleştirilmesi.....	88
Şekil 58. Çanta Sapının Kesilmesi.....	89
Şekil 59. Sap Kısımlarına Yapıştırıcı Sürülmesi.....	89
Şekil 60. Kenarların Kıvrılması.....	90
Şekil 61. Sap Parçasının Makine ile Dikilmesi.....	90

Şekil 62 Sapların Çanta İle Birleştirilmesi.....	91
Şekil 63 Çantanın Bitmiş Şekli.....	91

BÖLÜM I

GİRİŞ

Problem

Geleneksel Türk El Sanatları, Anadolu'nun binlerce yıllık tarihinden gelen çeşitli uygarlıkların kültür mirasıyla, kendi öz değerlerine birleştirerek zengin bir mozaik oluşturmuştur(Şahin, 1997: 395).

Kişi emeğiyle başlayıp kolektif bir faaliyet haline gelen halk sanatları Anadolu'nun muhtelif bölgelerine göre özel karakterler taşır. Doğu Anadolu ile Batı Anadolu'yu; Kuzey Anadolu ile Güney Anadolu'yu birbirinden ayırır. Bununla beraber bölge farklılıklarının yanı sıra semtlerin de ayrı birer belirgin halleri vardır(Akbil, 1970 :5).

İnsanlar ihtiyaçlarını karşılamak ve bir gelir elde etmek amacıyla uğraşmaktadırlar. El sanatlarında hammadde olarak, lif, toprak, ağaç, cam, deri vb.. gibi malzemeler kullanılmaktadır. Bunlardan deri, yüzyıllardır el sanatları çerçevesinde değerlendirilen önemli bir hammadde olmuştur(Kayabaşı ve Özdemir; 2004: 599).

Deri, kumaş gibi işlenebilen esnek tabakalı bir malzemedir. Deri, giyim eşyası (pantolon, etek v.s.); giyim aksesuarları (çanta, kemer, anahtarlık, takı, para cüzdanı, vs.), ev aksesuarları (yastık, masa örtüsü, kitap kılıfı, pano, abajur ayağı, kalemlik, ayna, mask v.s.)(Güler, 1994: 53)olarak günümüzde kullanım alanı bulurken; Türk sanatı tarihine bakıldığında, derinin hurç, cilt, sandık, kapı perdesi, nalın, at koşumu, karagöz figürü yapımında kullanıldığı görülmektedir(Aydın, 1996: 2).

Ekonomik açıdan Türkiye'nin en gelişmiş illerinden biri olan Bursa doğal ve tarihsel zenginlikleriyle de önem taşır. Yüzölçümü 10.891 km² olan Bursa ili

kuzeyde Marmara Denizi ve Yalova ili, kuzeydoğuda Kocaeli ve Sakarya, doğuda Bilecik, güneyde Kütahya ve Balıkesir illeri, batıda yine Balıkesir ili ile çevrilidir.

Yapılan araştırmalar Bursa yöresinin M.Ö. 4000'lerden beri çeşitli yerleşimlere sahne olduğunu göstermektedir. Bu topraklara M.Ö. 13. yüzyıldan sonra Bitinler ve Misler yerleşti. İlk çağda Bitinya ve Misya'nın komşu olduğu bir alanda yer alan yöre M.Ö. 7. yüzyılda Lidya'nın, M.Ö. 546'da da Perslerin egemenliğine girdi. M.Ö. 334'e kadar süren Pers egemenliği boyunca Bitinyalılar kendi yöneticilerini seçme hakkına sahipti. M.Ö. 328'de Bitinya Krallığı kuruldu. Kral Zipoetes döneminde gelişen krallık, oğlu I. Nikomedes zamanında en güçlü haline ulaştı. M.Ö. 230-182 arasında Bitinya kralı olan I. Prusias Bursa kentinin kurucusu olarak kabul edilir. Bursa adının da kentin o zamanki adı Prusa'dan kaynaklandığı sanılmaktadır. M.Ö. 74'te Roma'ya bağlanan Bitinya'nın başkenti Prusa'dan Nikomedeia'ya (İzmit) taşındı. M.S. 395 yılında Roma İmparatorluğu'nun ikiye bölünmesinden sonra Bizans yönetiminde kalan Bursa, imparatorluğun Doğu Eyaleti'ne bağlı beş diyosezden Asya Diyosezi sınırları içindeydi. Kent özellikle 11. yüzyılda Selçukluların saldırısına uğradıysa da 14. yüzyıla değin Bizans yönetimi altında kaldı. Uzun çatışmalardan sonra 1326'da Orhan Bey Bursa'yı alarak Osmanlıların başkenti yaptı. Bursa 1365'te Edirne'nin başkent yapılmasına kadar bu durumunu korudu. Bursa, İstanbul'un fethi'ne kadar Osmanlıların en önemli merkeziydi. Bursa yöresi 1900'lerin başında Hüdavendigar Vilayeti'nin sınırları içindeydi. Kentin belediyesi 1877'de kuruldu. Kurtuluş Savaşı yıllarında çeşitli yörelerinde ayaklanmalar çıkan Bursa 8 Temmuz 1920'de Yunanlılarca işgal edildi; 11 Eylül 1922'de işgalden kurtuldu(Keskin, 2006; 6).

Bursa'da yapılan el sanatları; İznik çinileri, Bıçakçılık, İpek Dokumacılığı, Havlu Dokumacılığı, Tahta Kaşık Yapımı. (T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, *Bursa İl Tanıtımı*, 2007).

Derinin Anadolu'da da önemli bir sanat kolu olduğunu gösteren, pek çok bilgi vardır. Dünya yazıt tarihinde Papirüs'ten sonra en meşhur yazı yazma aracı olan

parşömen derisi ilk kez Bergama'da üretilmiştir. Bu nedenle birçok literatürde "Bergama derisi" olarak da geçmektedir. (Küçükerman, 1987: 17)

Deri ürünleri sektörünün ana hammaddesi deri, dünyada her zaman en özellikli ürünlerden biri olagelmıştır. Onu farklı kılan, hammaddesinin yani hayvan derisinin özgün yapısı ve işlenme sürecidir. Söz konusu derinin giysilik veya ayakkabılık deri ya da deri eşyada kullanılabilir bir malzeme hale getirilmesi süreci uzun, zahmetli ve özen gösterilmesi gereken bir süreçtir.

Bu nedenle deri işleme sektöründen bahsedildiğinde, önemli bir tecrübe birikimi ve çalışma geleneği olan sektör anlatılmaktadır.

Ülkemizde de geçmişinden kaynaklanan güçlü bir deri işleme geleneği bulunmaktadır. Bu gelenekten yola çıkarak Türkiye, bugün kaliteli deri üretiminde Dünya'nın en iddialı ülkelerinden biri durumundadır.

Türkiye'de deri işleme sektörünün dikkat çeken diğer özelliği, çevreye saygılı ve modern üretim süreçlerine sahip olmasıdır.

Bugün, 13 Deri Organize Sanayi Bölgesinde, Avrupa standartlarında, çevreye duyarlı, modern üretim gerçekleştirilmektedir. Türkiye'de deri işleme faaliyetlerinin %70'i çevreye duyarlı yöntemlerle yapılmaktadır(Turkish Leather, 2006).

Türkiye'de Deri Organize sanayi bölgelerinde en yenisi, Bursa Deri Organize Sanayii Bölgesi'dir. Bursa içerisindeki görüntü kirliliğine sebep olan tabakhaneler, İzmir yolunda 38. kilometreye kurulan Bursa Deri Organize Sanayi Bölgesine bu yaz itibariyle taşınmaya başlamışlardır. Sanayi bölgesinde bir adet su arıtma tesisi, dericilerin su ihtiyacını sağlamak için 1 gölet ve iki adet su deposu bulunmaktadır. 30'a yakın deri imalathanesi faaliyete başladı. Son teknolojiye yararlanılarak hazırlanan bu tesis, Türkiye'de deri alanında önemli sanayi bölgesi haline gelecektir. Bursa, otomobil ve tekstil sektöründeki öncülüğünün ardından deri sektörü ile de Türkiye çapında adını duyuracaktır(Uzgun, 2007).

Deri giyim ve aksesuarlarını başta ayakkabı çeşitleri Çanta çeşitleri, cüzdan, kemer, olmak üzere yemeni, çarık, eldiven, şapka, yelek, takı çeşitleri, anahtarlık, saç tokası, telefon kılıfı oluşmaktadır. El sanatları çerçevesinde deri ürünler içerisinde en çok yapılan ürünler arasında çanta, cüzdan ve kemerler bulunmaktadır. Bu ürünlerin yapımında daha çok kösele kullanılmakta ve çarklı zımba ile kenarları delinerek elde sıyrımla birleştirilmektedir. Ayrıca ürünlerin yapımında bitkisel örücülük , örgü çeşitleri ve dikiş, işleme gibi el sanatlarının diğer dallarından yararlanılmaktadır. (Zirek ve Özcömert, 2003: 9).

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı günümüzde yapılmakta ve günlük giyimde önemli yeri olan deri giyim aksesuarlarının yerinde incelenerek, çeşitlerinin, yapım aşamalarının, kullanıldığı alanların, kullanılan tekniklerin, renk ve desen özelliklerinin incelenmesidir.

- Bursa il merkezindeki araştırma kapsamındaki Deri giyim aksesuarları atölye ve iş yerlerinde çalışanların, kişisel nitelikleri ve mesleği seçme nedenleri nelerdir?
- Deri giyim aksesuarları üretim ve satış yapan işyerinde bulunan ürünlerin özellikleri nelerdir?
- İşyerlerinin ürünleri seçerken dikkat ettikleri özellikler nelerdir?
- Bursa il merkezindeki araştırma kapsamında tüketicilerin ürünleri tercih nedenleri nelerdir?
- İş yerlerinin üretim özellikleri ve araç gereç durumu nelerdir?
- İşyerlerinin üretim ve satış sırasında karşılaştığı güçlükler nelerdir?

Araştırmanın Önemi

İnsanlar dünyaya geldikleri günden beslenmek için avlanırken, avlandıkları hayvanların postlarını ve derilerini de vücutlarını dış etkenlerden ve iklim şartlarından korumak amacı ile kullanmışlar ve zamanla derinin bozulmaması için çeşitli yöntemler geliştirerek deri kullanımını sanat haline getirmişlerdir.

Literatür tarandığında Türk Deri Sanatı, Dericilik ve Deri Ev Aksesuarları hakkında azda olsa kaynaklara rastlanmıştır. Ancak derinin giyim aksesuarları olarak kullanımı konusunda bilgiye fazla rastlanmamaktadır.

Bu araştırmada elde edilen bilgiler; Günümüz piyasasında bulunan deri giyim aksesuarlarının, tür, teknik, desen, renk ve kompozisyon incelenmesi ve bilgi verilmesi, Bölgede sektör için kalifiye eleman istihdamının karşılanması konusunda mesleki eğitim ve akademik düzeyde eğitim durumunun incelenmesi, Piyasasındaki deri giyim aksesuarlarının çeşitleri ve kullanım alanları hakkında bilgi vermesi, Atölyelerinde kullanılan yöntem ve teknik, araç gereçler ile ilgili bilgi vermesi açısından önem taşımaktadır.

Araştırmanın Sınırlılıkları

1. Araştırma Bursa il merkezinde deri giyim aksesuarları üreten atölyeler ve satış yerleri ile sınırlıdır.
2. Araştırmada elde edilen bilgiler geliştirilen veri toplama aracı olarak kullanılan anketler ve gözlem formları ile sınırlıdır.
3. Araştırma Bursa il merkezinde deri giyim aksesuar çeşitleri ile sınırlıdır.

Araştırmanın Sayıtları

1. Araştırma için belirlenen yöntem ve teknikler ile hazırlanan anket araştırmanın amacında belirlenen özellikleri ölçecek yeterliliktedir.
2. Anketin düzenlenmesinde başvurulan uzman görüşleri yeterlidir.

3. Anket uygulanan kişilerin görüşleri objektiftir.
4. Seçilen örneklem evreni temsil edecek niteliktedir.

Tanımlar ve Terimler

Aksesuar: Zenginleştirici parça, yedek parça. Kadın giyiminde kıyafeti bütünleştiren ayakkabı, çanta, kemer, şapka, eldiven, mücevher gibi süsleyici eşyalar(Gökçesu, 2002: 205).

Anilin: Çoğu sıvı boyaların yapımında kullanılan hoş kokulu, yağlı sıvı(Gökçesu, 2002: 205).

Aplike: Ana zemin üzerine farklı cins materyalin uygulanması işlemi(Korkusuz, 1992: 185).

Astarlık Deri: Ayakkabının astarında kullanılır, genellikle keçi ya da yarma deriden yapılır(KANBAY, 1993: 86).

Bitkisel Motifler: Türk süsleme sanatının en yaygın koludur. Çiçekler, ağaçlar, yemiş ve meyveler olarak gruplandırılır(Akar, 1978:11).

Bordür: Sınır belirleyici çizgisel öge; sanatsal içerik taşısın ya da taşımısın, her türden yüzey üzerinde yer alabilir(Sözen, 1994: 45).

Cilt: Kitaba geçirilen deri,bez,plastik, yada kağıtla kaplı bulunan mukavva koruyucu,kap(Kanbay, 1993: 86).

Debbağlama: Ham deriyi işleme yöntemi(Kanbay, 1993: 86).

Desen: Herhangi bir eşyayı ya da yeri süsleyen çizgi, çiçek gibi şekillerin tümü(Gökçesu, 2002: 205).

Dekoratif: Dekor olarak kullanılan süslemeye yarayan, süsleyici(Gökçesu, 2002: 205).

Deri: Hayvanların her tarafını örten ve vücudunu dış etkenlerden koruyan ırk, cins, yaş, mevsim ve gıda bakım şartlarına göre karakteristiğinde değişiklikler gösteren organdır(Yapı Kredi Yayın, 1977: 9).

El Sanatları: Plastik sanatların dışında bir kültürün karakterini yansıtan ve yararlı özellikleri yanında estetik karakteri de olan ayrıca o kültürün karakterini yansıtan, insanlarına da ekonomik katkıda bulunan ürünlere denir(Tasuğ, 1992: 258).

Figür: Resimde insan ve hayvan gibi varlıklar için kullanılan genel deyim(Tasuğ, 1992: 258).

Finisaj: Derinin sepilme işi bittikten sonra derinin cinsini kullanma amacına göre boyanması ya da su geçirmemesi için özel işlemler görmesidir(Cinköse, 1993; 371).

Fermuar: Giysi, çanta, kılıf gibi eşyalarda, açıp kapama, giyip çıkarmayı kolaylaştırmak için kullanılan, karşılıklı iki sıra dişli ve bunları birbirine geçiren ya da ayıran bir sürgüsü olma düzenek(Gökçesu, 2002; 205).

Giyim: Soğuktan ve kötü havalardan korunma, süslenme, büyüsel inançlar ve utanma duygusu gibi nedenlerle ilkelerin gövdelerinin kimi yerlerini örten hayvan derisi, kumaş, ot, hayvan tüyleri vb.(T.D.K., 2006).

Hayvan uslubu: Türklerin güçlerini artırabilmek için hayvan tasvirlerini kullanacakları eşyaların üzerine işlemeleriyle doğmuş bir uslub(Aydın, 1996; 8)

Kalıp: Herhangi bir malzemeye belirli bir şekil vermek için kullanılan genellikle önceden o biçimde hazırlanmış araç(Gökçesu, 2002; 206).

Klips: Çanta ağızlarına kolye, küpe,bilezik, yaka iğnesi vb. açıp kapamada kullanılan yaylı veya yaysız tutturma aracı(Gökçesu, 2002; 206).

Konservasyon: Ham deriyi fabrikada işleneceği zamana kadar tuzlayarak, kurutarak piklaj metodu ile veya dondurarak bozulmaması için yapılan işlemdir(Öncü, 1968: 44).

Körük: Bir şeyin, üst üste katlanmış olup açılıp kapanmaya elverişli bulunan kısmı(Gökçesu, 2002; 206).

Kösele: Bitkisel tanenle işlenmiş, kalın ve sert sığır derisi(Kanbay. 1993: 86).

Model: Tip ,tasarım . Deri ürünü yapılırken baka baka benzetilmeye çalışılan ürün(Gökçesu, 2002; 206).

Sanat: Deneme tekrar yoluyla kazanılan bilgi ve ustalıkla bazı aletleri kullanarak iş yapma ve bu şekilde yapılan iş, zanaattır(Doğan, 1996:).

Sepileme: Ham deriyi fabrikada işleneceği zamana kadar tuzlayarak, kurutarak, piklaj metodu veya dondurarak bozulmaması için yapılan işlemdir(Öncü, 1968; 44).

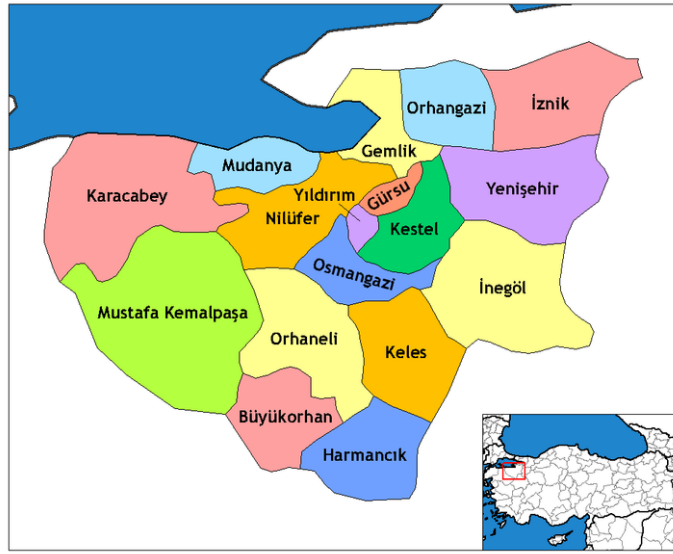

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

1. Kavramsal Çerçeve

BURSA İLİ HAKKINDA GENEL BİLGİ

Şekil 1 : Bursa İli (Türkiye Rehberi, 2007)

1.1. Bursa İlinin Tarihçesi

Bursa salt kuruluş yıllarının anılarıyla dolu bir Osmanlı başkenti olarak görülmemelidir. Bursa, M.Ö.'ki yıllardan bu yana birçok medeniyete ve onların dinlerine beşiklik etmiş ender illerin başında gelir. Bölge, Frig, Roma, Bergama Krallığı ve Bizans dönemlerini yaşamıştır. Daha sonra Selçuklular, Hamitoğulları ve Osmanlılar bölgede hâkim olmuşlardır. İmparatorluk yolunda bir devletin yönetim anlayışının, alınan yeni topraklara taşınacak özellikleriyle donatıldığı örnek bir yerleşim yeri olarak da nitelenmelidir (Sınar, 1997; 11).

Kubbeleri, çınarları, minareleri görkemli külliyesi ile bir “açık hava müzesi”dir Bursa... (Keskin, 2006; 6).

Bursa'nın bulunduğu bölge insanların yaşama şartlarına çok uygun olduğu için insanlığın başlangıcından beri bu yöne çok dikkat çekmiştir. Bursa ve ilçelerinde günümüze kadar yapılan Arkeolojik Araştırmalarda 24 Prehistorik höyük bulunmuştur(Kültür Bakanlığı, 1997;31)

Bursa ve çevresinde gerçekleştirilmiş bulunan Prehistorik ve Protohistorik araştırmalar, bu yörenin günümüzden beşbin yıl önce iskan edilmiş olduğunu ortaya çıkarmıştır(Oğuzoğlu, 1997; 15).

M.Ö. 700 tarihinde, bölgeye gelen Bitinyalıların bölgeye hareketlilik getirdikleri anlaşılıyor. Bölgeye Lidyalılar, sonra Persler, daha sonra da Bitinler hakim olmuştur. Antik kaynaklar bugünkü Bursa'nın kurucusu Bitinya(Bithynia) Kralı I. Prusias (M.Ö. 232-192) olarak göstermektedir. Türkler Bursa'ya geldiklerinde ise Bursa Bizanslıların elindeydi(Keskin, 2006; 6).

Bursa adının efsanesi şöyle, tarihçiler, Bursa'nın Bitinya Kralı II. Prusias tarafından kurulduğunu, bundan dolayı "Prusa" denildiğini yazarlar. Bir başka söylentiye göre de, Kartalcalı Anibal, ordularını savaşlarda tükettikten sonra Bitinya Kralı Prusias'in yanına sığınmış, onun gösterdiği dostluğa karşılık, Olimpos Dağları'nın eteğindeki bu şehri kurarak, buraya "Prusa" adını vermiştir(Önder, 1997; 20).

Kurulduğu yıldan başlayarak bir tarih kenti olan Bursa, IV. Nikodemes'in İ.Ö. 74 yılında ülkesini Roma'ya bağışlaması ile bir Roma kenti oldu(Kaplanoğlu,1994;2).

Bursa'nın Orta Çağların modern bir kenti durumuna gelmesi, 14. yy. başlarında olmuştu.

Selçuklu devletinin zayıflamasından sonra Anadolu'ya hakim olan beyliklerden Osmanlı beyliği bu bölgede yer alıyordu. Osman Bey, Bursa'nın alınması için uğraş vermiş çevresindeki İnegöl, Bilecik, Yenişehir gibi yerleri almış

ancak Bursa'nın fethini gerçekleştirememiş, Oğlu Orhan Bey'i Bursa'nın fethinde görevlendirmiştir. Uzun bir kuşatmadan sonra tekfur Bursa'yı Orhan Bey'e teslim etmiştir(Kültür Bakanlığı, 1997; 32)

1326 yılında Bursa Türklerce alındığı zaman, kent içindeki yerleşim sadece hisar içinden ibaretti. Bursa kentinde ancak iki bin ev, yedi mahalle vardı. Bursa kenti yapılan fetih ile modern bir şehir ve devlet merkezi durumuna getirilmiştir.

Bursa, Osmanlı Devleti'nin merkezi ve başkenti olma özelliğini yıllarca korumuş Orhan Gazi, I. Murat, Yıldırım Beyazid, Çelebi Mehmet ve II. Murat gibi devlet adamlarına başkentlik yapmıştır.

Bursa, Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşından yenik çıkmasından sonra Önce İngiltere, Fransa ve İtalya'dan oluşan müttefiklerin denetimine girdi. 1920 yılında Yunanlılar Bursa'yı işgal etmişlerdir. 11 Eylül 1922'ye kadar süregelen işgal süresi içerisinde bursa ve çevresindeki insanların sıkıntıları yanında, bazı tarihi yapılarda büyük hasar gördü(Oğuzoğlu, 1997; 18).

Sonunda Şükrü Naili (Gökberk) Paşa Komutasındaki Türk askerleri düşmana ağır kayıplar verdirdi. 11 Eylül 1922'de Şükrü Naili paşa komutasındaki 3. Kolordu Bursa'ya girdi ve Bursa yeniden Türk egemenliğine geçti(Keskin, 2006; 10).

Bursa, efsanelerle dolu, Tanrılara yer olmuş Uludağ'ın eteklerinde kurulmuş bir şehirdir.

... Hz. Süleyman bir gün konmuş Uludağ'ın tepesine... Bir ne görsün, bir yeşil ki bakmaya, bir suyu var ki içmeye, bin türlü meyvesi var tatmaya doyum olmaz... vezirine dönmüş:

- Cennet burası ! demiş.

Kulağı ağır işiten ihtiyar vezir, padişahın bu sözünü “Cennet Bursa” diye anlamış. Hemen mimarlara emir vermiş, kısa süre içinde bir şehir kuruvermişler. O günden sonra “Bursa” denilmiştir(Önder, 1997; 20).

Efsaneler ve tarihçiler kentin adının tam olarak nereden çıkmış olduğu konusunda uzlaşmamış olsalarda, ortak görüşleri kente tam anlamıyla “Bursa” ismi Türklerle gelmiştir.

Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın 15 Ekim 1922 günü yürürlüğe girmesinden sonra Türk bağımsızlık savaşının yürütücüsü Mustafa Kemal Paşa, diğer ünlü komutanlarla birlikte Bursa'ya geldi. 29 Ekim 1923'te ilan edilen Cumhuriyetle birlikte Bursa şehri kültür, sanayi ve ziraat merkezi olarak gelişmesini sürdürmüştür(Kültür Bakanlığı, 1997; 34).

Bursa'nın tarihine baktığımızda Cumhuriyet Döneminde Bursa, Osmalı'nın kuruluş döneminde kazandığı dinamizmi yeniden yakalamış diyebiliriz.

1.2. Bursa İlinin Coğrafyası

Bursa kenti, bulunduğu coğrafi konum itibariyle kent kurulmasına çok elverişli bir alandır.

Bursa ilinin Yüzölçümü;11.043 km², 1990 yılında yapılan sayıma göre nüfusu; 1.603.137 (1990) dir, ilçeleri; Merkez, Nilüfer, Osmangazi, Yıldırım, Büyükorhan, Gemlik, Gürsu,Harmancık, İnegöl, İznik, Karacabey, Keles, Kestel, Kemalpaşa, Mudanya, Orhaneli, Orhangazi, Yenişehir'dir.

Bursa Anadolu'nun kuzey batısında 40 derece enlem ve 28-30 derece boylamları arasında bulunmaktadır. Doğusunda Bilecik, Batısında Balıkesir, Kuzey doğusunda İstanbul ve Kocaeli, Güneyinde Kütahya ile sınır teşkil etmektedir.

Güneydeki toprakları Ege bölgesi sınırları içine girer. İznik gölünün güneyinde Gemiç Dağı da denen Katırlı Dağı (1283 m) ve Avdan Dağı yer alır. Ovanın güneyinde 2543 m ye ulaşan Uludağ yer alır.

Kuzeyde Marmara Denizi, 135 km. uzunluğunda bir kıyı oluşturmaktadır. Kıyıları, batıda Bandırma ile sınırlıdır. Doğuya doğru ise, Bursa'nın en önemli deniz yolu ulaşım balantıları olan Mudanya ve Gemlik kıyıları ile, kuzeyde Armutlu'nun 25 km. yukarısına doğru uzanarak Çınarcık'a bağlanmaktadır.

Bursa'da dağlar, genellikle doğu-batı istikametinde uzanan sıra dağlar şeklindedir. Bölgenin en önemli yükseltisi olan Uludağ, Bursa sınırları içerisinde yer almaktadır(Kültür Bakanlığı,1997; 20). Gemlik Körfezinde başlayan Samanlı Dağları, İznik Gölü'nün güneyinde Katırlı Dağları ile birleşir. Mudanya Dağları da denize paralel görünümüyle Bursa Ovasını denizden ayırmaktadır. Ayrıca Karadağ, Asarcık, Sincan dağları bölgenin diğer önemli yükseltileridir.

Bursa il sınırları içinde çok büyük ve verimli ovalar vardır. Bunların en önemlisi Uludağ'ın kuzeybatı eteklerinde uzanan Bursa ovasıdır. Mustafakemalpaşa, Karacabey, Orhangazi, Yenişehir, İnegöl, İznik ovaları da ilin önemli ovalarıdır.

Bursa şehrinin yapısı yassı plato şeklindedir. Yaylaların çoğu Uludağ üzerindedir. En önemli yaylalar Kadıyaylası, Sarıalan ve Kirazlıyayla'dır. Kirazlıyaylanın yanında Yılan kaya Yaylası ve onun batısında da Kardelen Yaylası vardır.

İlin başlıca akarsuyu Emet ve Orhaneli çaylarının birleşmesiyle oluşarak Ulubat Gölüne dökülen Kirmastı Suyudur. Mustafakemalpaşa ovasına can veren bu akarsuya Mustafakemalpaşa çayı da denir. Nilüfer çayı, Göksu diğer akarsulardır. Bursa göl açısından da zengindir.Başlıca doğal göller Ulubat Gölü ile kuzeydoğu bölgesinde yer alan ve Marmara Bölgesinin en büyük gölü olan İznik Gölü'dür.Ayrıca Susurluk çayı deltasında Arapçiftliği ve Dalyan Gölleri vardır.

Bursa genellikle ılıman bir iklime sahip olup, yerçekillerinin farklılığından dolayı çeşitli iklim farklılıkları göstermektedir. Kuzeyde Marmara Denizinin Yumuşak ve ılıman iklimine karşılık, güneyde Uludağ'ın sert iklimi ile karşılaşılır(Keskin, 2006; 4-5). En düşük hava sıcaklığı Gemlik ve Mudanya'da -10 dereceye kadar düşmezken Bursa'da -25 dereceyi bulur. Bunun nedeni Uludağ gibi bir yükseltinin Bursa'nın hemen yanı başında yer almasıdır. Yerin karla kaplı olduğu ortalama süre Uludağ'da 6 ay, Bursa'da 10 gün, Gemlik ve Mudanya'da bir haftadan azdır.

Bursa doğal bitki örtüsü açısından zengin bir ildir. İl alanının yaklaşık %40 ı ormanlarla kaplıdır. Ormanların büyük ölçüde tahrip edildiği güney kesimdeki platolarda bitki örtüsü genellikle step(bozkır) görünümündedir. Marmara kıyılarında makiler ve zeytinlikler egemendir.(Kültür ve Turizm Bakanlığı; 2005)

Bursa ikliminin bölgelere göre değişiklik göstermesi, bölgede yetişen tarım ürünlerinin çeşitlilik ve kalite bakımından zenginlik göstermesine neden olmuştur. Son dönemde sayıları gittikçe artan Zeytinlik, dutluk ve bağlıkların yanı sıra Narenciye, domates, soğan, pirinç, tahıl, susam, pamuk ve meyve yetiştirilmektedir. Yeşil Bursa'da meşe, gürgen, köknar, dışbudak, çam, ıhlamur gibi ağaçlardan oluşan ormanlarla kaplıdır(Kültür Bakanlığı, 1997; 21).

1.3. Bursa İlinin Sosyal ve Kültürel Yapısı

Bu kent, çağlar boyu buralarda yerleşik olan uygarlıkların izlerini taşır. Bu anlamda İ.Ö. 5000'den başlayarak bir çok uygarlığın yerleştiği Bursa yöresi, kültürel açıdan çok zengin bir geçmişe sahiptir.

Türkiye'nin en gelişmiş illerinden biri olan Bursa'da geleneksel toplum yapısı 1950 yılından itibaren hızlı bir çözülmeye uğramıştır. O yıllarda tarımın makinalaşması ve ulaşım imkanlarının artması ile, toplumsal yapı canlanmıştır. 1960 yılından itibaren sanayinin gelişmesi ile birlikte toplumsal ve kültürel yaşam, içerik yönünden de zenginleştirilmiştir. Kitle iletişim araçlarının yaygınlaşması ve eğitim düzeyinin yükselmesi de bu süreci hızlandıran etkenlerdendir(Taş, 1997; 41)

Kentte Yörük kültürü ve adetleri günümüzde dahi varlığını hissettirmektedir. Örneğin yemeklerinde et önemli bir unsurdur.

Bursa ve yöresinde çok çeşitli halk oyunları oynanmaktadır. Bunlardan en çok bilinen halk oyunu; Kılıç kalkan oyunudur Araştırmalara göre “Orhan Gazi Burdayı fethettiğinde askerler kente kılıç ve kalkanlarla gösteri yaparak girmişlerdir” bu gösterilerde o zamandan beri sürüp gelmektedir. Yapılan bir başka araştırmada ise “Sultan Orhan zamanında kurulan talimli ordunun o zamanki usüllere göre savaş antrenmanları, daha sonra da oyun halini almıştır” denilmektedir(Kültür ve Turizm Bakanlığı, 1997; 166). Bunun dışında yörede Uludağ Türkmen oyunları, Rumeli oyunları, Paydos oyunları, Çiftçi köçekçe oyunu ve karadağ oyunlarıdır.

Bursa ilinde de Türkiye'nin tüm bölgelerinde olduğu gibi günümüzde çağdaş giyim egemendir. Eski giyim özelliklerine bakacak olursak erkek giyimi, kesim, süsleme ve çeşitlilik bakımından “efe/zeybek giysileri” ile benzerlik göstermektedir. Pantolo yerine Potur, çakşır veya kısa şalvar üst kısımda içe pamuklu bezden yapılmış çizgili yakasız gömlek üzerine yelek giyilir. Pantolon üzerine akkuşak sarılır. Aksesuar olarak boyunda çevre vardır. El işi pekşir kuşağa sıkıştırılır. Başa takke, takkenin etrafına püsküllü oyalı krep sarılır. Damadın sol göğsüne allı pullu nişanlılık kesesi takılır. Ayrıca tütün kesesini beline bağlar veya omuzuna takar, ayaklar ise çarık mes veya yumuşak meşinden yapılmış yanları dikişli yemeni giyilirdi(Taş, 1997; 41). Atlas, Kemha, Sevai, Çatma, Seraser, Kutni gibi pekçok ipekli ve altın telli kumaşları ile ün yapan Bursa'da, kadın giyimleri, kumaşları kadar renkli ve görkemlidir(Eray, 1997; 64). Kadın giysileri ise genel olarak üste giyilenler; ipek, her türlü kadife, bürümcük vb. kumaşlardan yapılmış fistan, altta pamuklu kumaşlardan yapılmış şalvar, sıktırma(iç yelek), üçetek(zıbın) arkalık(uçlarında püskülleri olan bir tür kuşak),futa(peşkir), dizge, güdük(cepken), başa giyilen; fes, ve albazıyani baş örtüsüdür. Ayağa çift kat yünden yapılmış çorap ve ham deri veya manda derisinden yapılmış çarık giyilirdi(Eray, 1997; 64).

İmparatorluğun ilk büyük başkenti olan ve İstanbulun fethine kadar önemini koruyan Bursa, Erken Osmanlı mimarisinin merkezidir.

XIV. y.y. da yapılan Bursa yapılarında ana malzeme taş ve tuğladır. Bursa yapılarına taş ve tuğla sıralarının, almalı olarak kullanıldığı bir duvar örgüsü kullanılmıştır. Büyük yapılarla birlikte taş ve tahta oymacılığı, seramik, alçı dekorasyon, hat gibi sanatlarda gelişmiştir. Yeşil Cami bu sentezin etkileyici bir örneğidir. Yeşil Cami ve diğer mimari yapılarda çok sık karşılaşılan, İznik çinileri iç mekanda kullanıldığı gibi dış mekanlarda da kullanılmaktadır. İznik çinilerinin gizem ve hayranlık uyandırması, seramik literatüründe teknolojik olarak başarılması çok zor olarak tanımlanan hamur, astar ve sırdan oluşan üç kuars tabakasının başarılı bileşiminden kaynaklanmaktadır. Kullanılan renkler yarı değerli taşların renklerinden etkilenmiştir. Örneğin; Mercanın kırmızısı, Malaşit veya Firuzenin yeşili, Lapis Lazuli'nin koyu mavisi gibi(Kaplanoğlu, 1994; 5).

Bursa'nın Osmanlıların ilk dönemlerinde başkent oluşu onu aynı zamanda eski dönemlerde bir el sanatı merkezi de yapmıştır. Bursa'da çok eski dönemlerinden beri ipekçiliğin yapıldığı bilinmektedir. İpekçiliğin altıyüz yıllık bir tarihi vardır. Erken dönemlerde Osmanlı ipekli dokumacılığının İran ve Azerbaycan'dan gelen ham ipeğe dayalı olarak geliştiği gözlenir. Yavuz Sultan Selim bir sefer sırasında Bursa'da doğudan gelen ne kadar tacir varsa İstanbul ve Rumeline sürmüş bu yasak Kanuni Sultan Süleyman dönemine kadar sürmüş, ancak bu yasak Bursa'da kozacılığın canlanmasını sağlamıştır. Bursa'da ipekliler arasında atlas,kutnu, kermesut, sandal, futa bürümcük, abani'niler zamanla yok olmuş daha hafif olan savai, altı parmak, çitari, süzme gibi kumaşlar piyasayı doldurmuştuR(Tezcan, 1997; 49).

İpekli çeşitler içinde giyim-kuşam ve mefruşatta kullanılan Bursa kadifeleri'nin ayrı bir yeri vardır. Özellikle ticari ve diplomatik yollarla ününü yurt dışına taşıyan çatma yastık yüzleri, bugün dünya müzelerine, özel koleksiyonlara ve kilise hazinelerine dağılmış olarak bulunmaktadır(Tezcan,1997;49)

Bursa'da ipek dokumacılığı yanında kadife, kemha ve tahta gibi çeşitli kumaşlar el tezgahlarında dokunmaktaydı. Şimdilerde bu fabrikalaşmayla birlikte görülüyor. Günümüzde ise az olsa da hala el tezgahlarında ipek, halı, kilim, çuval, heybe, çorap ve kese dokumacılığı yapılmaktadır(Kültür ve Turizm Bakanlığı, 1997; 167).

Bursa'da ipekböcekçiliğinin çok yaygın olması ipekçiliği de geliştirmiş, ipekli dokumaların merkezi olmuştur. Bursa'da dokumalardan başka urgancılık, saraçlık, bıçakçılık, demircilik, tenekecilik, köföncölük, çarıkcılık, semercilik gibi el sanatları yapılmaktadır(Kültür ve Turizm Bakanlığı, 1997; 167).

Köfün, Kestane ağacından yapılan , boyutlarına göre kullanım alanları da değişebilen bir çeşit sepettir. Bursa'da zanaatla uğraşan bir köfün ustası vardır. Bu zanaat işgücü ve ekonomik yetersizlikten dolayı kaybolmak üzerindedir(Kültür ve Turizm Bakanlığı;

Saraçlık ; binek ya da çeki hayvanlarının takımlarının yapımına , süsleme ve onarma işidir. Bursa'da saraçlık geçmiş yıllarda geleneksel zanaatlar arasında önemli bir yer tutmaktaydı. Ancak teknolojinin gelişmesi , motorlu taşıtların artması ile birlikte koşum atına ve yük atına gereksinim her geçen gün azalmaktadır. Bursa'da saraçlar ürünlerine ilçe ve köylerde alıcı bulmaktadırlar. Günümüzde Bursa'da saraçlık zanaatini sürdüren iki atölye bulunmaktadır. Bu atölyelerde hamut ve koşum malzemeleri yapılmaktadır.

Atın boynuna geçirilen ve koşum takımlarının bağlanarak atın arabayı çekmesini sağlayan parçaya hamut denir Hamut , iki ağaç parçasının birleştirilerek sırayla üzerine simit, fitil, dolma ve kabak gibi bölümlerden oluşur.

Hamut yapımında kullanılan malzemeler; ağaç , keçi derisi, manda derisi ve keçe'dir.

Bursa'ya bıçakçılık "93" savaşından sonra Balkan göçmenleri tarafından getirilmiştir. Bu tarihten itibaren göçmen ustalar ve yetiştirdikleri çıraklar aracılığı ile bıçakçılık mesleğini geliştirerek bu günkü düzeyine getirmişlerdir.

Bursa el zanaatları arasında geçmişten günümüze kadar özel bir yeri olan bıçakların ünü günümüzde de sürmektedir. Geleneksel yöntemlerle el işi ile yapılan bıçaklar kullanım alanlarına göre ortalama 150 çeşit bıçak olduğu bilinmektedir.

Bursa' da semercilik giderek yok olmaktadır. Semerin kullanım alanlarının daralma semere olan ihtiyacı da azaltmaktadır. Bursa'da iki semer ustası bulunmaktadır. Semer hem eşya taşımak hem de binek olarak kullanılıyor. Semer yapılırken kullanılan malzemeler çevre ilçelerden temin ediliyor.

Anadolu insanının tarlada, bahçede giydiği çarık kullanım alanının daralmasıyla günümüzde artık Halk Oyunlarında ve evlerin şark köşelerinde bir süs eşyası olarak kullanılmaktadır(Bursa Valiliği, 2006)

Çarık 1960'lı yıllara kadar tarlada çalışan köylülerin yaygın olarak kullanıldığı, günlük yaşamında da giydiği temel bir ihtiyaçtır. Daha sonraki yıllarda tarımda makineleşmeyle birlikte insan gücünün ve karasabanın yerini tarım makinelerinin almasıyla birlikte çarığın kullanımı da yok olmaya yüz tutmuş çarıkçılığın yerini ayakkabı sanatı almıştır

Uludağ Üniversitesine bağlı Meslek Yüksek Okulunda çini ve seramik konusunda eğitim verilmektedir.

Günümüzde İznik'te çini atölyelerinin ve İznikli sanatçıları toplayan Süleymanpaşa medresesi restore edilerek Turizm'e açılmıştır(Bursa Valiliği, 2006).

Osmanlı Devleti'ne siyasal başkentlik yapmış olan Bursa, günümüzde de Türkiye ekonomisine başkentlik yapmaktadır. Bursa, ülke ekonomisine önemli katma değer sağlayan, gelişmişlik sıralamasında önlerde yer alan bir kenttir. Geniş bulvarları ve caddeleriyle, on bini aşkın sokağıyla, çok sayıda park-bahçesiyle,

yüzlerce okulu ve hastanesiyle, binlerce konut ve iş yeriyle, tarihi kimliğini oluşturan camileri, medreseleri, türbeleri, çeşmeleri, kaplıcaları, kapalı çarşısı ve hanlarıyla, onlarca kültürel mekan ve spor tesisleriyle, BURSARAY kitle ulaşım sistemiyle, BUTTİM (Uluslararası Tekstil Ticareti Merkezi) ve çağdaş otogarıyla ve kenti kuşatan fabrikalarıyla Bursa, bir kentten çok bir ülke görünümündedir(Kültür Bakanlığı, 1997; 99-100).

1.4. Şehirde Geçmişten Günümüze Dericilik Sanatı Hakkında Genel Bilgi

Bursa'da Osmanlı Devleti'nin kurucusu Osman Bey'in kayınpederi Şeyh Edebali ile başlayan dericilik, 1930'lu yıllardan bu yana Soğanlı Mahallesi'ndeki 100 hektarlık alan üzerinde yapılırken bu yıl itibarıyla Bursa Deri Organize Sanayi Bölgesi'ne taşındı.

Tabakhanelerin Organize Sanayi Bölgesi'ne taşınması , bölgeyi kentsel dönüşüm alanı haline de getirdi. Yıllardır yerel yönetimlerle dericiler arasında taşınma tarihi sorun olan tabakhanelerin dönüşümü sektörün kaderini de değiştiriyor.

Deri iş kolunda faaliyet gösteren firmalar ; planlı büyüme, sağlıklı çevreye kavuşma, ileri teknolojiyi yakalama ve modern işyerleri kurma hedeflerinin gerçekleştiğini görmenin kıvancını yaşıyor.

Ayakkabı, saraciye, giyim ve mobilya sanayine ana girdi üreten Bursa deri sanayicileri, günde 150 ton deri işleyerek 1000 kişiye istihdam yaratıyor. Yıllık 250 milyar YTL'lik ciro ile de ekonomiye katkı sağlıyorlar(Abraş, 2008).

2. SANAT

2.1. Sanatın Tanımı ve Tarihçesi

Sanat, duyguların, düşüncelerin, amaçların, durumların veya olayların beceri ve düşgücükullanılarak, görsel ya da işitsel olarak anlatılmasına ya da başkalarına iletilmesine yönelik yaratıcı insan etkinliğidir(Alpaslan, 2003; 1).

İnsanoğlunun iç ve dış dünyasının etkisinde kalarak oluşturduğu duyulara yönelik beğenisel ve güzel duyusal(estetik) yönleri, yararlı yönlerinden daha çok olan nesne ya da onun bir bölümü(T.D.K., 2006).

Başka bir değışle, insanın kendini ifade etme ve dış dünya ile iletişim kurma ve etkileme gibi dürtüleri ile ortaya çıkan olgudur(Alpaslan, 2003, 1).

Ulu önder Atatürk'ün “ Sanatsız kalan bir ulusun hayat damarlarından bir kopmuş demektir” özdeğışiyile sanata verilmesi gereken önemi vurgulamak istemiştir(Sanat Tarihi Ansitlopedisi, 1981; 7).

Sanat denilen olgunun yalnızca bir ulusun değıl bütün insanlığın malı olduğunu gözden uzak tutmamak gerekir. Ulusların birbiriyle çeşitli alanlarda yaptıkları alışverişin içerisinde sanatında yer aldığı kuşkusuzdur.

Yurdumuzda, sanat tarihi alanında bugüne kadar yapılan yayımların istenilen düzeyde olduğunu söylemek oldukça zordur(Sanat Tarihi Ansiklopedisi, 1981; 7).

İnsanlar ilkçağlarda güzeli aramış, peşinde koşmuş ve güzeli bulmak için verdikleri uğraş, sanatın oluşmasında büyük bir faktör olmuştur.

Sanat başlangıçta, yani insanların topluluk halinde dolaştıkları, toplamacılık ve avcılıkla beslendiği çağlarda, büyü yapmak ve doğa olaylarının gücünden korunmak amacıyla yapılmıştı. Mağara duvarlarına çizilen resimler öldürülen hayvanların parçalarının boyuna asılması ya da ağaçtan hayvan tasvirlerinin yapılması; insanın doğa güçlerinin üstüne çıkma isteğinden doğmaktaydı. Fakat bu çağlarda yapılan, sanat olarak nitelendirilen bu ürünler estetik açıdan yoksundu (Armağan, 1992; 134).

Paleolitik çağda yapılan sanat bereket dinine ya da av büyüüne hizmet eder bu dönemde insan tasvirleri ile çok karşılaşılır. Bu çağda insanlar araçlarını kazıma çizgilerle donatırken, istiridye, taş, böcek kabuğu ya da dişlerden kolyeler yaparken bütün bunlarda süslemeyi ikinci derecede düşünmüştür(Sanat Tarihi Ansiklopedisi, 1981; 10-12).

Neolitik çağdaki resimlerde günlük yaşamdaki araba ve kızak gibi şeyler simge halini alır. Bu dönemde Dokumacılığın, sepetçiliğın yanında Çömlekçilikte yüksek bir zenginliğe ulaşır. Avrupa henüz neolitik çağı yaşarken Mezopotamya'da, kent devletleri kurulmaya başlanmıştır. Bu dönemin sanat ve uygarlık kalıntıları bile yüksek kültür düzeyinin kanıtı olmuştur. Bu döneme ait fildişi renginde Keramikten yapılmış ince tabaklar, fincanlar, küçük vazolar bulunmuştur. Figürlerin başalrı yılan biçimindedir. Büyük ölçüde ana tanrıca ve bereket dinine ait yontulardır(Sanat Tarihi Ansiklopedisi, 1981; 15-23).

Sümerlerde görülen yontular sanat tarihi açısından büyük önem taşır. Bunlar hareketsiz, ağır ve dinsel niteliktedir, kullanılan en dayanıklı malzeme kireç taşıdır. Yontularda krallar, devlet adamları ve şehrin ileri gelenleri tasvir edilmiş, en çok rastlanana ellerini göğsünün üzerinde kavuşturmuş çoğunlukla tüylü bir kürk giymiş, tapınan insan figürüdür(Sanat Tarihi Ansiklopedisi, 1981; 26).

İ.Ö. 2000’li yıllarda Hititliler Kuzey Anadolu’nun orta bölgesine yerleşmeye başlar. Hititliler döneminde mimaride kalın surlar ve kapılar, ahşap sütunlu kral sarayları ve tapınakları dikkat çekmektedir, yontu sanatı ise hem konu hem de teknik açısından çok yönlüdür. Kaya kabartmaları,kapı süslemeleri, süs stellerden çok az bulunan tam yontular ya da küçük bronz hayvancıklara kadar birçok eser bulunmuştur.

Mısırlılar döneminde küçük sanatlar özellikle 4. sülale zamanında en parlak dönemini yaşar. Bazı saraylılara ait mezarlarda yatak, sedye, altın varakalarla yapılmış kutu, lacivert taşı, firuze ve akikten mücevherler, emay çinileri ve altınla süslenmiş abanoz ağacından heykeller(Sanat Tarihi Ansiklopedisi, 1981; 59). Bunların dışında yine yapılan araştırmalarda o döneme ait taş ve çeşitli madenlerden yapılmış heykeller, renkli kralların tören resimleri bulunmuştur.

İ.Ö. 11-10 yüzyılda geometrik motiflerle süslü ilk vazolar görülür. İ.Ö. 7 yüzyıllarda geometrik üslubun yerini, doğuya dönük diye adlandırılan bir başka üslup alır.

Klasik dönem genellikle İ.Ö. 5. yüzyılda ortalarında başlatılır. Yunan klasiği İ.Ö. 5-4 yüzyılları kapsar. Herşeyden önce, açıklık ve yüksek bir sanat yoğunluğu taşıyan anlatım gücüdür. Ege adaları, Rodos, Kıbrıs ve Girit üstünden gelen rozet,

yırtıcı hayvan, sfenks ve grifonların dekoratif süsleme motifleri olarak kullanılmasına yol açar.

Gerek Romen, gerekse Gotik sanat tüm Avrupa'yı kapsayan akımlardır. Ama Avrupa'nın kenar bölgelerinde görülen iki sanat akımı vardır ki, bunlar kökenleri bakımından Avrupa'ya yabancıdır ve dışarıdan gelmişlerdir. Bunlar İslam ve Bizans sanatlarıdır. İslam kültürü Avrupa'ya İspanya ve Sicilya'nın alınmasıyla girmiştir.(Sanat Tarihi Ansiklopedisi, 1981; 243).

Müslümanların Endülüs'te gerçekleştirdikleri görkemli yapılar en çok yüksek bir kültür düzeyini yansıtır.

11. yüzyılda küçük el sanatları alanında da çok bol ürünler vardır. Altın işlemeciliği, fildişi oymacılığında önde gelir.

Klasizm döneminde Rokoko süslemelerine tepki oldukça artmaya başlamıştır. 18. yüzyılın sonunda bütün tarihsel üslupların sınır tanımadan taklit edilebilmesinde de kendini belli eder(Sanat Tarihi Ansiklopedisi; 1981; 127).

3. EL SANATLARI

3.1. El Sanatlarının Tanımı ve Tarihçesi

El sanatları, kişilerin bilgi ve becerisine dayanan, toplumun gelenek ve görenekleri yansıtan, karakteri olan, ekonomik değer taşıyan, yapımında basit el

araçları kullanılan, kişisel yada küçük çaplı işletmelerin gerçekleştirdiği üretim şeklidir(Şahin, 1997; 396).

El sanatı üretimi, el becerisine, geleneksel bilgi ve görgüye dayanır. Birçok dalında işbölümü bulunmamaktadır. Çoğu zaman geleneğe dayalı olarak öğrenilir. Ancak atölye içi üretimde usta önemlidir. El sanatı üretiminin sanatsal yönü olduğundan el becerisi gerektirir ve elle yapıldığı için üretim miktarı sınırlıdır. Seri üretim değildir(Öztürk, 2003; 15).

Başlangıçta, insanların örtünmek, beslenmek ve çeşitli ihtiyaçlarını karşılamak üzere basit araç yapımı ile başlayan el sanatları, daha sonraları süslenmek, yaşadıkları mekanı süslemek ve artan ihtiyaçlarını karşılamak üzere geliştirilmeye ve türlerinde ise büyük artışlara neden olmuştur(Altuntaş, 1994;1).

Her ülkenin kendine özgü el sanatları vardır ve bu el sanatları ülkelerin özelliklerini yansıtır. Türklerde el sanatlarına önem vermişlerdir. Türkler, tarihin her evresinde, dünya uygarlığına değerli sanat eserleri armağan etmiş bir ulustur(Ertuğrul, 2000; 1).

Çok zengin bir el sanatları potansiyeline sahip olan Türk milletinin kültür tarihini incelediğimizde asırlar öncesinden bile yaratıcı bir gücü kullanarak madenlerden, taşlardan, bitkilerden ve hayvanlardan elde edilen hammaddeleri değerlendirerek çeşitli ihtiyaç maddelerini yaptığı görüyoruz. Orta Asya'dan Anadolu'ya kadar uzanan gözleri sırasında karşılaştıkları kültürlerden etkilenerek günümüze kadar gelen el sanatlarını oluşturmuşlardır(Altuntaş, 1994;1)

Orta Asya'da Türk boylarının sanatında süsleme eşyalarının hayvan figürleriyle yapıldığı, yapılan araştırmalarda açılan mezarlardan elde edilen kalıntılardan anlaşılmıştır(Öztürk, 1984; 21).

Ortaçağda Anadolu Kültür ortamını besleyen ve Anadolu-Türk sanatının oluşumunda önemli katkı unsuru olan ilk ağızdaki kültür alanı İran ve güneydeki İslam-Arap ülkeleridir. Doğaldır ki, İran'ın, Türklerin Asya'dan Anadolu'ya göçleri sırasında karşılaştıkları ilk kültür olması, üstelik burada Büyük Selçuku Devleti ile Anadolu-Türk kültürünün hazırlık aşamasın da bu topraklarda yaşanması ile önemi oldukça fazladır(Başkan, 1990; 2).

Selçuklu döneminde, sanat alanında belli bir sanatkarlar sınıfı ortaya çıkmıştır ve buna bağlı olarak da gerek süsleme, gerekse mimari özelliklerinin ve diğer sanat kollarının belirgin özellikleri göze çarpmaktadır. Örneğin Selçuklularca da kıvrım dal ve hayvan biçimlerinin çadır işlemlerinde sürdürüldüğü o devirden kalma minyatürlerden anlaşılmaktadır(Öztürk, 1984; 22).

Selçuklular döneminde Hükümdarlar milliyet ve din farkı gözetmeksizin sanata önem vermişler, sanatçıyı desteklemişlerdir. Kökleri Paleolitik Döneme dayanan, Anadolu kültür mirasının da katkısıyla yüksek düzeyde, bir islam kültürü geliştirmek için çaba harcamışlardır. Bu arada Anadolu'da karşılaştıkları Hıristiyan kültürüne de uyum sağlamaya özen göstermişlerdir. O döneme ait bulunan eşyalardan karşılaşılan örnekler insan, hayvan motifleri yanı sıra geometrik, yazı motifleri veya bordürlerle bezenmiştir, Palmet, rumi, birbirini izleyen hayvan formları gibi konular bitkilerle ve figürlerle yapılan süslemelere örnek olarak verilebilir(Barıştan, 1988; 6-7).

Geleneksel El Sanatlarından birkaç örnekleme yaparsak;

Kilim,halı, kolan, bez dokumacılığı, cicim, yazma, sumak, çini, seramik, çömlek işlemeciliği, her biri bir öykü olan oyalar, taş, ağaç oymacılığı, takı ve süs eşyaları, başlıklar, semercilik, örmecilik v.b. sayabiliriz(Öztürk, 1997; 66).

Daha sonraları İslam felsefesi resim ve heykeli yasaklayınca içinde sanat kıvılcımı bulunan insanlar, bütün güçlerini el sanatlarına vermişler loncalar, ahi dernekleri kurarak daha güzel, daha mükemmeli yakalayabilmek için asırlar boyu emek sarfetmişler, ustadan oğula değil ustadan çırağa el vererek işlerinin gizemli yerleirini onlara fısıldayarak öğretmişlerdir.

Türk el sanatlarına islam kültürünün etkisiyle insan ve hayvan motiflerinin yerini bitki motiflerine bıraktığı dikkati çekmektedir. İslamiyetten sonra diğer sanat dallarında da görülen kıvrım dal üslubu “rumi ve hatai” diye ikiye ayrılır.

16. yüzyılda Osmanlı imparatorluğunun sınırları Tunus’tan Yugoslavya’ya kadar uzanmıştı. Bu dönemde Osmanlılar geniş topraklara hükmetmişlerdir. Bu farklı kültürlerle bir senteze varmak uzun sürmedi ve Türk estetik anlayışıyla yepyeni, üstün bir sanat anlayışına ulaşıldı. Böylece Türk Sanatında Klasik Dönem adı verilen dönem başladı(Barıştı, 1988; 37).

17. yüzyılda bir yandan hem geleneksel parçaların yapımına devam edilirken bir yandan da batı zevki ile yapılan parçalar bulunmaktaydı. İlkinde klasik dönem özelliklerle devam ederken, ikincisinde Avrupa etkisi ile yapılan örnekler ilgi çekmektedir(Barıştı, 1988; 38).

19. yüzyılın sonlarında Osmanlı imparatorluğu, hızla gerilemeye başlamıştı. El sanatları konusunda bir yandan xteknik okullar açılırken, bir yandan da artistik nitelikleri çok yüksek kalitede eserler yapılmıştı(Barışta, 1988;39).

I. Dünya savaşı ile Türk toplumunun istiklal mücadeleye girmesi, daha sonra

II. Dünya savaşının başlaması, Diğer ülkelerinde makineleşmenin artmasıyla el sanatlarına ve eski işlemlere, modası geçmiş gözıyla bakılmakta, ülkemizde yapılan el sanatı ürünlerine zaman israfı ve geçim kaynağı olmaktan uzak görülmeye başlanmasıyla, Türk toplumunun kültür ve sanatına kendi kendimize en ağır darbeyi vurmuş bulunmaktayız(Öztürk, 1984; 25).

Yaratılmış her eser, o bölgenin tarihini, sosyo-kültürel, coğrafi yapısını içerir. Yapıldıkları dönemin estetik güzelliklerini yansıtır(Öztürk, 1997;66)

Günümüzde yaşayan veya üretimi bırakılmış olan el sanatlarımız, tarihsel gelişimi içinde, ortaya çıkışlarından günümüze türlü değişikliklere uğratılmıştır. Değişiklikler genelde hammadde ve üretimde kullanılan araç-gereçte, kullanım alanlarında olmuştur. Söz konusu değişiklik, teknolojiyle gelişme, toplum ve toplumsal değişime koşut olarak belirginleşmiştir(Erdal, 2004; 19).

3.2. El Sanatlarını Çeşitleri

El sanatları çeşitli özellikleri göz önünde bulundurularak farklı biçimlerde sınıflandırılabilir. Örneğin, bu sınıflandırma yapım tekniklerine, kullanılan hammaddeye, fonksiyonlarına göre yapılabilir. Burada yapılan sınıflandırma kullanılan hammaddeler esas alınarak yapılmıştır.

1. Hammadde olarak (hayvansal, bitkisel ve kimyasal) lif işleyen el sanatları.
  2. Hammadde olarak ağaç (ahşap) işleyen el sanatları.
  3. Hammadde olarak taş işleyen el sanatları
  4. Hammadde olarak toprak işleyen el sanatları
  5. Hammadde olarak maden(metal) işleyen el sanatları
  6. Hammadde olarak deri ve hayvansal atıklar işleyen el sanatları
  7. Hammadde olarak ince dallar, saplar ve ağaç şeritleri işleyen el sanatları (Arlı, 1987; 39).
  8. Hammadde olarak cam işleyen el sanatları(Öztürk, 2003; 100).
- olarak 8 grupta toplanmışlardır.

1. Hammadde olarak lif işleyen el sanatları; hayvansal lifleri işleyen el sanatları ve bitkisel lifleri işleyen el sanatları olarak gruplandırılabilir. Hayvansal lifler, yün, tiftik, deve yünü, tavşan yünü, keçi lifleri, ipek vb. gibi liflerdir, Bitkisel lifler ise pamuk, keten, kenevir, jüt vb. işleyen el sanatlarıdır(Arlı, 1987; 40). Bu grup içinde yer alan ürünlerin kümelenmesi, yapım teknikleri esas alınarak yapılabilir.

Dokuma türleri; halı-kilim, el dokusu kumaşlar, çarpana(kolon) dokumalar vb.

Örgü işleri; çorap, kazak, eldiven vb. örgülerle oya türleri, danteller

İşlemeler, Keçe işleri, El baskıcılığı(Öztürk, 2003; 95).

2. Hammadde olarak ağaç (ahşap) işleyen el sanatları; Bir sanatta çok değişik ağaç cinsleri kullanılabilir. Ayrıca bir ağaç da çok çeşitli sanat alanlarında

hammadde olarak kullanılabilir(Arlı, 1987; 43). Hammaddesi ağaç olan el sanatı türünde yapım tekniklerinden çok ürün türü, kullanım alanı ve toplumdaki işlevi ortak özellikler olarak dikkati çekiyor.

Bir el sanatı üretiminde kullanılan araçlar, tarım ve ulaşımda kullanılan araçlar ve parçaları, Günlük kullanım eşyaları ve aksesuarları, Mimari elemanlar, Müzik aletleri.

3. Hammadde olarak taş işleyen el sanatları; taş türleri, kullanım alanları, yapım teknikleri gibi özellikleri göz önünde olarak kümelemek olasıdır.

Değersiz taşlar kullanılarak yapılan yapılar, Süs taşları işlemeciliği, Mermer işleri, Lüle taşından yapılan işler, Oltu taşından yapılan işler(Öztürk, 2003; 96-97).

4. Hammadde olarak toprak işleyen el sanatları; Suyla çok iyi karışabilen ve çamur haline gelebilen, bu çamura iyi şekil verilebilen, verilen şeklini fırınlanma aşamasına kadar koruyabilen, piştikten sonra veya pişirilmeden kurutulduğunda verilen şekli çatlama, dağılma olmadan deforme olmadan koruyabilen toprakları, işyene el sanatları Kerpiç yapımı, Çanak- çömlek işleri, Çinicilik, Seramik işleri gruplarına ayrılabilir(Arlı, 1987; 46)

5. Hammadde olarak maden(metal) işleyen el sanatları; Eşyanın işlevi ve maden türünü bir arada düşünerek tek bir sınıflama yapılabilir. Demirden yapılan işler, Bakır ve pirinç işleri, Altın ve gümüş işleri olarak gruplara ayrılabilir(Öztürk, 2003; 100).

6. Hammadde olarak deri ve hayvansal atıklar işleyen el sanatları; Hayvanlardan elde edilen, deri, kürk, boynuz, kemik, gibi maddeler kullanılarak

yapılan el sanatları, kullanılan malzeme ile birlikte, eşyanın türü ve işlevi düşünülerek sınıflanabilir.

Saraç işleri, Deri giyim eşyaları, Deriden yapılan günlük kullanım eşyaları, Kürk giyim eşyaları ve post yapımı, Cilt yapımı, Gölge oyunları, Tarım ve mutfak araçları, Kemik ve boynuzdan yapılan el sanatları, Deniz hayvanlarının artıklarından yapılan el sanatları, Aksesuar işleri(Öztürk, 2003; 101).

7. Hammadde olarak ince dallar, sapsar ve ağaç şeritleri işleyen el sanatları; Söğüt, ılgın, nar, kızılıık gibi ince dallar, kamış ve tahıl sapsarları gibi malzemelerden yapılan el sanatları, yapım maddeleri yanında, yapım teknikleri ve türleri düşünülerek sınıflandırılabilir.

Sepet örücülüğü, Mobilya yapımı, Hububat sapsarları ile yapılan örgü ve süs eşyası, Saz(bitkileri) kullanılarak yapılan çanta, hasır, plaj yaygısı gibi eşyalar(Öztürk, 2003; 102).

8. Hammadde olarak cam işleyen el sanatları; Camdan yapılan el sanatı ürünleri, ürün adından gidilerek sınıflamak daha kolay görölmektedir.

Nazar boncuğı türleri, Çeşmi bülbüller, Vitray türleri, Takı ve aksesuarlar(Öztürk, 2003; 100).

4. DERİ HAKKINDA GENEL BİLGİ

4.1. Derinin Tanımı ve Yapısı

Deri, bütün canlılarda gövdeyi bir kılıf gibi saran ve canlıyı sıcak, soğuk gibi hava koşullarından, dış etkenlerden, darbe ve basınçtan, asalak vb. hayvanlardan ve hastalık yapıcı mikroplardan koruyan dış örtüdür(Temel Britannica, 1992; 198). İç organları dış etkilere karşı koruyan deri; ırk, cins, yaş, iklim ve beslenme özelliklerine göre değişik yapı özellikleri gösteren bir özelliğe sahiptir.

Hayvandan yüzülen ve tabakhanelerde işlenmeye hazır olan deriye “ham deri”, işlendikten sonra ortaya çıkan deriye ise “mamul deri” adı verilir.(Meydan Larousse, 1970; 57).

Deri İşleme Sanayii'nin ana maddesini teşkil eden ham deri, mezbahalarda ve diğer kesim kaynaklarından elde edilen derilerin kullanma şekillerine ve mahalli koruma geleneklerine göre, yüzülmesi, yağ ve diğer yabancı maddelerden temizlenerek sınıflandırmalarının yapılarak muhafaza edilebilir hale getirme sanatıdır(DPT, 2001; 36).

Ham deri, et sanayiinin bir yan ürünüdür ve üretimi tümüyle ülkelerin nüfus, gelir düzeyi ve yeme alışkanlıklarına bağlıdır. Ham derinin bozulmasını engelleyip kullanılabilir duruma getirilme işlemine ise “dericilik” denir(İstanbul Sanayi Odası, 2002; 8).Deri ve deri mamulleri sanayiinin temel girdisinin ham deri olması sebebiyle bu sektör, hayvancılık sektöründeki gelişmelere sıkı sıkıya bağlıdır(Özçörekçi, 1988; 13).

Hayvan derilerinin ve postlarının sepilerek çürümesinin engellenmesi ve insan kullanımına uygun duruma getirilmesi işlemine ise “dericilik” denir(Ana Britannica, 1993; 166).

Deri üretiminde kullanılan hammaddelerin en önemli grubunu memeli hayvan derileri oluşturmaktadır. Bu grupta kesimi yapılan sığır, koyun ve keçi derileri ilk

sırayı almaktadır. Bunun yanında at, deve, geyik, kangru derileri de işlenmektedir(Toptaş, 1998; 13). Deri ürünleri fantezi amaçlarla kullanımında ise yılan , krokodil, kertenkele ve deve kuşu derileri tercih edilmektedir.

Deri, kumaş gibi işlenebilen esnek tabakalı bir malzemedir. Memeli hayvanların derisi üst ve alt deri olmak üzere iki kısma ayrılır. Üst deri alt deriye yapışık ve üstü kıllarla örtülüdür. Alt deri ise kalın lifli dokudan oluşur. Taze yüzülmüş deriler havayla kurutulur ve toz ile sepilenir. Derinin yüzeyi kireç eriyi, sodyum sülfür ve su ile olur.

Dericilikte ham deriler birtakım kimyasal ve bitkisel maddeler yardımı ile sepilme denilen işlem sonunda çürümeye dayanıklı ve kullanışlı hale gelir.

Derinin yapısı incelendiğinde üç tabakadan oluştuğu görülmektedir. Bunlardan en üstte olanı, üst deri(epidermis) toplam deri kalınlığının %1'ni oluşturmaktadır. Üst derinin altında öz deri(corium) tabakası genel deri kalınlığının %85'ini oluşturmaktadır, en alt tabakaya ise alt deri(subcutis) denmekte ve derinin %15'ini oluşturmaktadır(Yakalı, 1981; 8).

Epidermis tabakası çok ince bir tabakadırç bu tabaka; en dışta, daima az veya çok kıllarla kaplı, sert ve hemen hemen, tamamen ölmüş hücrelerden ibarettir. Bünyesinde keratin teşkil eder.

Canlı hayvanlarda bu tabaka vücudu dış tesirlere, darbelere karşı koruyan bir organ rolünü oynar ve ısıyı ayarlar.

Epidermis tabakasının dericilik tekniği bakımından özelliği mamul deri yaparken işlenme sırasında, bu tabakanın bertaraf edilmesi zorunluluğudur.

Cornium tabakası öz deri tabakasıdır ve dericilikte bizi asıl ilgilendiren deri kısmıdır. Cornium tabakasını oluşturan hücreler, kollegen tabiatındaki lifleri

meydana getirmektedir; bu liflerin nerede başlayıp nerede bittiğini saptamak mümkün değildir(Öncü, 1967; 319).

Cornium tabakası iki bölümden oluşmuştur. Üst kısımda papilar tabakası vardır. Adeleler ter guddeleri ve kıl kökleri bulunur. Ham derinin yaklaşık beşte birini ihtiva eder. Retilar adı verilen alt tabakada sarı elastin lifleri bulunur. Burası beyaz kolejen liflerinin birbirine dolaşmayıp, ağ görüntüsü verir. Bu tabaka bitmiş derinin asıl kütesini oluşturur. Derinin çekme ve gerilme direnci, esneklik, sağlamlık ve mukavemet gibi özelliklerini retikular tabakası sağlar(Yakalı, 1981; 9).

Alt deri kas dokusu yardımıyla cornium ve et tabakasını birbirine bağlar. Kollegen lif dokusunda olan alt deri fazla miktarda yağ, kas, kan damarı ve sinir dokusu itiva ettiğinden çok gevşek bir yapıdadır. Bu gevşek yapı nedeniyle deri canlı hayvan üzerinde katlanabilir ve belirli ölçüde kayabilir.

Alt deri sepileme yönünden önemsizdir ve etleme (kavaletto) ile deriden uzaklaştırılır. Alt deri tutkal ve hayvan yemi olarak değerlendirilir(Toptaş, 1998; 15)

Deride en çok bulunan maddelerin başında su gelmektedir. Su hücrelerin içinde proteinlere kimyasal bağlı olarak bulunmakta veya fiziksel yapıda deri lifleri arasında serbest olarak bulunmaktadır. Su deriye yumuşaklık ve elastikiyet vermektedir. Fakat deri su içermesiyle mikroorganizmalara karşı hassaslaşmakta ve çabuk bozulabilmektedir. Yeni derinin suyu alındığında veya deri sudan çıkarıldığında sertleşmekte ve kurumaktadır. Tabaklama sırasında çıkan suyun yerine tabaklayıcı maddeler ve yağ aldıktan sonra deri tekrar elastik ve yumuşak bir hale dönmektedir(Yakalı, 1981; 11)

Deri; yaklaşık olarak %70 su, %30 protein, %1.8 yağ, %00,2 oranlarda minerallerden oluşan bir yapıya sahiptir(Harmancıoğlu, 1989; 3).

Hayvanlardan elde edilen ham deriler dört grupta toplanmaktadır. Bunlar;

Büyükbaş hayvan derileri: Manda, inek, öküz, düve, boğa, malak ve dana derileri

Küçükbaş hayvan derileri: Koyun, kuzu, keçi, oğlak ve süt danası derileri

Hav ve kürk derileri: Kurt, kunduz, tilki, tavşan, sansar, sincap, yaban kedisi, kokarca, merinos, karagül, süt danası, tay, yılan, timsah vb. derileri

Diğer hayvan derileri: At, deve, merkep, yaban domuzu vb. derileridir(Gökçesu, 2002; 16).

4.2. Derinin Kimyasal Yapısı

Derinin yapısında bulunan kimyasal maddeler yaşam koşullarına, yaşa, cinsiyete, iklime göre farklılıklar gösterebilir. Hayvan derisi, proteinler yanında az miktarda yağ ve mineral maddeler ile, oldukça fazla miktarda sudan meydana meydana gelir(Katlı, 1998; 40).

Ham derilerin analizinde saptanan kimyasal madde miktarları şunlardır:

% 45-55 karbon

%16- 19 azot

% 19-25 oksijen

% 6-8 hidrojen

% 0.5-2.1 kükürt, fosfor, demir veya brom, klor

Ham derinin karakteristik niteliği üzerinde özellikle protein maddelerinin büyük etkisi vardır. Bu maddelerden en önemlisi kollajendir.

Kollajen; ham derinin sepilme olayından sonra deri haline gelen kısmıdır. Kollajen 70°C sıcak suda yavaş yavaş erimeğe başlar ve jelatin haline gelir. Kollajen ve dolayısıyla öz deri tabakasının, bileşiminde hiçbir değişiklik meydana gelmeden gösterdiği şişme özelliği, dericilik tekniğinde çok büyük bir önem taşır(Öncü, 1968; 39).

4.3. Derinin Doğal Özellikleri

İyi bir deri, kenarlarda ve kenar bölgelerinde de orta bölgedeki kalınlığa sahiptir. Ayrıca deride oluşabilecek hata ve kusurlarda büyük önem taşır. Mamul deri üzerinde hayvanın tabiatına bağlı kusurlarda ortaya çıkabilmektedir. Bunlar ırk, cinsiyet, yaş, gibi hayvan genotipi ile ilgili kusurlardır. Ayrıca iklim, bakım ve beslenme sebebiyle ortaya çıkan kusurlarda bu gruba dahil edilmektedir(Yakalı, 1981; 8-9).

Derinin sahip olduğu doğal özellikleri de kalitesini etkilemektedir. Bu özellikleri şunlardır;

Görünür yoğunluk : Derinin yoğunluğu, lif yapısına ve kimyasal bileşimine bağlıdır. Tabaklama özelliğine göre deri suyun üzerinde yüzebilmelidir.

Kopma mukavemeti : Derinin kopma mukavemeti boyuna ve enine kesit yönlerinde büyük farklılıklar gösterir. Derideki yağ oranı derinin kopma mukavemetini etkiler.

Uzama : Bu özellik kayışlık ve ayakkabılık derilerde çok önemlidir. Kromlu derilerde, bitkisellere oranla daha fazladır. Yağ miktarı arttıkça uzama özelliğide hayli artar.

Cilt çatlatma mukavemeti : Deri türlerinin genelinde sırçalar, mutlaka kırılmalara karşı dayanıklı olmalıdırlar. Eğer sırçada çatlama varsa bunun sebebi, yağ işlenmesi ve tabaklanmadan kaynaklanmaktadır.

Su geçirgenliği : Her deri, lif yapısına bağlı olarak belirli bir su geçirgenliğine sahiptir. Ancak saraciyelik derilerde suya dayanıklı bir malzemenin kullanılması kaçınılmazdır. Deri liflerinin dağılımı, tabaklanma ve kollajen lifleri arasındaki boşluklarda derinin su geçirgenliğini etkilemektedir.

Hava geçirgenliği : Derinin hava geçirgenliği lif yapısına bağlıdır. Cila, apre, örtücü finisaj işlemleri derinin hava geçirgenliğini azaltmaktadır.

Işık haslığı ve büzüşme: Derinin ışık haslığı tabaklanma ve boyar maddelere göre farklılıklar gösterir.

Büzülme özelliği ise derinin tabaklanma kalitesine bağlıdır. Kromlu deriler 100°C suda biçim değiştirmezler(Deri teknolojisi, 1994; 56-57).

4.4. Derinin Çeşitleri ve Kullanıldığı Yerler

4.4.1. Derinin çeşitleri

Deri çeşitleri büyükbaş hayvan derileri ve küçükbaş hayvan derileri olarak iki ana grupta toplanabilir.

Büyükbaş hayvan derileri; sığır, inek, dana, öküz ve boğadan elde edilen derilerdir. Küçükbaş hayvan derileri ise koyun, keçi, oğlak ve domuzdan elde edilir. Ancak bu iki grup dışında derisi kullanılan başka hayvanlarda vardır. Bunlar; ceylan, deve, karaca ve sürüngen derileridir.

Deri kalitesi ve kullanılacağı yere göre finisaj aşamasında kullanım alanlarına göre özel isimler almaktadırlar.

Kösele : Sığır ve manda ham derilerinin orta ve ağır boyda olanlarına, bitkisel tanenler ve diğer organik debarağlayıcıların tek başına veya birlikte kullanılmasıyla sepilenecek elde edilen, sert, sıkı tutumlu ve tabii renkte mamul derilere kösele adı verilir(Güler, 1994; 52).

Glase : Çok ince ve yumuşak bir deri çeşididir. Oğlak(keçi yavrusu) derilerinden yapılır. Kuzu derisinden yapılan glaselerde vardır. Bunlar daha kalın ve dayanıksız bir yapıya sahiptirler. Glaseler, maden tuzları ve yağdan ibaret maddelerle yani karışık sepilme yöntemleri ile sepilenecek elde edilirler(Aker, 1970; 404).

Rugan: Söğüt taneni ile sepilenecek deriye kayın katranı katılmış bezir yağı devamlı suretle ve azar azar sürülerek elde edilir. Yumuşaklığı ve suyu geçirmemesi en önemli özelliğidir(Özdemir, 1995; 41)

Fantezi Deriler : Antilop(ceylan), yılan, kertenkele, timsah, köpek balığı, kedi balığı derileri yağlı sepi ile mobilyacılıkta kullanılan marokenler yapılıdır(Türk El Sanatları Araştırma Raporu, 1989; 16). Çanta, kemer, ayakkabı gibi giyim ve giyim aksesuarı yapımında kullanılır.

Maroken : Küçük baş hayvanların derilerinden özellikle keçi derisine krom veya tanen (sumak) sepisi yapılması ile elde edilir. Sepilenmesinden sonra çok açık bir renk aldığından istenilen renge boyanabilir. Yüzeyin taneli görünüşü, derinin en önemli özelliğidir. Girinti ve çıkıntılar baskı ile yapılıdır(Gökçesu, 2002; 18)

Meşin : İnce, yumuşak, elastiki derilerdir. Koyun ve keçi derilerinin çeşitli usüllerle sepilenmesi yoluyla elde edilirler. Ayakkabı astarı ve dekoratif ürünlerin yapımında ve ciltçilikte kullanılır(Gökçesu, 2002; 18).

Sahtiyan : Keçi derilerinin işlenmesi ve çeşitli usüllerle sepilenmesi yoluyla elde edilen yumuşak derilerdir.

Davul derisi: Dana, domuz, eşek derileri, kılları ve yağlarından arındırılır daha sonra sünger taşı ve tebeşir tozu ile ovulur, gerilerek havada kurutulur. Şeffaf ve set bir hale gelen deri müzik aletleri ve dekoratif süslemelerde kullanılır(Gökçesu, 2002; 19)

Süet : Derinin tersinin özel makinalarda fırçalanarak tüylendirilmesi ile elde edilen derilerdir(Ertuğrul, 2000; 45).

Vidala : Bilhassa dana derisinden krom sepisi ile elde edilir. Glaseden daha kalın ve serttir. Spor çanta ve ayakkabı yapımında kullanılır(Özdemir, 1995; 41).

Vaketa: Büyükbaş hayvan derisinden imal edilir. Çatlamaz ve su geçirmez olduğu için bot ve bavul gibi eşya yapımında tercih edilir.

Güderi : Geyik, ceylan, kacaca bazen de keçi ve koyun derilerinin yağla sepişlenmesinden elde edilir. Çok yumuşak ve ince derilerdir. Temizlik işlerinde ayrıca giysi ve eldiven yapımında kullanılır(Gökçesu, 2002; 19).

Suni(yapay) deriler : Dış görünüş bakımından tabi deriye benzer. Suya karşı dayanıklıdır. Mobilya, çanta, ayakkabı, cilt vb. eşyaların yapımında kullanılır(Gökçesu, 2002; 20).

4.4.2. Derinin kullanıldığı yerler

Deri insanoğlunun evrimine paralel olarak giyimden çadıra, dekorasyondan sanat eserlerine kadar sayısız dalda yerini almıştır(Kanbay, 1993; 86)

Eskiden yalnızca soyluların kullandığı deri, bugün dekorasyonun ana malzemelerinden biri olarak baş köşeye yerleşti. Eldivenden yatağa pek çok kullanım alanı bulan deri, artık ‘lüks, ağır, resmi’gibi sıfatlardan kurtularak, firmaların koleksiyonlarına ve hayatımıza karıştı(Barandır, 2005; 58).

Teknolojinin gelişmesi ile birlikte deri işleme şekillleri de gelişmiştir. İşlenen deriler bir çok eşyanın yapımında tüketilmektedir. Günümüzde derinin uygulanmakta olduğu alanlar, ihtiyaçları dışında, süsleyici obje olarakta giyim ve ev aksesuarları alanında üretime girmiştir.

El sanatları bünyesinde üretilen deri ürünlerini kullanım alanlarına göre; ev(işyeri v.b.) eşya ve aksesuarları, giyim eşya ve aksesuarları, ciltçilik, hayvan eyer ve koşum takımları, gölge oyunu tipleri olmak üzere beş grupta toplayabiliriz.

Ev (ofis, işyeri v.b.) eşya ve aksesuarları : Mobilya ve aksesuarları, çerçeve, pano,saat, mask gibi duvarda kullanılan eşya ve aksesuarlar, kitap kabı, büro malzemeleri, bardak altlığı, abajur gibi masa üstünde kullanılan eşya ve aksesuarlar ile diğer kullanım eşya ve aksesuarlarıdır.

Giyim eşya ve aksesuarları : Çanta kemer, eldiven, ayakkabı, yelek şapka gibi giyimde ya da giyimi tamamlayıcı unsur olarak kullanılan ürünlerdir.

Ciltçilik: Büro malzemeleri gibi genellikle büyük firmalar için üretilen ve üzerinde firmanın ablemine yansıtan etiketlerin bulunduğu ürünlerdir.

Hayvan eğer ve at koşum takımları: Eyer, kırbaç, gem, yular, tasma gibi kayışlardan oluşmaktadır. Anadolu'nun pek çok yerinde yapılan saraçlık mesleği dericilik sanatını en eskilerinden biri olmasına ramen teknolojinin gelişmesi ile birlikte otomatik sektörünün gelişmesine paralel olarak kullanımını giderek azalmış ve üretimi de eski değerini kaybetmiştir(Kayabaşı, 2004; 601-614)

Gölge oyunu tipleri: Perde arkasından ışık kaynağı önüne konan deri, karton asetat malzemelerinden yapılmış şekillerin hareket ettirilmesi ve seslendirilmesi esasına dayalı bir oyundur oyunda kullanılan şekillere tasvir adı verilir. En iyi tasvir deve derisinden imal edilir.Dana,sığır,inek,keçi,oğlak,at,eşek,ceylan derisi de kullanılır.Karagöz tasvirleri,özel olarak hazırlanmış,bıçak izi taşımayan temiz deri kullanılarak yapılır.Derinin izlisi,küflü ve mantarlı olanı makbul değildir(Özlen, 2003).

4.5. Dericilik Sanatının Tarihçesi

Tarihin bilinmiyen zamanlarından beri insanlar gerek keyif için, gerek kendilerini müdafa için gerekse onlarından faydalanmak için öldürdükleri hayvanların postlarını kullanmak istemişlerdir. Bunları bazen elbise, bazen silah, bazen ayakkabı ve bazen de fantezi eşya olarak hemen her devirde kullanmışlardır(Arafrat, 1936; 4)

Derinin ne zaman kullanılmaya başlandığı, derinin doğa koşullarına dayanamaması sebebiyle tam olarak bilinmemektedir. İlk derinin kullanılmaya başlandığı dönemler hakkında ancak mağara duvarlarındaki resimlerden bilgi edinilmektedir(Aydın, 1996; 12).

İlk insanların, besinlerini temin etmek için hayvanları öldürdüklerini, etinden ve derisinden faydalandıklarını hepimiz biliriz(Bostancıoğlu, 1970; 394).

Hiç şüphe yoktur ki ilk insanlar yaşamak için evvela besin maddelerine ve fakat aynı zamanda vücutlarını dış tesirlerden, soğuk ve sıcaklardan koruyabilmek için etini yedikleri veya avladıkları hayvanların post ve derilerine ihtiyaç duymuşlardır(Öncü, 1968: 1).

Uzmanlar tarafından yapılan araştırma ve kazılar sonunda deri işlemek için kullanılan aletler ve bazı deri kalıntıları bulunmasıyla, derinin kullanımının taş devrinin erken tarihlerinde başladığı konusuna açıklık getirmektedir(Yıldız, 1987; 22)

İnsanoğlunun, varoluş sürecine baktığımızda, derinin bu süreçteki yerinin ne kadar önemli olduğunu görüyoruz. Deri, insanoğlunun ihtiyaçlarını karşılamak için kullandığı ilk malzemelerden biridir. Paleolitik ve Mezolitik devirlerde basitçe işlenen deri, Neolitik devirde, yerleşik hayata geçişle daha bilinçli bir şekilde işlenmeye başlanmıştır. Kalkolitik ve Tunç devirlerinde deriyi işleyen aletlerin yapısı ve işlevselliği artmış, deri hemen her alanda işlenmiş ve kullanılmıştır(Yıldız, 1993; 1).

Roma tarihçilerinden Pilinius'a göre dericiliğin ilk bulucusu Beopyalı Tichus'tur. Diğer söylentiye göre ise dericiliğin piri Çin Prensi Sintang'tır. Dericilik Sümer, Asur, Mısır, Yunan ve Hitit Medeniyetlerinde de önemli yer tutar. Dini kitaplarda derinin tarihiyle ilgili bilgilere rastlanır. İncil ve Kuran-ı Kerim'de Adem'le Havva'nın cennetten çıkarken köstekiler olduğu yazılıdır. Ayrıca Musa peygamber çağında da deri yapıldığından eski medeniyet dönemi eserlerinden söz edilir(Meydan Larousse, Cilt 5.).

Bazı araştırmalara göre de; Dericilik tarihine ait yazılmış eserler, dericilik sanatının asıl menşeyinin doğu memleketleri olduğunu, buralarda geliştirildiğini ve

ancak çok sonraları batıya geçerek endüstri haline geldiğini ortaya koymaktadır(Gökçesu, 1987; 10)

İlk insanların malzeme olarak önce ağaç taş ve sonra deriyi kullandıkları düşünülmektedir. Deriyi kullanmaya başladıklarında derinin çabuk bozulması, buna bir çözüm bulunması gerektiğini ortaya koymuştur(Yelmen, 1985; 37).

İlk insanlar, öncelikle ham deri ve postlara çeşitli maksatlarda kullanılmaya elverişli özellikler verebilmek için uygun metodlar aramışlardır. Bu sebeple ham derileri, gene çevrelerinde elde ettikleri hayvansal yağlarla yoğurarak netice itibariyle hamderi ve yağların birleşmesini sağlayarak istedikleri özellikte deri yapmasını başarmışlardır. Yağla sepileme metodunun uygulanmasını Milattan Önce 8000 yılına kadar götürmek kabildir. Bu medodu daha sonraları dumanlama, şaplama ve bazı bitkilerin ağaç, kabuk ve yaprak gibi kısımları ile patolojik organlardan ibaret bulunan mazılardan faydalanmak suretiyle bitkisel sepileme metodları takip etmiştir(Öncü, 1968; 1).

Söylenilecek şu vardır ki, dericilik nerede doğmuş olursa olsun deri, ilkçağlardan bu güne kadar insanoğlunun vazgeçilmezi olmuş, şekil yada kullanım alanı değişse de her toplum tarafından kullanımından vazgeçilmemiştir.

Yeryüzünde bozulmadan günümüze kadar gelebilen deri ürünlerin ilk örneklerine Mısır’da rastlanmıştır. Doğa koşullarının elverişliliği bu nesnelerin 3500 yıl bozulmadan günümüze gelebilmesini olanaklı kılmıştır. İkinci doğal örnekler ise Pazırık kurganlarındaki buluntulardır. Buzullar altındaki kurganlarda deri eşyalar bozulmadan kalabilmişlerdir. Bu buluntuların örnekleri Leningrad Hermitage Müzesinde sergilenmektedir(Yelmen, 1998; 221).

Deri sanatının Türklerde başlayıp gelişme göstererek, bir sanat haline geldiği ve bu sayede ilerleyip yayıldığı söylenmektedir. Türkler deriyi işleyip, ürüne dönüştürerek, ihtiyaca cevap verebilecek fonksiyonlar kazandırmışlardır. İnce işçilik

ve güzel süslemeleri ile dikkati çeken bu eserler bugün yurt içi ve yurt dışı müzelerinde sergilenmektedir(Güler ve Özdemir, 2004; 581).

Türk topluluklarında deri süslemeciliği, ata verilen önemle ortaya çıkmaktadır. Orta Asya boylarındaki savaşlardan, yaptıkları tüm seferlere kadar kendilerinin ve atlarının kuşanmasına önem vermişlerdir. Eyer, başlık, at takımları ve araba koşumları, deri kösele ve meşinden yapılmıştır(Diyarbakirli, 1972; 243)

Türk kültürünü belgeleyen en eski buluntular, Hunlar'a ait kurganlardan elde edilmiştir. Altay dağlarında, Pazırık bölgesinde bulunan kurganların açılmasıyla; deriden yapılmış, giysiler, çizmeler, eyer ve koşum takımları, kap kacak ve applike süslemeler gibi nesnelere gün ışığına çıkarılmıştır. Bu nesnelere 2400 yıllık bir tarih biçilmesine dayanarak, Türklerde dericilik buna koşut tarihlendirilmektedir(Gargı, 2000; 24).

Hititlerden ayrı olarak derinin Anadolu'da önemli bir sanat kolu olduğunu gösteren pek çok örnek verilebilir. Parşömen derisinin Anadolu'da bulunması güzel bir örnektir. Dünya yazıt tarihinde Papirüs'ten sonra en meşhur yazı yazma aracı olan parşömen derisi, ilk defa bergamada üretilmiştir(Sakaoğlu, 2002; 26)

Çeşitli kaynaklardan edinilen bilgilere göre; Türkler'den önce Anadolu'da yaşamış uygarlıklarında dericilik zanaatıyla uğraştıkları bilinmektedir. Türkler 1071 Malazgirt Şavaşı sonrasında Orta Asya'dan yola çıkılarak kitleler halinde Anadolu'ya yerleşmişler. Başlıca geçim kaynaklarından biri olan hayvancılık ve buna bağılı olarak beraberlerinde getirdikleri dericilik zanaatı ve derinin sepilenmesinde kullanılan maddelerden; mazı, sumak, çam,meşe gibi bitkilerin Anadolu'da bolca yetişmesi de dericiliğin birçok bölgede gelişmesine olanak sağlamıştır.

Türklerin islamiyeti kabul etmeleri, göç ederek Anadolu'ya gelmeleri ve yerleşik hayata geçmeleriyle Türk sanatı değişime uğramıştır. Hayvan uslubu yerini

bitkisel bezemeye bırakmıştır. İslamiyetin getirmiş olduğu tasvir yasağı süsleme sanatında hayvan ve insan figürlerinin hiç kullanılmamasına neden olmuştur.

Türklerin İslam'ı kabulü sonrası Anadolu Türk sanatının biçimlendirdiği tasarım anlayışının tüm sanat dallarına olduğu gibi deri ürünlerin tasarımlarına da yansdığı söylenebilir.

Anadolu Selçukluları döneminde dericilik çok önemli bir yer tutmaktadır. Hükümdarlar mavi çizme giymişler ve savaşlarda kullanılan dayanıklı malzemeler deriden yapılmıştır. Ayrıca o döneme ait cilt örnekleri dericilik sanatının ne kadar ileri seviyeye ulaştığını göstermektedir(Tekin, 1993; 52).

Osmanlı devletinin ilk günlerinden bu yana, gerek sivil gerekse askeri yönden de temel bir malzeme olan deri, özellikle 16. y.y.'ın en yaygın kullanılan sanayi ürünüdür(Küçükerman, 1988; 35). Bugünlere kadar gelen dericilik geleneği Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u almasıyla başlamıştır. Fetih sonrasında Kazlıçeşme'de 33 salhane ve 360 tabakhaneden oluşan bir bölge kurulmuştur(İstanbul Sanayi Odası, 2002; 2).

Osmanlı imparatorluğu zamanında deri üzerine süsleme sanatı, Kuran kapları, deri heybeler, orduda kullanılan deri kıyafetler, kalkanlar bugün müzelerimizde mevcuttur. Bugün harp vasıtalarında demir ve çelik ne vazife görüyorsa, o zamanki orduların harp ve binicilik malzemesinde "deri ve sahtiyan" ın rolü, hemen hemen aynıdır(Gökçen, 1945; 8).

Osmanlı çağında deri altın çağını yaşamış denebilir. Debbaghan denilen ve ahilik teşkilatında önemli bir yeri olan deri esnafı, mesleklerini çırak kalfa ve ustalığa dayanan bir şekilde geliştirmişler.

Osmanlılar döneminde debbağhanelerin her biri birer fabrika halinde ikişer üçer katlı büyük binalardı. Her debbağhane bir ustanın idaresi altındaydı. Her birinde bostan kuyusu büyüklüğünde kuyular, büyük kazanlar ve aletler bulunurdu. Her tabakhanenin

'hayvanla' tanışır birer değirmeni bulunur, burada palamut öğütülürdü(Güler, 1995; 72).

1810 yılında çağdaş yöntemlerle çalışan ilk deri sanayi II. Mahmut tarafından Beykoz'da kurulmuştur. I. Dünya Savaşı sırasında ordunun deri ve kundura ihtiyacını büyük ölçüde bu fabrika karşılamıştır(Küçükerman, 1989; 22). Bu arada Avrupa dericilik alanında çalışmalarını sürdürmüş, Fransızlar kösele yapımında oldukça ilerlemişlerdir(Erkan, 1994; 24).

XVIII. yüzyılda Avrupa henüz sepilme sanatından mahrum, Türklerin sırlarını elde etme çabasındaydı. Fransız ve İngilizler türlü yollarla bilhassa sarı ve kırmızı marokenin nasıl yapıldığını, boyandığını öğrenmeye çalışmışlardır. O sıralarda kırmızı marokene İngiltere'de Türk derisi denirdi(Erdal, 2004; 49).

Türk dericiliği, deri işleme sanatının sırlarını öğrenen batılıların bu konuda yaptıkları ısrarlı çalışmalara ayak uyduramaz hale geldi ve gerilemeye başladı.

19. yüzyılın başlarına kadar Türk dericiliği, Avrupa'ya üstünlüğünü sürdürmüştür. Bu yüzyılda çadırlarda süregelen deri applike çalışmalarının yanı sıra at koşumları da ilgi çekmektedir. Değerli parçalardan oluşan bir koleksiyonda, deri üzerine metal plakalarla bezenmiş saka kıyafetleri, göz kamaştırmaktadır. Başka bir çalışmada, deri üzerine yapılan haritalar ve fermanlar zengin bir çeşitleme oluşturmuştur. Bilinen en eski deriden hazırlanan dekorlarda bu yüzyılda yer almıştır(Barıştı, 1988; 136).

19. yüzyılda Avrupa'da teknolojinin giderek ilerlemesi ve yeni yöntemler bulunması karşısında Türk dericiliği gerilemeye başlamıştır. Ayrıca bu dönemde Osmanlı'daki muhafazakar ve yeniliklere kapalı tutum sektörün ilerlemesini engellemiştir(Devlet Planlama Teşkilatı, 2001; 36).

Cumhuriyet döneminde Türk dericiliği babadan oğula geçen lonca bir karakter görünümündedir. İzmir iktisat kongresinde deri sektörü, tekstil gibi önemli bir sanayi kolu olarak kabul edilmiştir. 1980'li yıllarda Avrupa'nın çeşitli nedenlerle deri sektörünü az geliştirmiş

ülkelere kaydırması Türkiye’de deri sanayinin gelişmesinde önemli rol oynar(İstanbul Sanayi Odası, 2002; 2).

Tarih boyunca bir el sanatı olarak ilkel usullerle çalışan ve basit işlemler halinde bulunan dericilik sanatı bütün dünyada büyük gelişmeler göstererek bugün bir endüstri durumuna gelmiştir.(Demilel, 1998; 22).

Türk deri sektöründe hızlanan pazar faaliyetleri ve pazarlama stratejilerindeki değişiklik, Türkiye’de düzenlenen Uluslararası Deri Günleri Fuarı’na da yansımaktadır. Uluslararası Deri Günleri Fuarı, Rusya krizi sonrası bitmiş derinin de deri konfeksiyonun yanı sıra rekabet arenasında yerini almasıyla Türk deri sektörünün bütününe yansıtan bir pazarlama misyonu üstlenmiş olmaktadır(Kodalak, 2000; 65).

Deri insanoğlunun gelişim süreciyle şekil almış, işlenmiş ve bugünkü yerine kavuşmuştur. Bu süreç insanoğlu geliştikçe var olacak ve ilerleyecektir (Köse, 2004; 18)

4.6. Derinin İşlenmesi

Hayvanların kesiminden sonra elde edilen ham derilerin çeşitli işlemlerden geçirilerek tüketicinin kullanabileceği ürünler haline gelmesine kadar olan üretim dalıdır.

Deri işleme sektörü büyük ve küçük baş hayvanların ham derilerinin çeşitli fiziksel ve kimyasal işlemler ve makineler yardımı ile işlenerek Deri Konfeksiyon, Sraciye ve ayakkabı alt sektörlerinde kullanılacak mamul deri haline getirir. Bu sektörler ise işlenmiş deriden tüketicinin kullanımına hazır eşyalar üretirler(Zirek, 2003; 9).

Yüzülen hayvan derisinde %60 su vardır. Bu su, derinin kısa sürede kokmasına, bozulup çürümesine sebep olur. Bunu önlemek için, deri, tabaklanana kadar tuzlanır ya da kurutulur.

Ham derinin kullanılacak duruma getirilmesi için yapılan işlemin tamamına *sepilenme* veya *tabaklanma* denir(Kastan, 1994; 32).

Deri, üzerindeki tüylerden ve içindeki küçük et parçalarından temizlenir, yüzey pürüzsüzleştirilir, bunun için kireç, sodyum sülfür ve su çözeltisine batırılır. Bu karışım kıl köklerini ve üst tabakayı eriterek, deriden ayrımlarını sağlar. Üzerinde kalan etler makineye alınır ve deri yıkanır. Koyun derisi gibi küçük deriler, kireç ve sodyum sülfürden oluşan bir macunla sıvanarak ya da sıcak buhar odasında birkaç saat asılı bekletilerek ayrıca yumuşatılır(Temel Britannica 5, 1995; 191)

Deri tabaklanmasında bir çok farklı yol izlenebilir. Ancak en çok kullanılan yöntemler şunlardır;

Bitkisel sepilenme

Bitkilerin kabuklarından ve yapraklarından yapılır bu işlemde önemli olan bitkilerin gerekli olan tabaklanma maddelerini içermesidir. Yüzyıllar boyunca kullanılan meşe kabuğu, meşe palamutu ve meşenin odun kısmı bilinen en eski bitkisel sepilenme maddesidir. Diğerleri, ladin, mimoza, söğüt, kestane, sumak, bitkileridir.

Sentetik tabaklanma maddeleri

Bu tip tabaklanma maddeleri aromatik olup, bitkisel tabaklanma maddelerinin yapısı örnek alınarak yapay olarak üretilmiştir. Bilinenler Basyntan, Tanigan, Irgatan ürünleridir.

Mineral tuzlarla tabaklama

Metal tuzlar kullanılarak yapılan bu tabaklanma da bilinen en önemli madde Krom'dur. Ayrıca aliminyum tuzları, zirkonyum ve demir tuzları da kullanılan maddeler arasında söylenebilir. Deri sanayinin ihtiyacı olan derilerin büyük bir bölümü krom ile sepilenmektedir.

Ham deriler ağırlıklarına kalitelerine türlerine göre sınıflandırılır daha sonra bir dizi işlemlerden geçirilir. Bu işlemler ; hazırlama, sepilme ve bitirme işlemleridir.

Ham deri

Deri imalatı için gerekli gerekli derileri ham derici mezbahanelerden alır. Ağırlığına, cinsine, kalitesine göre ayrıldıktan sonra budar ve konserve edilir.

Şekil 2: Ham Deri(Albes, 2007).

Tabaklanmadan önceki hazırlık işlemleri

Derilerin tabaklanmadan önce, çürümeyi önlemek ve tabaklanma elemanlarını daha kolay içmesini sağlamak amacıyla, ilk yapılan işlemler ön hazırlık niteliğindedir(Yıldız, 1993; 242).

Hayvan postları gerekli olan vasıtalarla önüne geçilmeyecek olursa çabucak başlayan bir bozulma tehlikesine maruz kalır. Dericilikte hamlama diye adlandırılan bu bozulma, nerede uzviyet ve hayat varsa orada mutlaka bulunan bakterilerin çalışmalarından ileri gelir(Atafat, 1936; 14).

Derinin korunması ve saklanması için dört usul kullanılmaktadır.

1. Tuzlama metodu
2. Kurutma metodu
3. Piklaj metodu

4. Dondurma metodu

Tuzlama metodu; ham derilerin et taraflarına gerektiği kadar tuz serpmek (kuru tuzlama ya da tuz çözeltisi (salamura) ile muamele etmek (yaş tuzlama)) suretiyle yapılır. Her iki durumda da konservasyon işinin ilk safhası, tuzun hamderinin bünyesine difüzyonu sağlamaktır. Tuz sayesinde ham deri fazla suyunu dışarı atılması sağlanır. Bu sayede nemden etkilenerek gelişen mikroorganizmalar deriyi bozması engellenmiş olur(Öncü, 1968; 44).

Kurutma metodu; bütün sıcak memleketlerde uygulanan bir metoddur. Bu bu metod sayesinde mikroorganizmaların gelişme için muhtaç oldukları nem ham deriden çekilmiş olur.ham derideki mikroorganizmaların süratle gelişmelerine imkan vermemek için kurutma işleminin derhal yapılması lazımdır. Bu da ancak güneş ısısının yüksek olması ile gerçekleşir(Öncü, 1968; 50).

Bu usul hemen her cins deriler için yapıldığı gibi, özellikle ihraç edilecek, uzak yerlere gönderilecek veya ileride yumuşak ve lastikli sepi yapılacak derilerde kullanılır(Arafrat; 1936; 16).

Piklaj metodu; Ham deriler tuz ve asit çözeltileri ile muamele edilmelerinden ibarettir. Burada kuvvetli bir asit ortamı yaratılmak suretiyle zararlı bakterilerin gelişmesine engel olmaktadır. Piksaj metodunda ilk önce ham derilerin yünleri düşürülür, ondan sonra konserve edici çözelti ile muamele olunurlar(Öncü, 1968; 51).

Dondurma metodu; Soğutma suretiyle ham derilerin konservasyonu ancak tabii şartların müsait olması halinde bahis konusudur. Ham derilerin soğutulmuş olarak konserve edilmeleri; Sibiryada, Urallarda, Kırgızistan ve Moğolistan'da ve diğer soğuk iklimli yerlerde geniş ölçüde uygulanmaktadır. Dondurulmuş ham derilerin transportu çok güçtür. Zira bu gibi hamderiler olağanüstü kolay kırılabilir bir bünyeye sahiptirler(Öncü, 1968; 53).

Özel depolarda saklanan ham deriler işlenmek üzere evvela temizlik atölyesine alınırlar. Burada ham derideki kirli maddeleri ve albüminleri yok etmek ve yumuşatmak için tuzlanmış deriler soğuk suya daldırılıyordu(Yıldız, 1993; 243). Günümüzde bu işlem gelişmiş makinalar ile yapılmaktadır. Bu işlemler kireçleme ve pikle işlemi olarak adlandırılır.

Şekil 3: Derinin Islatılması(Albes, 2007).

Bu ıslatma işleminden sonra deri tezgahlara gerilerek yapışık et parçaları bir bıçak ile kazınarak çıkartılıyordu. Bu işleme etleme adı verilir. Etleme ile derinin arka yüzeyinde kalmış olan etler ve yağlar alınır.

Şekil 4-5: Etleme işlemi(Albes, 2007).

Yarma işlemi; modern yarma makinaları ile sepilene derilerin istenilen kalınlıkta iki veya daha ziyade tabaklar halinde kesilmesine yarma denir. Bir deriden, kalınlıkları değişik birkaç deri elde etmenin teknik ve ekonomik yönden büyük önemi vardır(Öncü, 1968; 115).

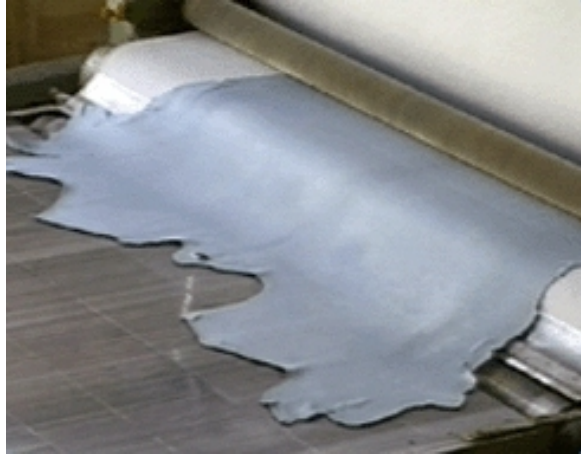
Şekil 6: Yarma işlemi(Albes, 2007).

Sepileme işlemi; Deriyi bozulmaya dayanıklı kullanılabilir hale getirmek için sepi maddelerinin deri içerisine emdirilmesine sepileme adı verilir. Sepileme işleminden sonra deriler elastikiyet, kokusuzluk sıcak suda çözülme bir hal alırlar(Öncü, 1968; 119). Sepileme işleminden sonra derinin bozulması mümkün değildir. Bu işlem, aynı dolapta üç adımda yapılır.

Deri tabaklanmasında bir çok farklı yol izlenebilir. Ancak en çok kullanılan yöntemler şunlardır;

Bitkisel sepilenme ; bitkilerin kök, gövde, kabuk, meyva ve yaprakları sepileyici maddeyi ihtiva eder. Yüzyıllar boyunca kullanılan meşe kabuğu, meşe palamutu ve meşenin odun kısmı bilinen en eski bitkisel sepilenme maddesidir. Diğerleri, ladin, mimoza, söğüt, kestane, sumak, bitkileridir(Öncü, 1968; 123).

Sentetik sepi maddeleri; Bu tip tabaklanma maddeleri aromatik olup, bitkisel tabaklanma maddelerinin yapısı örnek alınarak yapay olarak üretilmiştir. Bilinenler Basyntan, Tanigan, Irgatan ürünleridir.

Şekil 7: Sepileme işlemi(Albes, 2007).

Mineral tuzlarla tabaklama

Metal tuzlar kullanılarak yapılan bu tabaklanma da bilinen en önemli madde Krom'dur. Ayrıca aliminyum tuzları, zirkonyum ve demir tuzları da kullanılan maddeler arasında söylenebilir. Deri sanayinin ihtiyacı olan derilerin büyük bir bölümü krom ile sepilenmektedir.

Bitirme işlemleri

Kurutulan deriler homojen bir nem dağılımına getirilir. İskefe makinesinde açılır ve yumuşatılır. Gerekliyse zımparalanır daha sonra yüzey örtücü boya ve cila uygulanır. Sepilene deriyi işlenebilir hale getirinceye kadar yapılan işlemlerin tümüne finiksaj denir. Bitirme işlemi derinin yapısı ve kullanacağı yere göre farklılıklar gösterir. Daha sonra deriler kalitelerine göre ayrılır ve ölçümleri yapılarak satışa sunulur(Gökçesu, 2002:17-18).

4.7. Dericilikte Kullanılan Araçlar

4.7.1. Kesim ve traşlama araçları

Deri Kesim Bıçağı : Deri kesiminde ve diri yüzeyleri birleştirmede kullanılır.metal bir yay ve çelikten iki parçadan oluşmaktadır. Yaylı ucun sivri ucu, çizim ve yüzey süslemelerinde kullanılır.yaylı kısmın ortasında bıçağı bulunmaktadır(Gökçesu, 2002; 24).(Bkz. Şekil 8).

Falçata: Büyük parça derilerin kesilmesinde ve traşlanmasında kullanılır ince, uzun ve tek yönlü keskin bıçaktır.(Katlı, 1998; 48).(Bkz. Şekil 9).

Şekil 8-9: Deri Kesim Bıçağı, falçata

Deri Kesim Makinesi : Monte edilmiş bıçaklar ile belirlenen ölçüde deriyi kesen araçlardır(Ertuğrul, 2000; 49).

Deri Traş Makinesi : Deriyi traşlamada kullanılan makinelerdir(Akalın, Yılgör ve Seyhan; 1993; 160).

Makas: İç kenarları keskin olan yassı iki koldan meydana gelmiş kesim aleti. Kağıt, kumaş, deri gibi malzemeleri kesmeye yarayan araçtır(Katlı, 1998; 48).(Bkz. Şekil 10).

Şekil 10: Makas

Maket Bıçağı: İskelet ve bıçak olarak iki kısımdır. Bıçağın ucu işaretli yerlerden kırılarak yenilenebilmektedir. Kağıt, deri v.b. malzemelerin kesilmesinde kullanılan bir araçtır. Günümüzde yaygın olarak kullanılmaktadır(Gökçesu, 2002; 28).(Bkz. Şekil 11).

Şekil 11: Maket bıçağı

Giyotin Makası: Bu makas kalın mukavvaların ve üst üste konulan derilerin kesiminde kullanılır.

4.7.2. Oyma ve delme araçları

Basabas: Madenden yapılmış olup, yine madenden sapı vardır. Derinin katlanan kısmı, ağız kısmına konarak sıkıştırılır(Bkz. Şekil 12). Klips çantaya geçirildikten sonra ve fermuar sıkıştırmak için kullanılan alet(Gökçesu, 2002; 26).

Şekil 12: Basabas

Bıçak: Bir sap ve bir çelik bölümden oluşan iki parçadan ibaret bir araçtır(Hançerlioğlu,1992: 83). Deri kesimi ve açma işlemlerinde kullanılmaktadır.

Biz: Ağaç saplı çelikten yapılmış sivri uçlu bir alettir. Deri işlerinde dikiş yapılırken iğne geçirilerek yeri delmek için ve yakma işlerinde kullanılır(Bkz. Şekil 13).

Şekil 13: Biz

izgileme Bıçağı: elikten yapılmıştır. Döner başlıklı, deri üzerinde desen çizilmesinde kullanılır(Ertuğrul, 2000; 51).

Çarklı Zimba: anta, kemer, ayakkabı vb. yapımında deriye istenilen büyüklükte delikler amada kullanılan ve bir eksenin döndürdüğü, penseye benzer araç. Deride özellikle kenar birleştirme ve deri yüzey süslemelerde kullanılmaktadır(Gökçesu,2002: 21)(Bkz. Şekil 14).

Şekil 14: Çarklı Zimba

Linol Bıçağı: Ahşap sap ve metal uçtan oluşan iki parçadan ibaret araçtır(Gökçesu, 2002; 29).Oyma işleminde kullanılır. Özellikle desenin kontur kısımlarında ve geniş hatlar meydana getirmekte kullanılır. Linol bıçağının uygulanacak desene göre farklı uçları vardır(Bkz. Şekil 15).

Şekil 15: Linol Bıçağı

4.7.3. Birleştirme araçları

Deri İğneleri: Çeşitli büyüklükte, bir ucu keskin diğer ucu delikli, çelikten yapılmış alettir. Uç kısmı kılıç gibidir. Deriyi yararak iğnenin batmasını kolaylaştırır(Gökçesu, 2002; 31).

Deri Dikiş Makineleri: Deri dikiş makineleri, parçaları birleştirmede ve süs dikişi yapmada kullanılan motorlu makinelerdir. İğnelerin uçları yassıdır(Gökçesu, 2002; 32).(Bkz. Şekil 16).

Şekil 16: Deri Dikiş Makinesi

Fermuar Açacağı: Klipsin ağız kısmını açmak için kullanılan bir tür kısıkaç(Gökçesu, 2002; 25).

4.7.4. Diğer el araçları

Ağırlıklar : Madenden yapılmış olup, çeşitli boy ve ağırlıktadırlar. Çizim ve kesim yapılan derinin üzerine konularak kayması engellenir.

Biley Taşı: Deri bıçaklarının bileylenmesinde kullanılır. Demirden ve yuvarlak hatlıdır(Katlı, 1998; 56).(Bkz. Şekil 17).

Şekil 17: Biley Taşı

Çelik Cetvel: çelik metalden yapılmış, üzerinde ölçü birimleri işaretlenmiş, uzunluk ölçmede, doğru çizgiler çizmede, deriyi düzgün kesmede kullanılan alettir(Bkz. Şekil 18).

Şekil 18: Çelik Cetvel

Deri çekici ve Muşta: Sap kısmı ahşap, uç kısmı madendir. Bir ucu yassı bir ucu yuvarlaktır. Deri dövmede kullanılır. Muşta da aynı amaçla kullanılıp madenden yapılmıştır(Katlı, 1998; 50).(Bkz. Şekil 19).

Şekil 19: Deri Çekici

Eğ: Bıçakları bileme işleminde kullanılan üç yüzeyle, yüzü çizgi çizgi sert ensiz, ağaç yada plastik saplı çelik araçtır(Gökçesu, 2002; 25).

Fermajup ve Açık- kapalı Zımba Baskı Araçları : Zımba basmak için kullanılır. Pres şeklindedir. İstenilen uç takılarak işlem yapılır(Katlı, 1998; 50).(Bkz. Şekil 20).

Şekil 20: Fermajup, Zımba(açık, kapalı) Basma Aleti

Kargaburun: Tel bükerek şekil vermede kullanılan madenden yapılmış uçları gaga biçiminde olan alettir(Bkz. Şekil 21).

Şekil 21: Kargaburun Çeşitleri

Kauçuk: Güney amerika ve Brezilya'daki ağaçlardan elde edilen dayanıklı ve esnek bir malzemedir. Üzerinde deri ve köselenin kesildiği levhalar kirli sarı, siyah ve beyaz renkleri vardır.

Keski: Tel ve levha kesiminde kullanılan uçları keskin bir tür kıskaçtır. Çeşitli botları mevcuttur(Bkz. Şekil 22).

Şekil 22: Yan Keski

Mermer: Çalışma esnasında fazla ses çıkmasını önlemek amacıyla, deri kesim, kıvrırma, traşlama ve dövme işlemlerinin yapıldığı bir araçtır.

Şekillendirme Zımbaları: Çelikten yapılmış, silindir saplı, değişik şekilli uçlara sahip zımbalardır.Nemli kösele üzerine çekiçle vurularak çalışılır(Katlı, 1998; 50).

Tokmak: Ağaçtan yapılmış, başları lastikli veya lastiksizdir. Çekiçle vurulduğu zaman bozulabilecek, kırılacak ince ve zayıf maddelere vurmaya yarar. Deri yüzey süslemede kalem uçlara, zımbalara vurmada kullanılır(Gökçesu, 2002; 30).(Bkz. Şekil 23)

Şekil 23: Tokmak

4.7.5. Diğer makineler

Baskı Makinesi(Klişe): 0-400 derecede çalışıp, sıcak baskı yapılır. Baskı işlemi demir kalıplarla, makine ısındıktan sonra yapılır.

Pres makinesi: İmalatın ilk aşaması olup çelik kalıplarla kesim yapılmaktadır. 0-35 ton arasında çalışmaktadır.

Tıraş Makinesi: Kullanılan deriyi istenilen kalınlığa göre inceltmeye yarar. En çok kenar kıvrımlarda kullanılmaktadır.

El Kıvrırma Makinesi: Elle çalışmakta olup derinin kenarları 0-15 cm'e kadar kıvrırma işleminde kullanılmaktadır.

Kesim Makinesi: Sapların istenilen kalınlıkta kesilmesini sağlayan makinedir.

4.8. Dericilikte Kullanılan Gereçler

4.8.1. Gereçler

Açık ve kapalı zımbalar: Parçaları birleştirmek amacı ile açılan deliklerden geçirilen metal gereçlerdir. Çeşitli renkleri vardır(Katlı, 1998; 60)(Bkz. Şekil 24).

Şekil 24: Açık zımba, Kapalı zımba

Boyalarda: Cisimlere renk vermek, dış etkilerden korumak için üzerlerine sürülen ya da içlerine katılan renkli maddelerdir. Kimyasal yapılarına, kullandıkları yerlere göre farklılıklar gösterebilir. Dericilikte daha çok anilin boya kullanılmakla beraber, deri, kumaş, çiçek boya ile guaj ve mont boya da kullanılmaktadır(Gökçesu, 2002; 39).

Çeşitli Boncuklar: Cam, tahta, taş, porselen, mercan, plastik, gibi maddelerden yapılmış ortaları delik genellikle yuvarlak ve çeşitli renkleri olan maddelerdir(Bkz. Şekil 25).

Şekil 25: Boncuk Çeşitleri

Çeşitli Metaller: Genellikle ısıyı ve elektriği ileten, elde kolay şekil alan ince plakalar halindeki bakır-pirinç levhalar, birleştirme işlemlerinde kullanılan teller ve süsleme unsuru olan çeşitli ürünlerdir. Metal halka, metal çubuk, metal kulp, metal fermuar, toka, zımba, fermajup metal boncuk, levha, zincir vb.

Çeşitli ipliler: Kumaş dokumak, dikişte kullanmak amacıyla pamuk keten gibi doğal maddeleri bükerek çeşitli kalınlıkta tel haline getirilmesidir. Makinede ya da elde birleştirmede kullanılan çeşitli kalınlıkta naylon, floş ve pamuk iplikler kullanılmaktadır (Korkusuz, 1992; 11). (Bkz. Şekil 26).

Şekil 26: İplikler

Deriler: Küçük ve büyük baş derilerden elde edilen çeşitli işlemlerden geçirilerek kullanılmaya uygun hale getirilmiş gereçlerdir. Genel olarak dekoratif deri ürün yapımında kullanılanlar şunlardır;

Davul derisi: Daha çok vurmali sazların yapımında kullanılan sert ve kalitesiz derilerdir.

Kösele: Büyük baş hayvan derilerinden elde edilen çeşitli kalınlıkları olan, kolay şekil alması sebebiyle tercih edilen deri çeşididir.

Meşin: Bitkisel sepilemeyle hazırlanmış koyun derisidir(Akalın, Yılgör ve Seyhan, 1993; 115).

Değişik özellikteki deriler: galse, rujan, süet, vaketa, maroken, fantezi deriler ve suni derilerdir. Bunlar deri ev ve giyim aksesuarlarıdır.

Deri Yapıştırıcılar: Tiner ve benzin içinde kauçuk ve ¼ oranında diasetik selülozun eritilmesiyle elde edilir. Deri ürünlerin yapıştırılmasında kullanılan, sıvı plastik görünümünde, kirli sarı, şeffaf bir maddedir.

Fermajup: Parçaları birbirine bağlayan bir tür kapsüldür. Sarı ve beyaz renkleri vardır(Akalın,Yılgör, Seyhan 1993: 293).

Makine Kayışı: Kalın köseleden kesilen yuvarlatılmış deri şeritleridir. Genellikle çanta birleştirme ya da yüzey süslemelerinde kullanılır.

Parlatıcılar: Boyalı yüzeyleri korumak ve parlatmak amacıyla kullanılan maddelerdir. Başlıca parlatıcılar çeşitli laklar, selülozik vernikler, deri cilaları, gomlak ve leflef'tir(Aker, 1970: 253).

Sırım: genellikle meşin ya da köselenin çok ince kesilerek ip haline getirilmiş halidir. Deri ürünlerin kenar birleştirmelerinde, kenar temizleme ve yüzey süslemelerde kullanılmaktadır(Özdemir ve Kayabaşı, 2007; 93).

Çerçeve, tepsi, kutu, kültablası, bardak, abajur ayağı vb. gibi dekoratif ürünlerin yapımında cam, ahşap, toprak gibi malzemeler alt yapı gereçleri

kullanılmaktadır. Ayrıca alt yapı gereci olarak mukavva, karton, sünger, tela, astar(suni deri, kumaş) gibi malzemeler kullanılmaktadır(Katlı, 1998; 61)

Süsleme gereçleri: Tüy, kurdele, sicim, plastik saplar, borular, boncuklar, metal zimbalar, vb. gereçlerden oluşur(Özdemir, 1995; 59).

Sünger: Deri işlerinde çantaların sertleştirilmesinde ve boyama işlemlerinde kullanılan piyasada çeşitli kalınlıklarda tabaka halinde bulunan yapay olarak elde edilen dolgu gereci.

Tela: Deriyle astar arasına konulan, derinin düzgün durmasını sağlayan kolalı bez(Gökçesu, 2002;41).

4.9. Deri Teknikleri

Deri Kullanışı ve koruyuculuğu sebebiyle eşya ve aksesuarl yapımında yoğun olarak kullanılmaktadır. Ayrıca süsleme amacıyla farklı malzemelerle birlikte, bazen ara bazen de ana malzeme olarak karşımıza çıkmaktadır.

Deri ürünlerin birleştirilmesinde makinede dikerek birleştirme, elde dikerek birleştirme, elde yapıştırıp makinede dikerek birleştirme teknikleri uygulanmaktadır.

Elde dikerek birleştirme tekniğinde çarklı zımba kullanılmaktadır. Zımba ile delinen deri, çeşitli iplik, sırm vb. malzemeler ile değişik dikiş teknikleri kullanılarak birleştirilebilmelidir(Özdemir, 1995: 61).

4.10. Deri Yüzey Süsleme Teknikleri

Deri sanatının geçmişteki örnekleri ve günümüzde üretilen dekoratif ürünler incelenmiş ve deri yüzey süslemelerinde kullanılan 11 farklı teknik tespit edilmiştir.

Bu teknikler aşağıda açıklanmıştır.

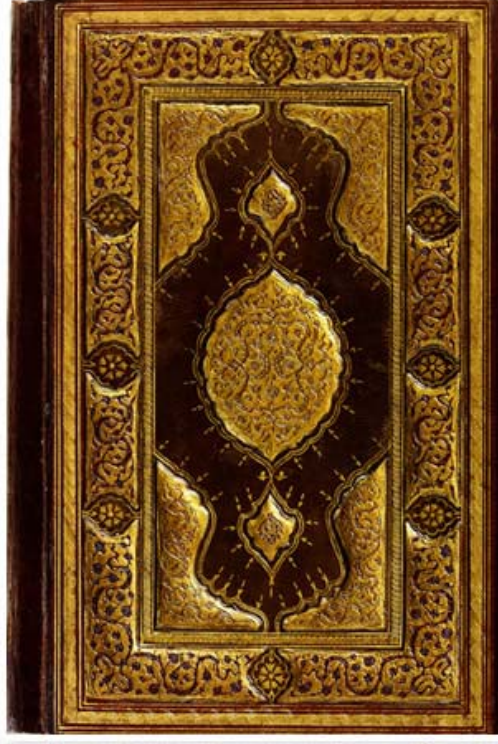
4.10.1. Aplikasyon tekniği: Bir malzemenin üzerine aynı ya da farklı özellikteki diğer bir malzemeyi keserek, yapıştırarak, dikerek vb. şekilde ilave ederek yapılan süslemeye denir. Bu teknikte bir fon diğeri de fonun üzerine applike süslemeyi meydana getirecek iki unsur söz konusudur. Örneğin: deri, metal, kumaş, fõtr vb. gibi(Güler, 1993: 9)(Bkz. Şekil 27).

Şekil 27: Aplike Tekniği

4.10.2. Kabartma tekniği: Bir biçim ya da süslemenin düz yüzey üzerindeki çıkıntısıdır. Dericilik alanından özellikle ciltcilikte yoğun olarak görülen kabartma, cilt üzerinde oluşturulan alçak ve yüksek bölümler halinde belirginleştirilir(Hançerlioğlu,1992: 285).

Dericilik alanında özellikle ciltcilikte yoğun olarak görülen kabartma tekniği, cilt üzerinde oluşturulan alçak ve yüksek bölümler halinde belirginleşir(Bkz. Şekil 28).

Şekil 28: Kabartma Tekniği

4.10.3. Oyma (kaatı) tekniği: Deri ciltlerinin en karakteristik yüzey süslemeleridir. Traşlanarak inceltilmiş olan derilerin dantel gibi oyularak cilt kapağının genellikle iç yüzeyindeki değişik renkli zemine yapıştırılması suretiyle yapılan ince, güzel fakat o nispette zahmetli bir bezeme tekniğidir(Gökçesu, 2002; 85).

Türk Dericilik tarihinde en çok önemli bir yere sahip olan, deri ürünlerde özellikle de Kur'an-ı Kerim ve kitap ciltlerinin süslemesinde kullanılan katı'(oyma) tekniği günümüzde de deri ve kağıt üzerinde kullanılmaktadır(Güler ve Alparslan, 2008; 195).

Belirlenen desen özelliğine göre desenin belli kısımları kesilerek çıkartılır ve oyulan kısımlara farklı renkteki bir deri zemin üzerine yapıştırılır veya dikiş teknikleri ile tutturulur. (Bkz. Şekil 29).

Şekil 29: Oyma Tekniği

4.10.4. Kakma (gömme) tekniği: Düz bir zemini oyarak içine o oyulan yer kadar renkli parçalar yerleştirme tekniğidir(Turani, 1993; 60).

Deride oyularak çıkartılan kısımları madeni ve değerli taşlar oturtularak oluşturulmaktadır. Bunun haricinde oyulmuş yüzeylerin içine çeşitli materyaller gömülebilir. Özellikle ciltçilikte oyma tekniği ile birlikte desene derinlik kazandırmak amacıyla yapılmaktadır.

4.10.5. İşleme tekniği: Çeşitli dokuma, deri ve diğer kumaşlar üzerine iğne veya özel araçlarla, elde veya makinada çeşitli iplikler kullanılarak(ipek, yün, sim, rafya, sıırım vb.) oluşturulan süsleme olarak tanımlanmaktadır(Gökçesu, 2002: 73).

Deride işleme tekniği daha çok ince deriler üzerine desenin, sim, sırama, ipek, iplik, inci ve boncuk işlenmesiyle oluşturulmaktadır(Güler, 1993: 10)(Bkz. Şekil 30).

Şekil 30: İşleme Tekniği

4.10.6. Dikiş tekniği: Çeşitli dikiş teknikleri uygulanarak yapılan deri yüzey süslemeleridir. Bunun için değişik iplikler sıırım, sicim vb. malzemeler kullanılmaktadır. Büzgü, pili, kapitone, biye vb. dikiş teknikleri ile değişik süslemeler elde edilmektedir(Özdemir ve Kayabaşı, 2007; 128).

4.10.7. Yakma tekniği: Isıtılmış çeşitli uçların, yüzeyde yakarak meydana getirdiği izlerden oluşur. Elektrikli yapma aletleri ile bıçak, biz, burun ütüsü gibi sivri uçlu aletlerin ısıtılması ile uygulanabileceği gibi kesilmiş deri parçaların aleve tutularak yakılması sonucuda deri parçalara şekil verilebilir(Bkz. Şekil 31)(Gökçesu, 2002; 84).

Şekil 31: Yakma ve Boyama Tekniği

4.10.8. Baskı tekniği: Basılacak düz bir yüzey üzerine(kumaş, deri, kağıt vb.) baskıyı oluşturacak tahta, metal, taş gibi dayanıklı malzemedен hazırlanmış kalıpların üzerine üstten vurulması ve basılması ile oluşturulan süslemelerdir.

Dericilikte genellikle metal baskı tekniği kullanılır. Metal kalıplar, boyanarak, kızdırılarak basılması veya üstten vurulması ile çıkıntılar(kabartma) oluşturularak yapılır(Bkz. Şekil 32)(Ertuğrul, 2000; 72).

Şekil 32: Baskı Tekniği

4.10.9. Boyama tekniği: Deri yüzeylerin anilin, akrilik, kumaş, deri, kuru kalem ve çiçek boya ları ile boyanmasıyla oluşturulan tekniklerdir. Bunlardan en çok anilinli boyalar kullanılmaktadır. Boyama genellikle açık renk derilerde uygulanmaktadır(Bkz. Şekil 33)(Ertuğrul, 2000; 75).

Şekil 33: Boyama Tekniği

4.10.10. Keserek işleme ve linol işleme tekniği: Keserek işleme tekniği deri yüzeyindeki desen oluşturmada grift kısımların kesilerek belirginleştirilmesidir.

Linol işlemede ise yüzey önce nemlendirilir. Daha sonra kullanılacak desenin özelliğine göre farklı uçları bulunan linol bıçağı ile kazımak suretiyle oluşturulur.

Linol işleme tekniği genellikle düz hatlar elde etmekte ve konturlamada kullanılır. Keserek işlemeden farklı daha geniş hatlar meydana getirmesidir(Erdal, 2004: 60).

4.10.11. Islatarak Şekil Verme: Su içerisinde ıslatılan derinin elde, istenilen forma sokulması ile oluşturulan tekniktir. Mask ve röfley çalışmaları bu şekilde yapılmaktadır(Özdemir, 2007: 148)(Bkz. Şekil 34).

Şekil 34: Islatarak Şekil Verme Tekniği (Mask)

4.11. Derinin Giyim Aksesuarlarında Kullanılması

Deri, kumaş gibi dikilebilen, tahta cam gibi sertleşebilen, kağıt gibi yapıştırılabilen, hamur gibi form verilebilen, iplik gibi inceltirilip örülebilen, tezgahlarda dokunabilen, ince işçiliklerin uygulanabileceği en kalın ve geniş yüzeyleri kaplayabilen doğal bir maddedir(Erdal, 1004: 50).

Binlerce yıl süreyle, kutsal bir malzeme olarak kullanılan deri, ancak dinsel törenlerde kullanılabilmıştır. Devlet törenlerinde, üst düzey yöneticiler deriyi süs eşyası olarak giymişlerdir. Deri eşya çok kıymetli olması sebebiyle, hükümdarlar arasında armağan olarak kullanılmıştır(Güler ve Kamiloğlu, 2008; 199).

Anadolu Selçukluları döneminde dericilik ve deri sanatı çok gelişmiştir. Hükümdarlar mavi çizme giymişler ve savaşlarda kullanılan dayanıklı malzemeler deriden yapılmıştır(Güler ve Kamiloğlu, 2008; 200).

İslamiyet'ten önceki dönemde torba, tulum, at koşumları, çadır, çizme, ayakkabı gibi gündelik kullanım eşyaları dayanıklı ve kolay taşınabilen deriden yapılmıştır(Güler ve Alparslan, 2008, 193).

Deriden yapılan eşyaların bugün, daha çeşitli yerlerde ve geniş ölçüde kullanıldığı görülmektedir; gerçekten türlü ihtiyaçların karşılanmasında deri ve deriden yapılan eşyaların büyük bir rol oynadığı görülmektedir. Başta ayakkabı ve çanta olmak üzere çeşitli giyim aksesuarları ve diğer önemli ihtiyaç maddeleri çoğunlukla deriden üretilmektedir(Öncü, 1968: 2).

Yapılan deri ürünlerde, işlevselliğin yanı sıra dekoratif olma özelliği de aranmaktadır. Dekoratif ürün denildiğinde, ürünün işlevselliğinden çok süsleyici özelliği olması ön plandadır(Sözen, 1994: 65).

Deri, giyim eşyalarında kullanıldığı gibi aksesuar yapımında da kullanılmaktadır bunlar; Çanta, cüzdan, takı, kemer, eldiven, şapka, çeşitlerinden oluşmaktadır. El sanatları çerçevesinde deri ürünler içerisinde en çok yapılan ürünler arasında çanta, cüzdan ve kemerler bulunmaktadır. Bu ürünlerin yapımında daha çok kösele kullanılmakta ve çarklı zımba ile kenarları delinerek elde sıırımla birleştirilmektedir. Ayrıca ürünlerin yapımında bitkisel örücülük, örgü çeşitleri ve dikiş, işleme gibi el sanatlarının diğer dallarından yararlanılmaktadır.

Takı takmanın yaygınlaşması ile tarihin akışı içerisinde belirlenen olayları sembolize eden takılar ortaya çıkmıştır. Çok Eski devirlerde insanlar takıyı süslenmek, asalet ve rütbe göstergesi ve işlevsel olarak kullanmanın yanı sıra, büyü ve sihir amaçlı da kullanılmışlardır(Güler ve Sarıkaya, 2008; 207-208).

Takı alanında da kullanılan deri ile bileklikler, küpe, kolye, bilezik gibi ürünler yapılmaktadır. Ürünlerde derinin yanı sıra ara malzeme olarak; boncuk, rozet, tüy, zımba, klips, madeni pafta, para ve turalar, gümüş ve çeşitli taşlar bulunmaktadır. Takılar, giyimi tamamlaması ve süsleyici bir unsur taşıması açısından önemli aksesuarlardır(Kayabaşı, 2004: 611).

Takı, malzeme, teknik ve estetiğin bütünleştiği hem süsleme, hemde fonksiyonel olarak kullanılan aksesuarlardır(Büyükyazıcı, 2008; 535).Kullanılan

malzeme, teknik, şekil ve motif özellikleri ve kullanım biçimleriyle verdikleri mesajlar takılara ayrı anlam yüklemektedir(Özbağı, 2002; 788).

Takı; takmak kelimesinden gelmektedir. İnsanların süslenmek amacıyla taktıkları çeşitli tüy, taş, cam, ağaç, hayvan kemikleri, muhtelif madenler ve benzeri malzemelerden yapılmış kullanım eşyalarıdır. Deri kullanılarak yapılan takı çeşitleri bunlardır.

Kolye; İpe dizilmiş küçük nesnelere, birbirine geçirilmiş halkalardan, geometrik şekillerden meydana gelen ve boyuna takılan, çeşitli uzunluklarda bir takı çeşididir.

Küpe; kulağı süslemek için kullanılan bir takı çeşididir. Kadınlar tarafından en çok kullanılan takılar arasında yer alır. Değişik teknik ve şekilde üretilen küpeler, askılı, askısız, klipsli olarak çeşitlendirilir(Büyükyazıcı, 2008; 537).

Broş; Kadınların göğüse veya başa taktıkları süs iğneleridir. Giysi takıları olarak bilinirler düz veya çengelli iğne ile takılan oval, kare, yuvarlak, dikdörtgen formundaki takılardır.

Bilezik; Kadınların bilek ile dirsek arası süsüdür. Bilezik halka formunda sert duruşludur. Ayrıca kol bileğine takılan takılara bilezik denirken ayak bileğine takılan bileziklere halhal adı verilmektedir(Büyükyazıcı, 2008; 540).

Yüzük: üzeri taşlarla veya kıymetli madenlerle süslenmiş parmağa takılan halka.

Saç Tokası; Saçı toplamak ya da süslemek amacıyla kullanılan çeşitli büyüklükte veya formda yapılabilen takılardır.

Takı dışında giyim aksesuarı olarak deri kemer yapımında da kullanılır. Kemer; Geçmişteki işlevinin yanı sıra, kıyafet ve süslemenin önemli bir parçası olmuştur(Büyükyazıcı, 2008; 538). Kalın kumaş, metal veya deriden yapılan ve

giyilen kıyafeti belden sıkıp tutmak için ya da sadece süs amacıyla bele dolanarak toka vb. materyallerle tutturulan giyim aksesuarıdır. Deri en yoğun kullanıldığı aksesuar çantadır. Deri (özellikle kösele, meşin), kumaş ve plastik gibi malzemelerden yapılan ve büyüklüğüne göre içinde para, evrak, yiyecek vb. taşımada kullanılan eşyalardır.

4.12. Deri Giyim Aksesuarlarından Çanta Yapımının Aşamalı Analizi

Resimler ve işlem basamakları Bursa ili Osmangazi ilçesi Fevziçakmak caddesi Vatan Hastanesi arkası Selvi sokakta bulunan, tesadüfen seçilmiş bir atölyede gözlemlenmiştir.

İşlem 1. Çanta Kalıbının Çıkarılması

İlk işlem çanta kalıbının çıkarılması bu işlem için mukavva karton kullanılmaktadır. Genellikle önceden hazırlanmış kalıp ve modellerden yararlanılmaktadır.

Şekil 35: Çanta Kalıbının Çıkarılması

İşlem 2. Çıkarılan Kalıbın Deriye Uygulanması

Elde edilen kalıp derinin tersine yerleştirilerek çizilir ve maket bıçağı yardımı ile kesilir.

Şekil: 36: Çıkarılan Kalıbın Deriye Uygulanması

İşlem 3. Deriyi Sertleştirmek İçin Gerekli Olan Mukavvanın Hazırlanması

Pervaz bölümünde yapılacak sertleştirme işlemi için mukavva çizilir ve kesilir.

Şekil 37: Deriyi Sertleştirmek İçin Gerekli Olan Mukavvanın Hazırlanması

İşlem 4. Yüzeye Yapıştırıcı Sürülmesi

Hazırlanan deri parçasının tersine ve mukavvanın bir yüzüne yapıştırıcı sürülür. Hazırlanan mukavva derinin tersine yapıştırılır.

Şekil 38: Derinin Tersine Yapıştırıcı Sürülmesi

Şekil 39: Mukavvaya Yapıştırıcının Sürülmesi

İşlem 5. Karton ve Derinin Birleştirilmesi

Birer Yüzüne yapıştırıcı sürülmüş olan deri ve mukavva parçaları yapıştırıcı yüzeyleri birbirine bakacak şekilde birleştirilir.

Şekil 40: Her İki Parçanın Birleştirilmesi

İşlem 6. Kenarların Kıvrılması

Birleştirilen parçanın tersine yapıştırıcı sürülerek kenarları muşta yardımı ile içe doğru kıvrılır.

Şekil 41: Pervazın Tersinden Yapıştırıcının Sürülmesi

Şekil 42: Kenarların Kıvrılması

İşlem 7. Deriye Makinada Büzgülü Yapımı

Kalıbın deriye uygulanması ile çıkarılan ön ve arka parçaya makine ile dikilerek büzgülü yapılır.

Şekil 43: Deriye Makinada Büzgü Yapıma

İşlem 8. Pervaz ve Ana Parçanın Birleştirilmesi

Hazırlanan ön kalıp ve pervaz birleştirilir.

Şekil 44: Pervaz ve Ana Parçanın Birleştirilmesi

Şekil 45: Birleştirildikten Sonra

İşlem 9. Kalıbın Astarlık Kumaşa Uygulanması

Önceden hazırlanan kalıplar astarlık kumaşın üzerine yerleştirilir. Maket bıçağı yardımı ile kesilerek çıkartılır.

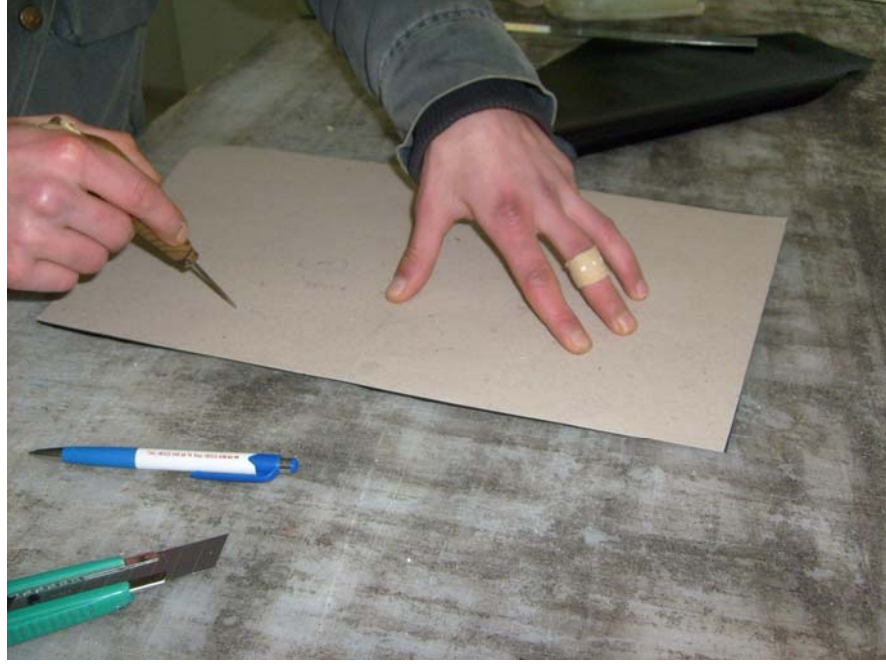
Şekil 46: Kalıbın Astarlık Kumaşa Uygulanması

Şekil 47: Astarın Kesilmesi

İşlem 10. Cep Kısımların Hazırlanması

Kalıp üzerindeki işaretli yerlerden biz yardımı ile astarlık kumaşa cep kısımları işaretlenir. İşaretlenen kısımlar maket bıçağı ile kesilir. Daha sonra üzerine yapıştırıcı sürülerek kurumaya bırakılır. Yapıştırıcı bir miktar kurduktan sonra çift taraflı bant yapıştırılır. Fermuar yapıştırılarak sabitlenir. Fermuarın üstüne de çift taraflı bant yapıştırılır. Daha sonra cep parçası yerleştirilir. Daha sonra bu parçalar makinada dikerek birleştirilir.

Şekil 48: Cep Kısımlarının İşaretlenmesi

Şekil 49: Cebin Yerinin Kesilmesi

Şekil 50: Cep Yerine Yapıştırıcı Sürülmesi

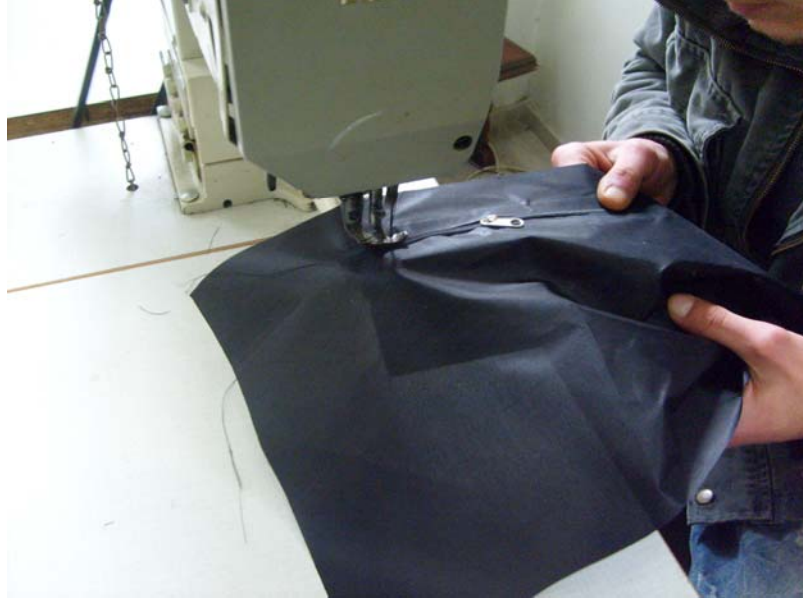
Şekil 51: Çift Taraflı Bantın Yerleştirilmesi

Şekil 52: Fermuarın Yerleştirilmesi

Şekil 53: Cebin Yerleştirilmesi

Şekil 54: Astarın Dikilmesi

İşlem 11. Astarın Pervazla Birleştirilmesi

Dikilen astar iç pervaz ile birleştirilir.

Şekil 55: Astarın Pervazla Birleştirilmesi

Şekil 56: Astarın Bitmiş Hali

İşlem 12. Çantaların Parçalarının Birleştirilmesi

Çantanın parçaları birleştirilir.

Şekil 57: Çantanın Parçalarının Birleştirilmesi

İşlem 13: Çanta Saplarının Hazırlanması

Son işlem olarak çantanın sapları hazırlanır;

Öncelikle sap kesilir. Kesilen çanta sapının iki kenarına yapıştırıcı sürülerek kenarlar içe kıvrılır. Sap kısmı ikiye katlanarak makinede dikilerek birleştirilir.

Şekil 58 : Çanta Sapının Kesilmesi

Şekil 59: Sap Kısımlarına Yapıştırıcı Sürülmesi

Şekil 60: Kenarların Kıvrılması

Şekil 61: Sap Parçasının Makine ile Dikilmesi

İşlem 14. Çanta ile Sap Kısımlarının Birleştirilmesi

Hazırlanan sap kısımları makine yardımı ile çantanın ana parçaları ile birleştirilir.

Şekil 62: Sapların Çanta İle Birleştirilmesi

Şekil 63: Çantanın Bitmiş Şekli

5. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Katlı,(1997): “İç Anadolu Bölgesi etnografya müzelerinde bulunan deri süsleme ve kompozisyon özellikleri üzerine bir araştırma” isimli doktora tezinde İç Anadolu bölgesi etnografya müzelerinde bulunan deri ürünleri süsleme ve kompozisyon özelliklerini incelemek, teknik farklılıklarını belirtmekte, üzerine planlanmış ve yürütülmüştür. Araştırma Çankırı, Kastamonu ve Nevşehir il müzeleri ile sınırlıdır. 38 adet deri ürün örneği vardır.

Deri ürünlerin her birinin ayrı ayrı fotoğrafları çekilerek malzeme süsleme tekniği ve kompozisyon özellikleri bilgi formları üzerinde analiz edilmiş, ve tablolatırılmıştır. Deri ürün örneklerinden süsleme ve kompozisyon özelliğine sahip 14 adedin çizimi verilmiştir.

Müzelerde tespit edilen ürün çeşitleri, kadın ve erkek ayakkabısı, silahlıklar, fişeklikler, barutluk, çakmam keseleri, para keseleri, heybe, körük, ok kutuları, vurmali müzik aletleri (kudüm) ve deri kolan kartlarıdır.

Deri örneklerde kullanılan ana malzeme : meşin, kösele, rugan, sıırım ve parşömen derilerdir.

Araştırma kapsamında değerlendirilen deri örneklerinde kompozisyon özellikleri , bitkisel ve geometrik formdadır. Nesneli ve yazılı formda motiflere rastlanmamıştır.

Bu araştırma kapsamında tespit edilen ürünlerin, genellikle günlük kullanım eşyaları oldukları ve ihtiyaçlar doğrultusunda üretildikleri sanılmaktadır. Dericiliğin Türkiye’de uğraş verilen en eski el sanatlarından biri olduğu düşünülürse , etnografya müzelerinin arttırılması ve araştırmacıların yönlendirilmesi ile daha çok örnek belgeleme imkanı olacaktır.

Gökçesu,(1987): “Ankara içindeki dericilikle uğraşan iş yerinde kullanılan teknikler” adlı yüksek lisans tezinde Ankara il merkezinde deri üretiminde faaliyet gösteren küçük iş yerlerinde kullanılan tekniklerin saptanması,araç gereçler konusunda karşılaştıkları sorunların belirlenmesi ve böylece bu alandaki eğitim ve üretim faaliyetleri girişimlerinin yönlendirilmesine katkıda bulunabilme olmuştur. Araştırma Ankara ili ile sınırlıdır. 22 adet deri ürün örneği vardır.

Çanta ve ayakkabı üretimi yapan iş yerlerinden ve Etnografya müzesinde bulunan ürünlerin ayrı ayrı fotoğrafları çekilerek türü, kullanılan malzeme, uygulanan teknik, renk ve biçimlendirme özellikleri bilgi formları üzerinde analiz edilmiş ve tablolştırılmıştır.

Deri üretiminde faaliyet gösteren 100 iş yerine uygulanan anketler analiz edilmiş tablolştırılmıştır. İşyerleri sahiplerinin yaşları 24 ila 73 arasında değişmekte olduğu, çalışanların çoğunluğunun okur- yazar olduğu görülmüştür. İş yerlerinde model ve sayacılar bulunmamakta bu görevi ustalar yapmakta, imalathaneler çoğunlukla deri dikiş makineleri kullandıkları görülmüştür.

Ayakkabı imalathanelerin tamamında kösele, vidala ve astarlık deri kullanılmı, çanta imalathanelerinin tamamında ise vidala, glase, meşin ve suni deri kullanılmakta, renk olarak en çok siyah, beyaz ve kahverengi, sertleştirici olarak kösele, tela, hazır fort, hazır bombe, çiriş, karton, kasap kağıdı, mukavva, sünger, solisyon, ürünlerin birleştirilmesinde makinede dikme, elde dikme, elde yapıştırılıp makinede dikme makine ve ele dikerek birleştirme, ürünlerin süslenmesinde zımba ile delme, büzgü yapma, baskı, aplike, spor dikiş, hazır gereçler gibi süsleme tekniklerin kullanılmakta olduğu görülmüştür.

Özdemir,(1995): Ankara ili piyasalarında bulunan dekoratif deri ev aksesuarları üzerine bir araştırma adlı yüksek lisans tezinde deri ev aksesuarları üzerine çalışan yirmi satış yeri araştırma konusu olmuştur.Bu satış yerinde 43 ev ve 42 adet giyim aksesuarı olmak üzere 85 ürün incelenmiştir.

Aydın,(1996): Deri ev aksesuarları üzerine bir araştırma adlı yüksek lisans tezinde;21.yy deri sanatını yakalayabilmek amacıyla bu alanda araştırma yapılan çalışmalarla amaca yönelik küçük ışıklar yakalayabilmiştir.Araştırmada bunu sağlayabilmek için geçmiş özetlenmiş, bugün ise tesbit edilmiştir.Yapılan kaynak taramaları ve müze incelemeleri ile derinin geçmişi aydınlatılmış, piyasa araştırması ile günümüz deri sanatı hakkında veriler toplanmıştır.Araştırmada deri eşyalar üretildikleri dönemleri belgelemektedir.Dönemler boyunca meydana gelen teknik,desen,renklerdeki değişimler o döneme ait eşyalar üzerinde görülebilir.

Ertuğrul,(2000): Ankara piyasalarında bulunan dekoratif deri ürünler adlı yüksek lisans tezinde; Ankara ili piyasalarında bulunan dekoratif ev ve giyim aksesuarları üzerine yapılan incelemelerden bu ürünlerin özellikleri saptanmıştır. Ankara ili piyasalarında bulunan ürünler ve Ankara ili müzelerindeki ürünler üzerinde araştırma yapılmış, Ankara ilinin değişik semtlerinde bulunan iş yerlerinden alınan 28 adet ev aksesuarı, 28 adet deri giyim aksesuarı, ayrıca Konya-Nevşehir müzelerinde bulunan toplam 24 adet ürün örneği fotoğraflarla belgelenecek teknik, renk ve kompozisyon özellikleri incelenmiştir.

BÖLÜM III

1. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örneklem, veri toplama araçlarının geliştirilmesi ve toplanması ve verilerin analizi hakkında bilgi verilmiştir.

Araştırma modeli

Tarama modelinde betimsel bir araştırmadır.

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın çalışma evrenini, Bursa il merkezinde faaliyet gösteren, giyim aksesuarları dikimi ve satışı yapan atölye ve iş yerlerinde çalışanlar ve üretilen ürün çeşitleri oluşturmuştur.

Araştırmanın örneklemini, Bursa il merkezinde tesadüfi işlemlerle seçilen atölye ve iş yerlerinde çalışan 70 usta ve işçi oluşturmaktadır. Ayrıca seçilen 8 atölyede üretilen 100 ürün çeşidi incelenmiştir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama araçlarını geliştirmek üzere Bursa il merkezinde 2007-2008 yıllarında gözlem yapılmıştır. Bu konudaki yazılı kaynaklar taranmıştır.

Araştırma amacıyla belirlenen niteliklere uygun Bursa il merkezinde yapılan gözlem ve literatür taramasına dayalı olarak geliştirilen 24 sorudan oluşan anket kullanılmıştır.

100 adet ürüne bilgi formu uygulanmıştır.

Verilerin Toplanması

Bursa il merkezinde deri giyim aksesuarı bulunan atölye ve iş yerlerinde çalışan 70 kişiden oluşan örneklem grubuna uygulanmıştır. Uygulama araştırmacı tarafından yapılmıştır.

Bursa il merkezinde seçilen 8 atölye ve iş yerinde üretilen 100 adet ürünün fotoğrafları gözlem formunda belirtilerek özelliklerine göre açıklanmıştır. Eklerde sunulmuştur.

Verilerin Analizi

Anket Ağustos 2008 tarihinde araştırmacı tarafından Bursa il merkezinde üretim atölyeleri ve satış yerlerinde çalışanlara uygulanmıştır. Anket kısaca tanıtılarak, iş yerlerinde bulunan çalışanlara dağıtılmıştır. Cevaplanan ölçek toplanarak uygulanma tamamlanmıştır.

Seçilen 70 atölye ve işyerinde çalışan 70 bireye uygulanan ölçme aracı, anket ve bilgi formundan ile elde edilen veriler SPSS 13.0 (Statistical Package For Social Sciences) programına aktarılarak frekans (f) ve yüzde (%) dağılımları hesaplanmıştır. Elde edilen değerlere göre tablolar hazırlanmış ve yorumları yapılmıştır. Birden fazla seçenek belirtilen maddelerde toplam belirtilmemiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmanın genel amacı doğrultusunda aranan cevaplarla ilgili ulaşılan verilerin istatistiksel analizi sonucunda elde edilen bulgular yer almaktadır.

Tablo 1 İşyerinin Ana Faliyet Konusunu Gösteren Dağılım

Ana Faliyet Konusu	f	%
Ayakkabı Çanta Satış	24	34.3
Çanta ve Aksesuar Satış	15	21.4
Oyuncak ve Aksesuar Satış	1	1.4
Deri Aksesuar Satış	2	2.9
Bijuteri Aksesuar Satış	10	14.3
Çanta Satış	8	11.4
Çanta Aksesuar Üretim-Satış	1	1.4
Çanta Üretim Satış	5	7.1
Giyim Aksesuar Satış	2	2.9
Aksesuar Üretim Satış	2	2.9
Toplam	70	100.0

Tablo 1 incelendiğinde anket uygulanan iş yerlerinin ana faaliyeti konuları %34.3'ü Ayakkabı-çanta satış, %21.4'ü Çanta ve aksesuar satış, %1.4'ü Oyuncak ve aksesuar satış, % 2.9'u Deri aksesuar satış, %14.3'ü Bijuteri aksesuar satış, % 11.4'ü Çanta satış, %1.4'ü Çanta-aksesuar üretim satış, %7.1'i Çanta üretim satış, %2.9'u Giyim aksesuar satış, %2.9'u Aksesuar üretim satış konularında hizmet vermektedirler.

Bu sonuca göre ankete katılan işyerlerinin büyük çoğunluğunun Ayakkabı-çanta satış ana faaliyeti konusunda hizmet verdikleri gözlenmektedir.

1. Kişisel Bilgileri ve Mesleği Seçme Nedenlerine Ait Bulgular

Çalışmanın bu kısmında Çalışanların eğitim durumu, Çalışanların cinsiyeti, Çalışanların mesleği seçme nedenleri, Çalışanların bulunduğu işyerindeki görevi incelenmiştir.

Tablo 2 Çalışanların Eğitim Durumuna Göre Dağılım

Eğitim Durumu	f	%
İlköğretim	9	12.9
Lise	40	57.1
Yüksekokul	7	10.0
Üniversite	14	20.0
Yükseklisans	-	-
Toplam	70	100.0

Tablo 2. incelendiğinde anketi cevaplayan kişilerin % 12.9'u İlköğretim, %57.1'i Lise, %10.0'u Yükseköğretim, % 20.0'si Üniversite mezunu olduğu görülmektedir.

Bu sonuca göre ankete katılanların büyük çoğunluğu lise mezunu oldukları görülmektedir.

Tablo 3 Çalışanların Cinsiyetine Göre Dağılım

Cinsiyet	f	%
Kadın	16	22.9
Erkek	54	77.1
Toplam	70	100.0

Tablo 3 incelendiğinde anketi cevaplayan kişilerin %22.9'unun Kadın, %77.1'inin Erkek olduğu görülmektedir.

Tablo 4 Çalışanların Mesleği Seçme Nedeni İle İlgili Dağılım

Mesleği seçme nedeni	f	%
Baba mesleği olduğu için	24	34.3
Bu alanda eğitim aldığı için	10	14.3
El becerim olduğu için	6	8.6
Ekonomik kaygılar nedeniyle	30	42.9
Toplam	70	100.0

Tablo 4 incelendiğinde ankete katılanların % 34.3'ü Baba mesleği olduğu için, %14.3'ü Bu alanda eğitim aldığı için, %8.6'sı El becerisi olduğu için, %42.8'i Ekonomik kaygılar nedeniyle olduğu görülmektedir.

Bu sonuca göre ankete katılanların büyük bir kısmının ekonomik kaygılar nedeni ile yine oldukça büyük bir kısmının ise baba mesleği olması sebebiyle bu mesleği seçtikleri görülmektedir.

Tablo 5 Çalışanların Bulunduğu İşyerindeki Görevini Gösteren Dağılım

Tablosu

Bulduğunuz iş yerindeki göreviniz	f	%
İşletme sahibi	40	51.7
Az hisseli ortak	4	5.7
Tasarımcı	-	-
Üretim elemanı	-	-
Diğer	26	31.7
Toplam	70	100.0

Tablo 5 incelendiğinde ankete katılanların % 51.7'si İşletme sahibi, %5.7 Az hisseli ortak, % 31.7'si Diğer olduğu görülmektedir.

Bu sonuca göre anketi cevaplayanların büyük bir kısmının işletme sahibi olduğu gözlenmektedir.

2. İş Yerlerine Ait Bulgular

Çalışmanın bu bölümünde İşletmede çalışan eleman sayısı ve Çalışanların kaç yıldır bu işle meşgul olduğu hakkında bilgi verilmiştir.

Tablo 6 İşletmede Çalışan Eleman Sayısını Gösteren Dağılım Tablosu

İşletmede çalışan eleman sayısı	f	%
1-2 kişi	39	55.7
3-5 kişi	27	38.6
6-10 kişi	3	4.3
Daha fazla	1	1.4
Toplam	70	100.0

Tablo 6 incelendiğinde ankete katılanların %55.7'si 1-2 kişi, %38.6'si 3-5 kişi, % 4.3'ü 6-10 kişi, % 1.4'ü Daha fazla olduğu görülmektedir.

Yukarıda tablodaki sonuca göre anket uygulanan işletmelerin büyük bir çoğunluğunda 1-2 eleman çalıştığı, 3-5 eleman çalıştıran işletmelerinde çoğunlukta olduğu görülmektedir.

Tablo 7 Çalışanların Kaç Yıldır Bu İşle Meşgul Olduğunu Gösteren Dağılım Tablosu

Kaç yıldır bu ile ilgileniyorsunuz	f	%
1-5 yıl	26	37.1
6-10 yıl	15	21.4
11-20 yıl	17	24.3
21-30 yıl	7	10.0
Daha fazla	5	7.1
Toplam	70	100.0

Tablo 7 incelendiğinde ankete katılanların %37.1'i 1-5 yıl, % 21.4'ü 6-10 yıl, % 24.3'ü 11-20 yıl, %10.0'u 21-30 yıl, % 7.1'i Daha fazla olduğu görülmektedir.

Bu sonuca göre anketi cevaplayanların büyük bir çoğunluğunun 1-5 yıldır deri giyim aksesuarları üretim ve satışı ile ilgilendikleri gözlemlenmektedir.

3. İş Yerinde Bulunan Deri giyim Aksesuarların Özelliklerine Ait Bulgular

Çalışmanın bu bölümünde İşyerindeki deri giyim aksesuarlarının neler olduğu, İşyerlerinin ürünleri yapma ve oluşturma şekli, İşyerlerinin ürettiği, pazarlamasını yaptığı deri giyim aksesuarlarının seçiminde daha çok ürünün hangi özelliği üzerinde yoğunlaştığı ve İşyerlerinin dekoratif deri giyim kimin isteği doğrultusunda seçtiği hakkında bilgi verilmiştir.

Tablo 8 İşyerindeki Deri Giyim Aksesuarlarının Neler Olduğunu Gösteren Dağılım Tablosu

İşyerindeki deri giyim aksesuarları	f	%
Çanta	65	29.7
Kemer	45	20.5
Takı	10	4.6
Anahtarlık	30	13.7
Sigaralık	12	5.5
Para cüzdanı	56	25.6
Diğer	1	0.5

n: 70

Tablo 8 incelendiğinde işyerlerinde bulunan deri giyim aksesuarlarının % 29.7' si Çanta, % 20.5'i Kemer, % 4.6'sı Takı, % 13.7'si Anahtarlık, % 5.5'i Sigaralık, %25.6'sı Para cüzdanı, %0.5'i Diğer deri giyim aksesuarlarından oluşmaktadır.

Bu sonuca göre deri giyim aksesuarları bulunan iş yerlerinde çanta, para cüzdanı ve kemer yoğunlukla bulunmaktadır.

Tablo 9 İşyerlerinin Ürünleri Yapma ve Oluşturma Şeklini Gösteren Dağılım Tablosu

Ürünleri yapma ve oluşturma şekli	f	%
Kendi atölyemizde üretim yapıyoruz	16	18.6
Başka atölyelerden temin ediyoruz	27	31.4
Seri üretim yapan firmaların bayiliğini yapıyoruz	29	33.7
Yurt dışından ithal ediyoruz	13	15.1
Diğer	1	1.2

n: 70

Tablo 9 incelendiğinde anket uygulanan işyerlerinin % 18.6 sı Kendi atölyemizde yapıyoruz, % 31.4'ü Başka atölyelerden temin ediyoruz, % 33.7'si Seri üretim yapan firmaların bayiliğini yapıyoruz, %15.1'i Yurt dışından ithal ediyoruz, % 1.2'si Diğer yanıtını verdiği görülmektedir.

Bu sonuca göre seri üretim yapan firmaların bayiliğini yapanların çoğunlukta olduğu, ikinci sırada başka atölyelerden temin edildiği görülmektedir.

Tablo 10 İşyerlerinin Ürettiği, Pazarlamasını Yaptığı Deri Giyim Aksesuarlarının Seçiminde Daha Çok Ürünün Hangi Özelliği Üzerinde Yoğunlaştığını Gösteren Dağılım Tablosu

Ürettiğiniz, pazarlamasını yaptığınız deri giyim aksesuarlarının seçiminde daha çok hangi özelliği üzerinde yoğunlaşıyorsunuz	f	%
Geleneksel ve etnik görünümde olması	-	-
Ürünün kalitesine	25	35.7
Ucuz ve kolay üretilen ürünler olmasına	5	5.7
Günün modasına uygun olmasına	34	48.6
İşlevsel olmasına	2	2.9
Diğer	5	7.1
Toplam	70	100.0

Tablo 10 incelendiğinde anketi cevaplayan kişilerin ürünlerin deri giyim aksesuarlarının % 35.7'si Ürünün kalitesine, % 5.7'i Ucuz ve kolay üretilen ürünler olmasına, % 48.6'si Günün modasına uygun olmasına, %2.9'u İşlevsel olmasına, % 7.1'i Diğer özellikleri üzerinde yoğunlaştığı gözlenmektedir.

Bu sonuca göre işletmelerin deri giyim aksesuarlarının seçiminde en çok günün modasına uygun olmasına yoğunlaştığı gözlenmektedir.

Tablo 11 İşyerlerinin Dekoratif Deri Giyim Kimin İsteği Doğrultusunda Seçtiğini Gösteren Dağılım Tablosu

Dekoratif deri giyim aksesuarlarını kimin isteği doğrultusunda seçiyorsunuz	f	%
Kendi isteğim doğrultusunda seçiyorum	7	10.0
Tüketicinin isteği doğrultusunda seçiyorum	19	27.1
Hem kendi isteğim hem de tüketicinin isteği doğrultusunda	44	62.9
Başka	-	-
Toplam	70	100.0

Tablo 11 incelendiğinde Anketi cevaplayan kişilerin %10.0'unun kendi isteği doğrultusunda, %27.1'inin Tüketicinin isteği doğrultusunda, %62.9'unun hem kendi hem tüketicinin isteği doğrultusunda seçtiği görülmektedir.

Bu sonuca göre ankete katılanların büyük çoğunluğunun dekoratif deri giyim aksesuarlarını hem kendi isteği hem de tüketicinin isteği doğrultusunda seçtiği gözlemlenmektedir.

4. Tüketicilerin Tercihlerine Ait Bulgular

Çalışmanın bu bölümünde Ürün seçiminde tüketicilerin en çok neye dikkat ettikleri, Tüketicilerin satışı yapılan dekoratif deri giyim aksesuar ürünlerini tercih nedenleri, Tüketicilerin işyerini tercih etmedeki başlıca sebebi, İş yerlerinin en çok hangi aylarda satış yapmakta olduğu konularında bilgi verilmiştir.

Tablo 12 Ürün Seçiminde Tüketicilerin En Çok Neye Dikkat Ettiklerini Gösteren Dağılım Tablosu

Ürün seçiminde tüketiciler en çok neye dikkat ediyorlar	f	%
Ürünün çeşidine	3	4.3
Ürünün kalitesine	22	31.4
Ürünün fiyatına	23	32.9
Ürünün işlevselliğine	9	12.9
Ürünün görünümüne	13	18.6
Diğer	-	-
Toplam	70	100.0

Tablo 12 incelendiğinde anketi cevaplayanlara göre tüketiciler %4.3'ü Ürünün çeşidine, %31.4'ü Ürünün kalitesine, %32.9'u Ürünün fiyatına, % 12.9'u Ürünün işlevselliğine, %18.9'u Ürünün görünümüne dikkat ettikleri görülmektedir.

Yukarıdaki tablodan çıkan sonuca göre tüketicilerin ürün seçerken en çok ürünün fiyatına ve kalitesine daha sonra sırasıyla ürünün görünümüne, işlevselliğine ve çeşidine dikkat ettikleri gözlenmektedir.

Tablo 13 Tüketicilerin Satışı Yapılan Dekoratif Deri Giyim Aksesuar Ürünlerini Tercih Nedenlerini Gösteren Dağılım Tablosu

Tüketicilerin satışı yapılan dekoratif deri aksesuarlar ürünlerini tercih nedenleri	f	%
İhtiyaca göre	6	8.6
Moda akımına göre	14	20.0
Her ikisine göre	23	32.9
Ekonomiklik	10	14.3
Diğer	17	24.3
Toplam	70	100.0

Tablo 13 incelendiğinde ankete katılanların verdiği cevaplara göre tüketicilerin %8.6'sının İhtiyaca göre, % 20.0'ı Moda akımına göre, %32.9'u Her ikisine göre, %14.3'ü Ekonomiklik, %24.3'ü Diğer özellikte ürünleri tercih ettiği görülmektedir.

Bu sonuca göre tüketicilerin ürünleri seçerken çoğunlukla moda akımına ve ihtiyaca göre tercihte buldukları görülmektedir.

Tablo 14 Tüketicilerin İşyerini Tercih Etmedeki Başlıca Sebebi Gösteren Dağılım Tablosu

Tüketicilerin işyerini tercih etmedeki başlıca sebebi	f	%
Ürünün çeşitliliği	32	45.7
Ürünün fiyatı	13	18.6
Ürünün kalitesi	19	27.1
Diğer	6	8.6
Toplam	70	100.0

Tablo 14 incelendiğinde ankete katılanların verdikleri cevaplara göre tüketicilerin % 45.7' si Ürünün çeşitliliği, % 18.6'sı Ürünün fiyatı, %27.1'i Ürünün kalitesi, % 8.6'sı Diğer Sebeplerle işyerini tercih etmekte olduğu görülmektedir.

Bu sonuca göre tüketicilerin bir işyerini tercih etmelerinin başlıca sebebi Ürün çeşitliliği ikici sırada ürünün kalitesi, üçüncü sırada ürünün fiyatı son olarakta diğer özelliklerine dikkat ettikleri görülmektedir.

Tablo 15 İşyerlerinin En Çok Hangi Aylarda Satış Yapıldığını Gösteren Dağılım Tablosu

En çok hangi aylarda satış yapıldı	f	%
İkbahar(mart, nisan,mayıs)	26	37.1
Yaz(haziran, temmuz, ağustos)	35	50.0
Sonbahar(eylül,ekim,kasım)	9	12.9
Kış(aralık,ocak,şubat)	-	-
Toplam	70	100.0

Tablo 15 incelendiğinde ankete katılanların %37.1' inin İlkbahar, % 50.0'ının Yaz, % 12.9'unun Sonbahar cevabını verdiği görülmektedir.

Yukarıda görülen sonuca göre ankete katılan işyerlerinin en çok yaz (haziran, temmuz, ağustos) aylarında satış yaptıkları gözlenmektedir.

5. İşyerindeki erindeki Üretim Özellikleri ve Araç Gereç Durumuna Ait Bulgular

Çalışmanın bu bölümünde İşyerlerinin satışını yaptığı deri giyim aksesuarlarını nasıl temin ettiğini, Atölyede kullanılan araç-gereçlerin yeterliliği, Üretim yapılan atölye ortamının yeterliliği, İşyerlerinin üretimden elde ettikleri aylık

kazanç, İşyerlerinin üretimde kullanılan kalıp ve modellerin nereden temin ettiği hakkında bilgi verilmiştir.

Tablo 16 İşyerlerinin Satışını Yaptığı Deri Giyim Aksesuarlarını Nasıl Temin Ettiğini Gösteren Dağılım Tablosu

Satışını yaptığınız deri giyim aksesuarlarının nasıl temin edildiği	f	%
Kendimiz üretiyoruz	15	18.5
Atölyelerden temin ediyoruz	21	25.9
İlgili firmalardan sipariş veriyoruz	34	42.0
Yurt dışından temin ediyoruz	11	13.6

n:70

Tabloya 16 bakıldığında ankete katılanların % 18.5'i Kendimiz üretiyoruz, %25.9'u Atölyelerden temin ediyoruz, %42.0'ı İlgili firmalardan sipariş veriyoruz, %13.6'sı Yurt dışından temin ediyoruz cevabını verdiği görülmektedir.

Bu sonuca göre ankete takılan işyerlerinin çoğunluğunun deri giyim aksesuarlarını ilgili firmalardan sipariş vererek temin ettiği görülmektedir.

Tablo 17 Atölyede Kullanılan Araç-Gereçlerin Yeterliliğini Gösteren Dağılım Tablosu

Atölyede kullanılan araç-gereçlerin yeterlilik düzeyi	f	%
Yeterli	17	68.0
Kısmen yeterli	7	28.0
Yetersiz	1	4.0
Toplam	25	100.0

Tablo 17 incelendiğinde anketi cevaplayanların % 68.0'ı Yeterli, % 28.0'ı Kısmen yeterli, % 4.0'ı yetersiz cevabını verdiği görülmektedir.

Bu sonuca göre deri giyim aksesuarı üreten atölyelerde kullanılan araç-gereç büyük ölçüde yeterlidir, bir kısım atölyelerde ise araç gereç kısmen yeterli düzeydedir.

Tablo 18 Üretim Yapılan Atölye Ortamının Yeterliliğini Gösteren Dağılım Tablosu

Üretim yapılan atölye ortamı yeterlilik düzeyi	f	%
Yeterli	19	76.0
Kısmen yeterli	5	20.0
Yetersiz	1	4.0
Toplam	25	100.0

Tablo 18 incelendiğinde ankete katılanların % 76.0'ı Yeterli, % 20.0'ı Kısmen yeterli, % 4.0'ı Yetersiz cevabını verdiği görülmektedir.

Bu sonuca göre üretim yapılan atölyeler büyük ölçüde yeterli ortama sahiptir. Bir kısım atölyelerin çalışma ortamı kısmen yeterlidir.

Tablo 19 İşyerlerinin Üretimden Elde Ettikleri Aylık Kazancı Gösteren Dağılım Tablosu

Üretimden elde edilen aylık kazanç	f	%
500 ytl'den az	7	10.0
500-1000 ytl	17	24.3
1001-1500 ytl	8	11.4
1501-2000 ytl	6	8.6
2000 ytl üzeri	32	45.7
Toplam	70	100.0

Tablo 19 incelendiğinde ankete katılan kişilerin %10.0'ı 500 ytl'den az, %24.3'ü 500-1000 ytl, % 11.4'ü 1001-1500 ytl, % 8.6'sı 1501-2000 ytl, %45.7'si 2000 ytl üzeri cevabını verdiği görülmektedir.

Bu sonuca göre İşletmelerin çoğunluğunun aylık kazancının 2000 ytl üzeri olduğu görülmektedir.

Tablo 20 İşyerlerinin Üretimde Kullanılan Kalıp ve Modelleri Nereden Temin Ettiğini Gösteren Dağılım Tablosu

Üretimde kullanılan kalıp ve modeller nereden temin Edildiği	f	%
Kendi atölyemizde hazırlıyoruz	12	63.2
Müşterilerin isteğine uygun model ve kalıplar hazırlıyoruz	3	15.8
Piyasada bulunan hazır model ve kalıplardan yararlanıyoruz	3	15.8
Diğer	1	5.3
Toplam	19	100.0

Tablo 20 incelendiğinde ankete katılan kişilerin %63.2' si Kendi atölyemizde hazırlıyoruz, %15.8'i Müşterilerin isteğine uygun model ve kalıplar hazırlıyoruz, %15.8'i piyasada bulunan hazır model ve kalıplardan yararlanıyoruz, % 5.3'ü diğer cevabını verdiği görülmektedir.

Bu sonuca göre üretim yapılan atölyelerde kullanılan kalıp ve modellerin çoğunluğunu kendi atölyelerinde hazırladıkları görülmektedir.

6. İşyerinde Karşılaşılan Güçlüklere Ait Bulgular

Bu bölümde, Çalışanların satış ya da üretimde güçlüklerle karşılaşma düzeyleri, Çalışanların karşılaştıkları güçlükler, Çalışanların karşılaştıkları güçlüklerin giderilmesi için öneriler hakkında bilgi verilmiştir.

Tablo 21 Çalışanların Satış ya da Üretimde Güçlüklerle Karşılaşma Düzeylerini Gösteren Dağılım Tablosu

Satış ya da üretimde güçlüklerle karşılaşılıyor musunuz	f	%
Evet	43	61.4
Hayır	27	38.6
Toplam	70	100.0

Tablo 21 incelendiğinde ankete katılanların % 61.4'ü Evet, % 38.6'sı Hayır cevabını verdiği görülmektedir.

Bu sonuca göre anketi cevaplayan çalışanların büyük çoğunluğunu satış ve üretimde güçlüklerle karşılaşmaktadır.

Tablo 22 Çalışanların Karşılaştığı Güçlüklerin Neler Olduğunu Gösteren Dağılım Tablosu

Cevabı evet olanların karşılaştığı güçlükler	f	%
Yeterli ve kaliteli ham madde bulunamaması	6	10.5
Yeterli ve teknolojik makinaların azlığı	2	3.5
Çalışacak kalifiye eleman azlığı	5	8.8
Yurt dışından ülkemize ucuz ve kalitesiz ithalatın fazlalığı	24	42.1
Ham maddelerin pahalılığı	5	8.8
Üretilen ürünlerin reklamının yapılamaması	3	5.3
Diğer	12	21.1

n: 70

Tablo 22 incelendiğinde ankete katılanların % 10.5'i Yeterli ve kaliteli hammadde bulunamaması %3.5'i Yeterli ve teknolojik makinaların azlığı %8.8'i Çalışacak kalifiye eleman azlığı , % 42.1'i Yurt dışından ülkemize ucuz ve kalitesiz ithalatın fazlalığı, % 8.8'i hammaddelerin pahalılığı, % 5.3'ü Üretilen ürünlerin reklamının yapılmaması, %21.1'i Diğer cevabını verdiği görülmektedir.

Bu sonuca göre deri giyim aksesuarlarının üretimi ve satışı sırasında karşılaşılan güçlüklerin başında Yurt dışından ülkemize ucuz ve kalitesiz ithalatın fazlalığı, daha sonra diğer sebepler ve yeterli ve kaliteli hammaddelerin bulunamaması çoğunlukla karşılaşılan güçlüklerdir.

Tablo 23 Çalışanların Karşılaştığı Güçlüklerin Giderilmesi İçin Önerileri Gösteren Dağılım Tablosu

Karşılaşılan güçlüklerin giderilmesi için öneriler	f	%
İthal malların ülkemize girişinin kısıtlanması	24	50.0
Kalifiye eleman yetiştirilecek bölümler ve kursların arttırılması	8	16.7
Yeterli hammadde üretimi için devlet desteği	8	16.7
Diğer	8	16.7

n: 70

Tablo 23 incelendiğinde ankete katılanların % 50.0'ının İthal malların ülkemize girişinin kısıtlanması, % 16.7' sinin Kalifiye eleman yetiştirilecek bölümler ve kursların arttırılması, %16.7' sinin Yeterli hammadde üretimi için devlet desteği, %16.7' sinin Diğer seçeneğini işaretledikleri görülmektedir.

Bu sonuca göre ankete katılan işyerlerinin karşılaştıkları güçlüklerin giderilmesi için en çok İthal malların ülkemize girişinin kısıtlanması önerisini getirdikleri görülmektedir.

Bursa İlinde Bulunan Deri Giyim Aksesuarları Ürün Bilgi Formlarının Frekans ve Yüzdeler Oranlarının Değerlendirilmesi

Çalışmanın bu bölümünde Ürün bilgi formunda bulunan deri giyim aksesuarlarında kullanılan malzemeler, Ürün bilgi formunda bulunan deri giyim aksesuarlarında kullanılan teknikler, Ürün bilgi formunda bulunan deri giyim aksesuarlarında kullanılan desen özelliği, Ürün bilgi formunda bulunan deri giyim aksesuarlarında kullanılan renk özelliği hakkında bilgi verilmiştir.

Tablo 24 Ürün Bilgi Formunda Bulunan Deri Giyim Aksesuarlarında Kullanılan Malzemelere İlişkin Bilgileri Gösteren Tablo

Kullanılan Malzemeler	f	%
Araçlar		
Falçata	100	100.0
Makas	10	10.0
Biz	32	32.0
Çarklı zımba	59	59.0
Deri iğnesi	14	14.0
Deri dikiş makinesi	79	79.0
Çelik cetvel	94	94.0
Deri çekici	45	45.0
Zımba baskı makinesi	70	70.0
Gereçler		
Zımba	58	58.0
Boyalar	13	13.0
Boncular	12	12.0
Metal gereçler	50	50.0
İplikler	83	83.0
Deriler	100	100.0
Yapıştırıcılar	75	75.0
Parlaticılar	7	7.0
Sırım	7	7.0
Süsleme gereçleri	4	4.0
Mukavva	23	23.0
Fermuar	66	66.0
Toka(kemer, çanta, saat)	28	28.0
Fermajup	31	31.0
Kumaş	3	3.0
Lastik	2	2.0
Sünger	5	5.0

n:100

Tablo 24 incelendiğinde görüldüğü gibi ürünlerin yapımında kullanılan araçların %100.0'unu falçata, %10.0'unu makas, %32'sini biz, %59.0'unu çarklı zımba, %14.0'ünü deri iğnesi, %79.0'unu deri dikiş makinesi, % 94.0'ünü çelik cetvel, %45.0'ini deri çekici, %70.0'ini zımba baskı makinesi, ürünlerin yapımında kullanılan gereçlerin ise % 58.0'ini zımba, %13.0'ünü boyalar,% 12.0'sini boncuklar, %50.0'sini metal gereçler, %83.0'ünü çeşitli iplikler, % 100.0'ünü deriler, % 75.0'ini yapıştırıcılar, % 7.0'sini parlaticılar, %7.0'sini sıırım, %4.0'ünü süsleme gereçleri, %23.0'ünü mukavva, %66.0'sını fermuar, %28.0'ini tokalar, % 31.0'ini fermajup, %3.0'ünü kumaş, % 2.0'sini, lastik, %5.0 ini sünger oluşturmaktadır.

Tabloda görüldüğü gibi araştırmaya katılan ürünlerin yapım aşamasında kullanılan araçlarda en çok falçata gereçlerde ise deri kullanıldığı görülmektedir.

Tablo 25 Ürün Bilgi Formunda Bulunan Deri Giyim Aksesuarlarında Kullanılan Tekniklere İlişkin Bilgileri Gösteren Tablo

Kullanılan Teknikler	f	%
Yüzey süslemesinde		
Aplike tekniği	29	29.0
Kabartma tekniği	-	-
Oyma tekniği	-	-
Gömme tekniği	-	-
İşleme tekniği	4	4.0
Dikiş tekniği	12	12.0
Yakma tekniği	-	-
Baskı tekniği	13	13.0
Boyama tekniği	9	9.0
Linol-kesme tekniği	5	5.0
Hazır materyallele süsleme tekniği	38	38.0
Örerek süsleme tekniği	11	11.0
Birleştirme teknikleri		
Makinede birleştirme	82	82.0
Elde birleştirme	8	8.0
Yapıştırarak birleştirme	11	11.0
Zimba ile birleştirme	4	4.0

n: 100

Tablo 25 görüldüğü gibi araştırmaya katılan ürünlerin yüzey süslemesinde %29.0'u Aplike tekniği, % 4.0'ü işleme tekniği, %12.0'si dikiş tekniği, % 13.0 baskı tekniği, %9.0'u boyama tekniği, %5.0'i linol kesme tekniği, %38.0'i hazır materyallerle süsleme tekniği, %11.0'i örerek süsleme tekniğini kullanmaktadır.

Aynı ürünlerde kullanılan birleştirme teknikleri ise %82.0'si makinede birleştirme, %8.0'i elde birleştirme, %11.0'i yapıştırarak birleştirme, %4.0'ü zimba ile birleştirme tekniği uygulanmıştır.

Tabloda görüldüğü gibi araştırmaya katılan ürünlerin süslemesinde en çok hazır materyallerle süsleme, birleştirilmesinde ise en çok makinede birleştirme tekniği kullanıldığı görülmektedir.

Tablo 26 Ürün Bilgi Formunda Bulunan Deri Giyim Aksesuarlarında Kullanılan Desen Özelliğine İlişkin Bilgileri Gösteren Tablo

Desen Özelliği	f	%
Geometrik bezeme	51	51.0
Bitkisel bezeme	21	21.0
Sembolik bezeme	18	18.0
Desen özelliği bulunmayan	18	18.0

n: 100

Tablo 26 incelendiğinde araştırmaya katılan ürünlerin %51.0'i Geometrik bezeme, % 21.0'i bitkisel bezeme, %18.0'i sembolik bezeme, %18.0'inde ise desen özelliği bulunmadığı görülmektedir.

Bu sonuca göre araştırmaya katılan ürünlerin çoğunluğunda geometrik bezeme özelliği olduğu gözlemlenmiştir.

Tablo 27 Ürün Bilgi Formunda Bulunan Deri Giyim Aksesuarlarında Kullanılan Renk Özelliğine İlişkin Bilgileri Gösteren Tablo

Kullanılan renkler	f	%
Siyah	33	33.0
Kahverengi	38	38.0
Sarı	11	11.0
Yeşil	10	10.0
Kırmızı	18	18.0
Bordo	4	4.0
Mor	1	1.0
Bej	20	20.0
Pembe	8	8.0
Mavi	10	10.0
Vişne çürüğü	2	2.0
Mürdüm rengi	1	1.0
Dore	15	15.0
Lame	12	12.0
Lacivert	2	2.0
Turuncu	6	6.0
Beyaz	15	15.0
Hardal rengi	1	1.0
Ebruli	1	1.0
Gri	2	2.0

n: 100

Tablo 27 görüldüğü gibi araştırmaya katılan ürünlerin %33.0'ü siyah, %38.0'i kahverengi, %11.0'i sarı, %10.0'u yeşil, % 18.0'i kırmızı, %4.0'ü bordo, %1.0'i mor, %20.0'si bej, %8.0'i pembe, %10.0'u mavi, %2.0'si vişne çürüğü, %1.0'mürdüm rengi, %15.0'i dore, %12.0'si lame, %2.0'si lacivert, %6.0'sı turuncu, %15.0'i beyaz, %1.0'i hardal rengi, %1.0'i ebruli, %2.0'si gri olduğu görülmektedir.

İncelen deri giyim aksesuarlarının çoğunluğunun kahverengi ve siyah olduğu görülmektedir.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç

Araştırmadan elde edilen veriler değerlendirildiğinde, anketi cevaplayan kişilerin çoğunluğu lise mezunu olduğu görülmüştür. Anketi cevaplayanlar arasında üniversite, yüksekokul ve ilk okul mezunlarında bulunmaktadır.

İş yerlerinde ankete katılanların erkekler olduğu az da olsa bayanlarında bulunduğu, mesleği ekonomik kaygılar ya da baba mesleği olduğu için tercih ettikleri, el becerisi olduğu için seçenlerin yüzde oranlarının çok düşük ve anketi cevaplayanlar genellikle iş yeri sahiplerinden seçilmiştir, bunun yanında iş yeri yöneticileri ve satış elemanları da bulunmaktadır.

İşyerlerinde 1 ila 5 çalışan arasında görülmüştür, kişilerin bu işle ilgilendikleri süre 1-20 yıl arasında değişmektedir. İş yerinde bulunan ürünler incelenmiş saraciyelerde çanta, para cüzdanı ve kemer, bijuterilerde artı olarak takı(bileklik), anahtarlık, sigaralık çok azda olsa üretim yerlerinde şal, cep telefonu kılıfı, gözlük kılıfı gibi ürünlerde bulunmaktadır.

Satış yapılan iş yerlerinde ürünlerin İstanbul'dan seri üretim yapan firmalardan temin edildiği bunun yanında başka atölyelerden ve kendi atölyelerinde üretim yapan iş yerlerinde halen bulunmakta olduğu görülmüştür. İşyeri sahipleri ürünleri kendi tercihlerinde seçtiği kadar tüketicilerin isteklerini de dikkate alarak seçmektedir, ayrıca ürünleri seçerken günün modasına uygun olması yanında kaliteli olmasına da dikkat etmektedirler.

Tüketiciler ürün seçerken ürünün son dönemlerdeki ekonomik sorunlar nedeniyle ilk başta ürünün fiyatına bir o kadar da kalitesine ve birazda görünümüne dikkat ettikleri, dekoratif deri ürünlerini tercihlerinde ise moda akımlarında ve ihtiyaca göre belirledikleri işyerlerini seçerken ise çeşitlilik olan işyerlerini tercih

ettikleri, deri giyim aksesuarlarını üreten ve satış yapan işyerleri tarafından gözlenmiştir.

Deri giyim aksesuarlarının en çok yaz ve ilkbahar aylarında satışı yapıldığı azda olsa sonbahar aylarında da satış olduğu ancak kış aylarının bu ürünleri satan işyerleri için en durgun dönemler olduğu yapılan anketlerden anlaşılmaktadır. İşyerleri deri giyim aksesuarlarını ilgili firma ve atölyelerden temin etmekte kendi atölyelerinde üretmekte ve yurt dışından temin etmektedirler.

Kendi atölyelerinde deri giyim aksesuarı üretimi yapan ya da atölyelerden temin eden işyerlerinden alınan bilgilere göre atölyede kullanılan araç gereçler ve atölye ortamı yeterli düzeydedir. İşyerleri üretim ve satıştan aylık 2000 üzeri ila 500-1000 ytl kazanmaktadır.

Kendi atölyelerinde üretim yapan atölyeler kalıp ve modelleri kendileri üretmektedirler ancak herhangi bir tasarımcı çalıştırmamaktadırlar.

İşyerleri sahipleri ve çalışanların büyük çoğunlu su satış ve üretimde güçlüklerle karşılaşmakta, daha az olsa da bir kısmı ise güçlüklerle karşılaşmamaktadır. İşyerlerinde karşılaşılan en büyük sorun yurt dışından ülkemize kalitesiz ve ucuz ithalat ürünlerinin fazlalığı ve müşterilerin memnuniyetsizliğidir, bunun yanı sıra azda olsa yeterli ve kaliteli hammadde bulunamaması, hammaddelerin pahalılığı, çalışacak kalifiye eleman azlığı, üretilen ürünlerin reklamının yapılamaması ve yeterli ve teknolojik makinaların azlığı gibi nedenler de sorun teşkil etmektedirler. Bu gibi sorunlara sahip olan işyerlerinin özellikle de atölyelerin sayılarının gittikçe azalmakta olduğu gözlenmiştir.

Öneriler

Bu araştırmada elde edilen bulgulara göre, ilgililere ve bu konuda yapılacak araştırmalara yön vermesi amacıyla aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir.

1. Araştırma kapsamında deri aksesuarı üreten bireylerin karşılaştığı güçlüklerde Yurtdışından ithal edilen ucuz ve kalitesiz ürünlerin fazlalığı tespit edilmiştir. Buna göre; Yurt dışından ölkemize ithal edilen kalitesiz ve ucuz deri giyim aksesuarlarının ölkemize girişinin kısıtlanmalı,
2. Araştırma kapsamında deri giyim aksesuarları üreten ve satış yapan iş yerlerinde karşılan güçlüklerde kalifiye eleman azlığı tespit edilmiştir. Buna göre; Kalifiye eleman yetiştirmek bölümler ve meslek edindirme kursları açılmalı,
3. Araştırma kapsamında deri giyim aksesuarı üreten işyerlerinde oluşturulan ürünlerin çeşitlerinin azlığı ve ürünleri birbinini tekrarladığı tespit edilmiştir. Buna göre; Üretim yapan ustaların tasarım yeteneklerini geliştirmek için kurslar açılmalı böylece özgün tasarım ürün üretimi yapılmasına imkan sağlanmalı,
4. Araştırma kapsamında deri giyim aksesuarı yapan atölyelerin azlığı ve mevcut atölyelerde bulunan araç gerecin yeterli düzeyde olmadığı tespit edilmiştir. Buna göre; yurt içi üretim ve satış imkanları arttırılmalı, yerel yönetimler tarafından destek ve tanıtım imkanları sağlanmalıdır.

KAYNAKÇA

AKALIN, S., A. YILGÖR, ve N. SEYHAN. (1993). **Ayakkabıcılık Terimleri Sözlüğü**. İstanbul. Boğaziçi Yayınları.

AKAR,A. ve C. KESKİNER. (1970). **Genel Teknoloji**. Ankara: Güneş Matbaacılık.

AKER,M. ve , H. BOSTANCIOĞLU, (1985). **Türk Süsleme Sanatlarında Desen ve Motif**. İstanbul. Tercüman Sanat ve Kültür Yayınları.

ALPARSLAN AKER,S.(2003). **TASARIM Mesleki Resim**. İstanbul. Ya-pa Yayınları.

ALTUNTAŞ, Y. (1994). “El Sanatlarının Dünü Bugünü ve Sorunları”. **Kamu ve Özel Kuruluşlarda Orta Öğretimde, Üniversitelerde El Sanatlarına Yaklaşım ve Sorunları Sempozyumu Bildirileri**. Ankara. Türk Tarih Basımevi.

ANA BRİTANNİCA Genel Kültür Ansiklopedisi (1993). İstanbul. Ana Yayıncılık, Cilt: 13.

ARAFRAT, E. R. (1936). **Dericilik ve Deri Boyacılığı**. İstanbul. Muallim Ahmet Halit Kitap Evi.

ARLI, M. (1987). **Kullandıkları Hammaddeye Göre El Sanatlarının Sınıflandırılması (Örnekler- Öneriler)**. III. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi Bildirileri. Ankara. Kültür ve Turizm Bakanlığı Milli Folklor Araştırması Dönem Yayınları. Cilt: V.

AYDIN,N.(1996).**Deri Ev Aksesuarları Üzerine Bir Araştırma**. Yük. Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi.

ARMAĞAN, İ.(1992). **Sanat Toplum Bilimi**. İzmir. İleri Kitabevi.

BARANDIR, S.(2005). “Deri Artık Her Yerde”. **Art Dekor Dergisi**. İstanbul. Doğan Ofset Matbaacılık. Sayı:143.

BARIŞTA, Ö.(1988). **Türk El Sanatları**. Ankara. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları: 975.

BAŞKAN, S.(1990). **Türk Sanatı Üzerine Denemeler**. İstanbul. Stad Yayınları

BÜYÜKYAZICI, M.(2008).”Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Müzesinde Bulunan Takılardan Örnekler”. **Gazi Üniversitesi I. El Sanatları Sempozyumu**. Ankara. Gazi. Üniversitesi El Sanatları Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları-1.

CİNKÖSE, H.(1993). **Deri teknolojisi**. İstanbul. Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü.

DEMİLEL, Y. S.(1998). **Deri Giyim Sanayinin Kalite ve Kalite Kontrolü İle İlgili Sorunları Ve Bir Kalite Uygulaması**. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Sayı :22.

Deri Teknolojisi(Komisyon) (1994). İstanbul. Milli Eğitim Basımevi.(I. Baskı, Devlet Kitapları).

DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI(2001). “Ham Deri ve Kürk”. **Deri Dergisi**. Sayı: 185.

DİYARBEKİRLİ, N.(1972). **Hun Sanatı**. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

DOĞAN,M.(1996). **Büyük Türkçe Sözlük**. Ankara.

ERAY, F. (1997). “Bursa’da Geleneksel Kadın Giyimleri”. **Kültür ve Sanat Dergisi**. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları. Sayı: 36.

ERDAL, S.(2004). **Gazi ÜNV. M.E.F. DEK. Ürünler Ana Bilim Dalında Uygulanan Deri Eğitiminin Değerlendirilmesi**. Yüksek Lisans Tezi. Ankara. Gazi Üniversitesi.

ERKAN, M.(1994). **Osmanlı Dönemi El Yazması Deri Cilt Kitap Süsleme Örnekleri(Ankara Milli Kütüphane, Türk Tarih Kurumu ve Etnografya Müzesi)**. Yüksek Lisans Tezi. Ankara.. Gazi Üniversitesi.

ERTUĞRUL, İ. (2000). **Ankara Piyasalarında Bulunan Dekoratif Deri Ürünler**. Yüksek Lisans Tezi. Ankara.

GARGI, Z.(2000). **Orta Asya’dan Osmanlı’ya Türk Deri Sanatı ve Aksesuarları Üzerine Kimlik Araştırması**. Yüksek Lisans Tezi. İzmir. Dokuz Eylül Üniversitesi.

GÖKÇEN, İ.(1945). **Manisa’da Deri San’atları Tarihi Üzerine Bir Araştırma**. İstanbul. C.H.P. Manisa Halkevi Yayınları. Sayı: XIII.

GÖKÇESU, Z.(1987). **Ankara İli Dericilikle Uğraşan İş Yerinde Kullanılan Teknikler**.Yüksek Lisans Tezi. Ankara.

GÖKÇESU, Z.(2002). **Deri Teknikleri**. İstanbul: Ya-pa Yayınları.

GÜLER, M., ALPARSLAN, E. (2008). “Dericiliğin Tarihsel Gelişimi ve Katı’ Tekniği ile Üretilen Bazı Ürünler”. **Gazi Üniversitesi I. El Sanatları**

Sempozyumu. Ankara. Gazi. Üniversitesi El Sanatları Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları-1.

GÜLER, M., KAMILOĞLU, E. İ. (2008). “Türk Tarihinde Derinin El Sanatlarında Kullanımı ve Bazı Deri Yüzey Süsleme Teknikleri”. **Gazi Üniversitesi I. El Sanatları Sempozyumu.** Ankara. Gazi. Üniversitesi El Sanatları Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları-1.

GÜLER, M., ÖZDEMİR, M.(2004). “Osmanlı İmparatorluğu Dönemine Ait (18-19. yy) Deri Ürünler Üzerine Bir Araştırma”. **I. Ulusal Deri Sempozyumu.** İzmir.

GÜLER, M., SARIKAYA, Z.(2008). “İhtişamlı Osmanlı Kaftanlarından Esinlenerek Oluşturulan Takılar”. **Gazi Üniversitesi I. El Sanatları Sempozyumu.** Ankara. Gazi. Üniversitesi El Sanatları Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları-1.

GÜLER, M.(1994). “Kösele ve Köseleden Yapılan Dekoratif Ürünler1”. **Kültür ve Sanat Dergisi.** Ankara. Türkiye İş Bankası Yayınları. Sayı:23.

GÜLER,M.(1995). **Türk Dericilik Sanayi ve Beykoz Fabrikası.** Gazi Üniversitesi Endüstri Sanatları Eğitimi Fakültesi Dergisi, (3).

HANÇERLİOĞLU, O.(1992). **Türk Dili Sözlüğü.** İstanbul. Remzi Kitapevi.

HARMANCIOĞLU, M.(1998). **Deri Kimyası.** İzmir. Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Yayınları no: 533,1998, 343s.

İSTANBUL SANAYİ ODASI (2002). **Deri ve Deri Ürünleri Ayakkabı Ayakkabı Yan Sanayii ve Suni Deri Sektörü.** Avrupa Birliği’ne Tam Üyelik Sürecinde İstanbul Sanayii Odası Meslek Komiteleri Sektör Stratejileri Geliştirilmesi Projesi. İstanbul.

KANBAY, H. (1993). “Derinin Öyküsü”. **Art Dekor Dergisi**. Sayı:7.

KAPLANOĞLU, R.(1994). **Bursa Anıtlar Ansiklopedisi**. Bursa. Yenigün Yayınları.

KASTAN, C.(1994). **Ayakkabı Malzemeleri**. Ayakkabıcılar Federasyonu Yayını. Ayakkabı Malzemeleri Dizisi Yayını No:1. İstanbul. Üretim Matbaa.

KATLI, T.(1997). **İç Anadolu Bölgesi Etnografya Müzelerinde Bulunan Deri Ürünleri Süsleme ve Kompozisyon Özellikleri Üzerine Bir Araştırma**. Doktora Tezi. Ankara.

KAYABAŞI, N., ÖZDEMİR, M.(2004). “Derinin El Sanatları İçerisindeki Yeri ve Kullanım Alanları”. **I. Ulusal Deri Sempozyumu**. İzmir.

KESKİN, E.(2006) **BURSA BİLGİSİ Nasıl Bir Şehirde Yaşıyoruz**. Bursa. Bursa Büyükşehir Belediyesi Yayınları.

KODALAK, Nüzhet.(2000). “Türk Deri Sanayinin Değişen Pazar Stratejileri. İstanbul”. **Deri Leather Fashion**. Sayı: 63.

KORKUSUZ, S.(1992). **Nakış**. İstanbul. Milli Eğitim Basımevi.

Kültür ve Turizm Bakanlığı.(1997). **Bursa**. Ankara. Kültür Ofset Yayınları.

KÜÇÜKERMEN, Ö.(1998). **Geleneksel Türk Deri Sanayii Beykoz Fabrikası**. İstanbul: Sümerbank Yayınları.

UZGUR, D.(2007). **Dericiler Yeni Mekanına Kavuşuyor**.
<<http://www.lifeinbursa.com/>>(2007, Haziran 28).

MEYDAN LAROUSSE BÜYÜK LUGAT VE ANSİKLOPEDİSİ (1970).
İstanbul. Meydan Yayınevi C:3.

MEYDAN LAROUSSE BÜYÜK LUGAT VE ANSİKLOPEDİSİ.(1983).
İstanbul. Meydan Yayınevi C: 5

OĞUZOĞLU, Y.(1997). “Tarih İçinde Bursa”. **Kültür ve Sanat Dergisi**.
Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları. Sayı: 35.

ÖNDER, M.(1997). “Bursa” Demişler...”. **Kültür ve Sanat Dergisi**. Türkiye
İş Bankası Kültür Yayınları. Sayı: 35.

ÖNCÜ, C.(1968). **Mezbaha Mahsülleri Teknolojisi 1 DERİCİLİK
TEMEL BİLGİLERİ**. Ankara: Ankara üniversitesi Ziraat Fakültesi Yayınları.

ÖZBAĞI, T. (2002). “Geleneksel Türk Takıları”. **Türkiye**. Ankara. Türkiye
Yayınları. Cilt 7.

ÖZÇÖREKÇİ, M.(1988). **Deri ve Deri Mamulleri Sanayiine Genel Bakış**.
Ankara. T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı.

ÖZDEMİR.M.(1995). **Ankara İli Piyasalarında Bulunan Dekoratif Deri
Ev ve Giyim Aksesuarları Üzerine Bir Araştırma**. Yüksek Lisans Tezi. Ankara.

ÖZDEMİR, M., KAYABAŞI, N.(2007). **Geçmişten Günümüze Dericilik**.
Ankara. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.

ÖZLEN, M. (2003).”Tasvir Yapımı”. **Karagöz Oyunları Hakkında Bilgi**.
http://www.karagozhacivat.com/Makaleler.htm#KARAGÖZ_OYUNLARI_HAKKINDA.

ÖZTÜRK, İ. (1998). **Geleneksel Türk El Sanatlarına Giriş**. Ankara.

ÖZTÜRK, İ. (2003). **Geleneksel Türk El Sanatlarına Giriş**. İzmir. Dokuz Eylül Yayınları.

ÖZTÜRK, S. (1997). “Dünden Bugüne Türk El Sanatları”. **Kültür ve Sanat Dergisi**. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları. Sayı: 35.

PAMİK AKBİL, F.(1970). **Türk El Sanatlarından Örnekler**. İstanbul: Akademi Yayınları.

Sanat Tarihi Ansiklopedisi. (1981). Görsel Yayınlar Ansiklopedik Neşriyat Ticaret ve Sanayi A.Ş. Cilt 1-2-3-4.

SAKAOĞLU, N., AKBAYAR, N., YELMEN, H. (2002). **Derinin Anadolu’da Bin Yıllık Öyküsü**. İstanbul: Creative Yayıncılık.

Sanayii ve Ticaret Bakanlığı.(1989). **Türk El Sanatları Araştırma Raporu**. Ankara.

SINAR, A. (1997). “Ahmet Hamdi Tanpınar ve Bursa”. **Kültür ve Sanat Dergisi**. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları. Sayı: 35.

SÖZEN, M., TANYELİ, V.(1994). **Sanat Kavramı ve Terimleri Sözlüğü**. İstanbul. Remzi Kitapevi.

ŞAHİN, Y.(1997). “Türkiye’de çağdaşlaşma sürecinde geleneksel el sanatlarına bakış açısı”. **Türkiye’de El Sanatları Geleneği ve Çağdaş Sanatlar İçindeki Yeri Sempozyum Bildirileri**. Ankara.

TANSUĞ, S.(1994). “Anadolu’da Ayakkabı Kültürü”. **Türkiyemiz Kültür ve Sanat Dergisi**. Sayı:58

TAŞ, H. (1997). “Bursa’ da Kültürel Geleneğin Öğeleri”. **Kültür ve Sanat Dergisi**. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları. Sayı: 35.

T.C. Turizm ve Kültür Bakanlığı, **Bursa İl Tanıtımı**.
 <<http://www.kultur.gov.tr/>>. (2007,Haziran 25).

TDK(Türk Dil Kurumu), (2006,Eylül 26). **Bilim ve Sanat Terimleri Ana Sözlüğü**. <<http://www.tdk.gov.tr/>>. (2007, Haziran 25).

TEMEL BRİTANNICA Genel Kültür Ansiklopedisi (1992). C.5, 5. Baskı, Ana Yayıncılık. İstanbul.

TEZCAN, H.(1997). “Bursa’da İpekçilik ve İpekli Dokumacılık”. **Kültür ve Sanat Dergisi**. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları. Sayı: 35.

TEKİN, Z. (1993). “Osmanlı Debbaghanelerde Kullanılan Aletler ve Dericilik Tabirleri”. **İlim Sanat**. Sayı:37.

TOPTAŞ, A. (1998). **Deride Kalite Tespiti**. İstanbul. Sade Ofset Matbaacılık.

TURANİ, A. (1993). **Sanat Terimleri Sözlüğü**. İstanbul. Remzi Kitapevi.

Turkish Leather council, (2006). <http://www.derisanayi.net/>.(2007, Temmuz 07).

Türkiye Rehberi, (04.07.2007). Bursa İl Haritası.
<http://www.turkiyerehberi.gen.tr/sehirler/bursa-haritasi>. 06.08.2009.

Türk Tarih Kurumu(1995) **Osmanlı Dönemi Minyatürler**; Osmanlı Tarihi, İnteraktif CD-ROM (Türk Tarih Kurumu Yayınları XXXI.Dizi-Sa. 2)
<http://www.ttk.org.tr/templates/resimler/Image/Osmanli/Minyaturler/>
20.01.2009

YAKALI, T.(1981). **Deri Teknolojisi**. (Ders Notları). İzmir. Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Yayınları.

Yapı Kredi Yayınları.(1977). **Türkiye Deri Sanayi**. İstanbul.

YELMEN, H. (1989). “İlk Tabakhane- İlk sepileme Formülü- İlk Sandaalet Atölyesi”. **Deri Dergisi**. İstanbul: Sayı: 57

YILDIZ, N. (1993). **Eski Çağda Deri Kullanımı ve Teknolojisi**. İstanbul: Marmara Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Yayınları. No: 31.

YILDIZ, N. (1987). Tarih İçindeki Deri. **Deri Dergisi**. İstanbul: Deri Sanayicileri Dergisi Yayınları. Sayı: 40.

ZİREK, S., ÖZCÖMERT, M.(2003). **Ayakkabı Sektör Araştırması**. İstanbul. İstanbul Ticaret Odası Yayınları. No: 2003-15.

EKLER

EK-1. ANKET SORULARI

EK-1 Anket Soruları

ANKET FORMU
BURSA İLİNDEKİ DERİ GİYİM AKSESUARI ÜRETİCİLERİNİN
TASARIM ÜRETİM VE PAZARLAMA DURUMLARININ
DEĞERLENDİRİLMESİ

Sayın Üretici,

Bu anket Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dekoratif Ürünler Eğitimi Bölümü Yüksek Lisans tezi için, bölgede deri giyim aksesuarı üreticilerinin tasarım, üretim, tanıtım, pazarlama ve mesleki durumları hakkındaki görüşlerini belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Ankete vereceğiniz doğru ve tarafsız cevaplar araştırmaya önemli katkıda bulunacaktır. Vereceğiniz bilgiler araştırmada sayısal veriler için kullanılacaktır.

Yardımlarınız için teşekkür ederim.

Esra BİRİNÇ

Lütfen size uygun seçeneğin yanına (X) işareti koyunuz.

1. İş yerinin adı (ünvanı) :

2. Ana faaliyet konusu:

3. Eğitim durumunuz

( ) İlköğretim

( ) Lise

( ) Yüksekokul

( ) Üniversite

( ) Yüksek Lisans

4. Cinsiyetiniz

Kadın Erkek

5. Mesleği seçme nedeniniz nedir ?

- Baba mesleği olduğu için
 Bu alanda eğitim aldığım için
 El becerim olduğu için
 Ekonomik kaygılar nedeniyle

6. Bulunduğunuz iş yerindeki göreviniz nedir?

- İşletme sahibi
 Az hisseli ortak
 Tasarımcı
 Üretim elamanı
 Diğer.....

7. İşletmenizde çalışan elaman sayısı

- 1-2 kişi
 3-5 kişi
 6- 10 kişi
 Daha fazla

8. Kaç yıldır bu işle ilgileniyorsunuz ?

- 1-5 yıl
 6-10 yıl
 11- 20 yıl
 21- 30 yıl
 Daha fazla

9. İşyerinizdeki deri giyim aksesuarları nelerdir? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.)

- Çanta
 Kemer
 Takı
 Anahtarlık
 Sigaralık
 Para cüzdanı
 Diğer.....

10. Ürünleri yapma veya oluşturma şekliniz nasıldır? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.)

- Kendi atölyemizde üretim yapıyoruz
 Başka atölyelerden temin ediyoruz
 Seri üretim yapan firmaların bayiliğini yapıyoruz
 Yurt dışından ithal ediyoruz
 Diğer.....

11. Ürettiğiniz, pazarlamasını yaptığınız deri giyim aksesuarlarının seçiminde daha çok ürünün hangi özelliği üzerinde yoğunlaşıyorsunuz?

- Geleneksel ve etnik görünümde olması
 Ürünün kalitesine
 Ucuz ve kolay üretilen ürünler olması
 Günün modasına uygun olması
 İşlevsel olmasına
 Diğer.....

12. Dekoratif deri giyim aksesuarlarını kendi isteğiniz doğrultusunda mı, tüketicilerin isteği doğrultusunda mı seçiyorsunuz?

- ( ) Kendi isteğim doğrultusunda seçiyorum
 ( ) Tüketici isteği doğrultusunda seçiyorum
 ( ) Hem kendi isteğim hem tüketicilerin isteği doğrultusunda
 ( ) Başka.....

13. Ürün seçiminde tüketiciler en çok neye dikkat ediyorlar?

- ( ) Ürün çeşidine
 ( ) Ürünün kalitesine
 ( ) Ürünün fiyatına
 ( ) Ürünün işlevselliğine
 ( ) Ürünün görünümüne
 ( ) Diğer

14. Tüketiciler satışı yapılan dekoratif deri giyim aksesuar ürünlerini tercih nedenlerdir ?

- ( ) İhtiyaca göre
 ( ) Moda akımına göre
 ( ) Her ikisine göre
 ( ) Ekonomiklik
 ( ) Diğer.....

15. Tüketicilerin işyerinizi tercih etmedeki başlıca sebebi nedir?

- ( ) Ürünün çeşitliliği
 ( ) Ürünün fiyatı
 ( ) Ürünün kalitesi
 ( ) Diğer.....

16. En çok satış hangi aylarda satış yapıyorsunuz?

- İlkbahar (mart, nisan, mayıs)
- Yaz(Haziran, temmuz, ağustos)
- Sonbahar(eylül, ekim, kasım)
- Kış(aralık, ocak, şubat)

17. Satışını yaptığınız deri giyim aksesuarlarınızı nasıl temin ediyorsunuz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.)

- Kendimiz üretiyoruz
- Atölyelerden temin ediyoruz
- İlgili firmalardan sipariş veriyoruz
- Yurt dışından temin ediyoruz.

18. Atölyede kullanılan araç-gereçler yeterli düzeyde midir?

- Yeterli
- Kısmen yeterli
- Yetersiz

19. Üretim yapılan atölye ortamı çalışmanız için yeterli düzeyde midir?

- Yeterli
- Kısmen yeterli
- Yetersiz

20. Üretimden elde edilen aylık kazanç nedir?

- 500 ytl'den az
- 500-1000 ytl
- 1000-1500 ytl
- 1500- 2000 ytl
- 2000 ytl üzeri

21. Üretimde kullanılan kalıp ve modelleri nereden temin ediyorsunuz?

- ( ) Kendi atölyelerimizde hazırlıyoruz
 ( ) Müsterilerin isteğine uygun model ve kalıplar hazırlıyoruz
 ( ) Piyasada bulunan hazır model ve kalıplardan yararlanıyoruz
 ( ) Diğer.....

22. Satış ya da üretimde güçlüklerle karşılaşmışmısınız?

- ( ) Evet
 ( ) Hayır

23. Cevabınız evet ise karşılaştığınız güçlükler nelerdir? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.)

- ( ) Yeterli ve kaliteli ham madde bulunamaması
 ( ) Yeterli ve teknolojik makinaların azlığı
 ( ) Çalışacak kalifiye eleman azlığı
 ( ) Yurt dışından ülkemize ucuz ve kalitesiz ithalatın fazlalığı
 ( ) Hammaddelerin pahalılığı
 ( ) Üretilen ürünlerin reklamının yapılamaması
 ( ) Diğer.....

24. Karşılaştığımız güçlüklerin giderilmesi için önerileriniz nelerdir?

- ( ) İthal malların ülkemize girişinin kısıtlanması
 ( ) Kalifiye elaman yetiştirecek bölümler ve kursların arttırılması
 ( ) Yeterli hammadde üretimi için devlet desteği
 ( ) Diğer.....

EK-2. Deri Giyim Aksesuarları Ürün Bilgi Formu

Ürün No	: 1
Fotoğraf No	: 1
İnceleme Tarihi	: 26. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Kale Çanta
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 57cm.
Boyu	: 29cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	:13cm.

Sap Uzunluğu	: 62cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, çarklı zımba, dikiş makinesi, çelik cetvel, zımba baskı makinesi, deri çekici, iplik, yapıştırıcı, deri, zımba, metal gereçler, çanta tokası, fermuar
Kullanılan Teknik	
a- Ürünün Yüzeyinde	: Hazır Metallerle Süsleme, Dikiş tekniği ile Süsleme
b- Ürünün Birleştirilmesinde:	Makinada Birleştirme
Kullanılan Renk	: Kahverengi
Desen Özelliği	: -
Kompozisyon	: Çantanın yüzeyi iki dikdörtgen parçanın makine dikiş ile birleştirilmesi ile oluşturulmuş, körük kısmı ortadan bölünerek çantanın yüzeyine katlanmış kapalı zımba ile sabitlenmiştir. Katlanan kısımların üzerine ince kayış biçiminde hazırlanmış deri parçalar dikilmiş, çantanın alt kısmına yerleştirilen çanta tokasının içinden geçirilerek tamamlanmıştır.

Ürün No	: 2
Fotoğraf No	: 2
İnceleme Tarihi	: 26. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Kale Çanta
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 28 cm.
Boyu	: 17 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 11 cm.
Sap Uzunluğu	: 49 cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, çarklı zımba, dikiş makinesi, çelik cetvel, deri çekici, zımba baskı makinesi,

boncuk, deri, zimb, çanta tokası, fermuar, metal gereçler, fermuar

Kullanılan Teknik

- a- Ürünün Yüzeyinde : Hazır gereçlerle süsleme
b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makinede dikişi

Kullanılan Renk : Siyah, Dore

Desen Özelliği : Geometrik Bezeme

Kompozisyon : Dikdörtgen formundaki çanta yüzeyinde dört cepten oluşmaktadır. Ceplerden ikisi çantanın ön kısmına yerleştirilmiş ve estetik görünmesi amacıyla pirinç renginde fermuar dikilmiştir ceplerin üzerine metal ve taşlı zimbalar birbirlerine eşit ve simetrik biçimde yerleştirilmiştir. Diğer oval formdaki iki cep çantanın yanlarına körük kısımlarının üzerine makinede dikilerek birleştirilmiştir. Çantanın kapama kısmına büyük metal sarı taşlarla süslü çanta tokası konulmuştur.

Ürün No	: 3
Fotoğraf No	: 3
İnceleme Tarihi	: 26. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Kale Çanta
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 30cm.
Boyu	: 17cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 9.5cm.
Sap Uzunluğu	: 55cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, biz, çarklı zımba, dikiş makinesi, çelik cetvel, deri çekici, zımba baskı makinesi,

zımba,metal gereçler, iplik, deri, çanta tokası,
mukavva, fermuar, yapıştırıcı

Kullanılan Teknik

- a- Ürünün Yüzeyinde : Hazır gereçlerle süsleme
b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makinada dikişi

Kullanılan Renk : Kahverengi, mavi

Desen Özelliği : Bitkisel Bezeme

Kompozisyon : Çantanın üst kısmında ayrı bir parça kullanılmış, alt kısmı ise büzülerek üst parça ile birleştirilmiş, üzerine hazır metal toka yerleştirilmiş, körük parçasının kenarlarından zımba ile delinerek deliklerden geçirilen deri biye sayesinde büzgü verilmiş, kayış kısımları büyük çanta tokaları ile oluşturulmuştur.

Ürün No	: 4
Fotoğraf No	: 4
İnceleme Tarihi	: 27. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Kale Çanta
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 35cm.
Boyu	: 27cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 15.5cm.
Sap Uzunluğu	: 52cm.

Kullanılan Malzeme	: Falçata, biz, dikiş makinesi, çelik cetvel, deri çekici, zımba baskı makinesi, zımba, iplik, deri, yapıştırıcı, mukavva, fermuar
Kullanılan Teknik	
a- Ürünün Yüzeyinde	: -
b- Ürünün Birleştirilmesinde	: Makine dikişi
Kullanılan Renk	: Kırmızı
Desen Özelliği	: -
Kompozisyon	: Kare formundaki çanta ağız kısmına hafif kavis verilerek oluşturulmuştur. Çantanın bütün yüzeyine eşit aralıklarla köprüler yerleştirilmiş, köprülerin içerinden çanta ile aynı deriden yapılmış kuşak geçirilmiş, kuşak çantanın ön kısmında düğümlenmiş kuşağın uç kısımlarına metal düğmeler takılmıştır.

Ürün No	: 5
Fotoğraf No	: 5
İnceleme Tarihi	: 26. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Kale Çanta
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 41cm.
Boyu	: 24cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 6cm.
Sap Uzunluğu	: 53cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, biz, çarklı zımba, dikiş makinesi, çelik cetvel, deri çekici, zımba baskı makinesi, zımba,

metal gereçler, iplik, deri, yapıştırıcı, mukavva,
çanta tokası, fermuar

Kullanılan Teknik

- a- Ürünün Yüzeyinde : Hazır gereçlerle süsleme
b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makinada birleştirme

Kullanılan Renk

: Kırmızı, dore

Desen Özelliği

: Geometrik Bezeme

Kompozisyon

: Çantanın alt kısmı pile yapılarak körükle
birleştirilmiş, ön parçaya çep kapağı eklenmiş,
cep kapağının üstüne metal materyaller
yerleştirilmiş, cep parçasının uç kısmı zimba ile
delinerek deliklerden biye geçirilmiş, biyenin
uçlarına boncuk geçirilmiştir.

Ürün No	: 6
Fotoğraf No	: 6
İnceleme Tarihi	: 27. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Kale Çanta
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 34cm.
Boyu	: 22cm
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 10cm.
Sap Uzunluğu	: 66cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, biz, çarklı zımba, dikiş makinesi, çelik cetvel, muşta, zımba baskı makinesi, zımba,

iplik, deri, yapıştırıcı, mukavva, çanta tokası,
fermuar

Kullanılan Teknik

a- Ürünün Yüzeyinde : -

b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Siyah

Desen Özelliği : -

Kompozisyon : Önde iki cepli olarak hazırlanmış çanta için önceden hazırlanmış körüklü cepler çantanın ön parçasına makine dikişi ile applike birleştirilmiştir. Ağız kısmından körükle birleşen kısımdan metal delikli zımbalar bastırılmış ve içlerinden biye geçirilerek bağlanmış biyelerin ucuna metal boncukla takılmıştır.

Ürün No	: 7
Fotoğraf No	: 7
İnceleme Tarihi	: 27. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Kale Çanta
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 44cm.
Boyu	: 31cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 8cm.
Sap Uzunluğu	: 52cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, çarklı zimba, dikiş makinesi, çelik cetvel, çelik cetvel, zimba baskı makinesi,

zımba, boncuk, metal gereçler, iplik, deri,
yapıştırıcı, süsleme gereçleri, fermuar

Kullanılan Teknik

- a- Ürün yüzeyinde : Aplike tekniği ile süsleme
b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk

:Kahverengi, bej

Desen Özelliği

: Bitkisel Bezeme

Kompozisyon

: Çantanın ön ve arka parçasına alt kısmından pens yapılarak derinlik verilmiş, ön parçanın ortasına hazır materyallerle işlenmiş olan çiçek motifi applike yapılmıştır.

Ürün No	: 8
Fotoğraf No	: 8
İnceleme Tarihi	: 26. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Kemal Uz
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 36cm.
Boyu	: 23cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: 47cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, dikiş makinesi, çelik cetvel, deri çekici, zımba baskı makinesi, iplik, yapıştırıcı, deri, metal gereçler, zımba, fermuar

Kullanılan Teknik

- a- Ürünün Yüzeyinde : Aplike tekniği ile süsleme
b- Ürünün Birleştirilmesinde: Makina dikişi

Kullanılan Renk : Kırmızı

Desen Özelliği : Geometrik süsleme

Kompozisyon : Oval forma sahip olan çanta üzerine iki parça deri yelpaze katlar gibi katlanmış (pile yapılmış), ortadan katlanarak diğer parçanın içerisinden geçirilmiş, ve çantanın ön parçasına yerleştirilerek yan dikişlerle birleştirilir.

Ürün No	: 9
Fotoğraf No	: 9
İnceleme Tarihi	: 27. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Kemal Uz
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 48cm.
Boyu	: 36cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: 63cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, Çarklı zımba, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, zımba baskı makinesi, deri, metal gereçler, zımba, fermuar

Kullanılan Teknik

a- Ürünün Yüzeyinde : Örererek Süsleme, Aplike Tekniği ile

b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Kırmızı

Desen Özelliği : Sembolik Bezeme

Kompozisyon : Çanta yüzeyi ağız kısmı ve alt parça olmak üzere iki parçadan oluşmaktadır. Alt parçanın ağız kısmına eklenecek yerine küçük pileler yapılarak iki parça birbirine eklenmiştir. Ayrıca birleşme kısmına iki adet köprü yapılmış ve bu köprünün içerisinden kalın biyelerden örölmüş olan şeritler geçirilmiştir. İnce biyelerden örölmüş olan şeritler ise köprülerden geçirilmiş olan demir halkaların içinden iki kat olarak dikey biçimde alt orta kısma birleştirilmiştir. Yan uçlar penguen adı verilen aparat yardımı ile ağız kısmına tutulmuş çanta üzerinden makine dikişi ile beyaz iplikle dikilmiş saplar içerisinden fitil geçirilerek sapa silindir bir form verilmiştir.

Ürün No	: 10
Fotoğraf No	: 10
İnceleme Tarihi	: 27. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Kemal Uz
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 35cm.
Boyu	: 27cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 7.5cm
Sap Uzunluğu	: 97cm.

Kullanılan Malzeme	: Falçata, çarklı zımba, dikiş makinesi, çelik cetvel, zımba baskı makinesi, zımba, metal gereçler, iplik, deri, fermuar
Kullanılan Teknik	
a- Ürünün Yüzeyinde	: Hazır gereçlerle süsleme
b- Ürünün Birleştirilmesinde	: Makine dikişi
Kullanılan Renk	: Kahverengi
Desen Özelliği	: -
Kompozisyon	: Çanta iki gözden oluşmaktadır. Ön göz kapaklı arka göz ise fermuarlıdır. Çantanın ön yüzeyi delikli suni derinin pili yapılmasıyla oluşuyor. Önyüzeyin orta kısmından dikilen bir şerit ucundaki halka ile penguen bulunmaktadır. Kapak kısmı ise iki parçanın üst üste dikilmesinden oluşmuştur alttaki parça üsttekiden daha büyüktür. Altteki parça ön cebin üzerinden üstteki parça ise üst cebin kenarından birleştirilmiştir. Üst parçanın üzerinden orta kısmından şerit hazırlanmış şerit eşit aralıklarla büyük zımba halkalarla delinmiş ve bu penguenle birleşmeyi sağlamıştır. Ön cebin kapanması bu şekilde sağlanmıştır. Sap kısımları körüklerin ucuna bastırılan zımbadan geçen demir halka ve deriden hazırlanmış biyelerin saç örgüsü biçiminde örülmesi ile ve örülen sapın deri ile kapatılarak demir halka geçirilmesi ve bu geçen halkanın körükteki halkaya bağlanması ile oluşturulmuştur.

Ürün No	: 11
Fotoğraf No	: 11
İnceleme Tarihi	: 27. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Kemal Uz
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 38cm.
Boyu	: 25cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 7cm.
Sap Uzunluğu	: 46.5cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, biz, çarklı zımba, dikiş makinesi, çelik cetvel, deri çekici, zımba baskı makinesi, zımba,

metal gereçler, iplik, deri, yapıştırıcı, mukavva, çanta tokası, fermuar

Kullanılan Teknik

- a- Ürünün Yüzeyinde : Hazır gereçlerle süsleme
b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Siyah, lame

Desen Özelliği : Sembolik süsleme

Kompozisyon : Çantanın ağız kısmındaki parçanın üzerine yuvarlak hazır metal applike edilmiş, kerarına aynı renkte zincir yerleştirilmiştir. Ağız kısmı için hazırlanan parçanın kenarlarına yuvarlak metal zımbalar eşit aralıklarla bastırılmıştır. Alt kısım iki parçanın birbirine makine dikişi ile dikilmesi ile hazırlanmış, alt parça ağız için hazırlanan parçaya pile yapılarak eklenmiş, bu sayede çantanın derinliği saplanmıştır. Çantanın tabanında körük kullanılmamış körük yalnızca yanlara yerleştirilmiştir. Körüklerin iki yanına üçgen şekline sahip metal zımbalar bastırılmıştır. Ön parçada ve arka parçada yanlara körük üzerinden geçen çanta tokası geçmektedir. Sap uçları delikli ve düz zımbalarla süslenmiş, orta kısmı ise içerisinden fitil geçirilerek dikilmiştir.

Ürün No	: 12
Fotoğraf No	: 12
İnceleme Tarihi	: 27. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Kemal Uz
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 43cm.
Boyu	: 35cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 9cm
Sap Uzunluğu	: 72cm
Kullanılan Malzeme	: Falçata, makas, çarklı zımba, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, deri çekici, zımba baskı

makinesi, metal gereçler, deri, iplik, zımba, yapıştırıcı, fermuar

Kullanılan Teknik

- a- Ürünün Yüzeyinde : Baskı tekniği ile süsleme
- b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makina dikişi

Kullanılan Renk : Kahverengi

Desen Özelliği : Sembolik bezeme

Kompozisyon : Çantanın tamamı hasır örgü sistemi ile bir alt bir üst örülerek oluşturulmuştur. Çanta iki cepten meydana gelmektedir. Öndeki cep iki kenarından mıknatıslı klipsle tuturulmuştur. Çantanın büyük gözü hem fermuar hem de bir parça deri yardımı ile kapatılmaktadır. Kapatılacak parça derinin geçirilmesi için ön parçada bir parça derinin rulo yapılması ile sağlanmış olan bir düğme bulunmaktadır.

Ürün No	: 13
Fotoğraf No	: 13
İnceleme Tarihi	: 27. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Kemal Uz
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 29cm.
Boyu	: 28cm
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: 96cm
Kullanılan Malzeme	: Falçata, biz, çarklı zımba, dikiş makinesi, çelik cetvel, zımba baskı makinesi, zımba, metal gereçler, iplik, deri, yapıştırıcı, fermuar

Kullanılan Teknik

- a- Ürünün Yüzeyinde : Aplike tekniği ile, hazır gereçlerle süsleme
b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Siyah, lame

Desen Özelliği : Bitkisel Bezeme

Kompozisyon : Kare formundaki çanta yüzeyinde deriden yapılmış çeşitli genişlikte ve boyuttaki şeritlerden yapılmış çiçek formu applike edilmiştir. Çiçeğin her yaprağı eşit aralıklarla delikli metal zımbalarla delinmiştir. Çiçeğin ilk katı üç yapraktan ikinci katı dört yapraktan ve son katı sekiz yapraktan oluşmuştur. Sonkattaki yaprakların sadece bir tarafına zimba bastırılmıştır. Çantanın yanlarında alt uçlarla ve sapa bağlı bulunan metalle bağlantı kuran yine zımbalarla süslenmiş birer şerit vardır şeridin iki ucu demir halka ile bağlıdır.

Ürün No	: 14
Fotoğraf No	: 14
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 57cm.
Boyu	: 32cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 10cm.
Sap Uzunluğu	: 71cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, biz, çarklı zımba, dikiş makinesi, çelik cetvel, deri çekici, zımba baskı makinesi, zımba,

iplik, boya, yapıştırıcı, deri, fermajup, mukavva, fermuar

Kullanılan Teknik

- a- Ürünün Yüzeyinde : Boya tekniği ile, hazır gereçlerle süsleme
b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Siyah, dore

Desen Özelliği : Geometrik Süsleme

Kompozisyon : Çanta yüzeyine yıldızla baskı yapılmış deri şerit halinde dikey olarak yerleştirilmiş ve makine dikişi ile dikilmiştir. Dikey şeritlerin uç kısımlarına yerleştirilen zımbalara bağlı halkalar sayesinde sapla bağlantı oluşturulmuş, çantanın kapak kısmı yuvarlak formda oluşturulmuş kapağın zemininde yıldız baskı yapılmış deri kullanılmıştır, üzerine çanta zemini ile aynı deri kullanılmış derinin üzerine prinç renkli bir halka üç tarafından iplik ile tutturulmuş ortasına aynı halka ile aynı renkte metal düğme yerleştirilmiştir. Derinin kenarlarında eşit aralıklarla aynı metal düğmeden yerleştirilmiştir.

Ürün No	: 15
Fotoğraf No	: 15
İnceleme Tarihi	: 27. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 33cm.
Boyu	: 29cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 6.5cm.
Sap Uzunluğu	: 75cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, makas, biz, çarklı zımba, dikiş makinesi, çelik cetvel, deri çekici, zımba baskı

makinesi, zımba, iplik, metal gereçler, deri,
yapıştırıcı, çanta tokası, fermuar

Kullanılan Teknik

- a- Ürünün Yüzeyinde : Aplike, hazır gereçlerle süsleme
b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Siyah, dore

Desen Özelliği : -

Kompozisyon : Çantanın ön kısmında fermuarlı bir göz vardır.

Bu gözün üzerinde applike ile deri parçalar yerleştirilmiştir. Çantanın alt köşelerinde deri applike edilmiş üzerine çanta tokası yerleştirilerek hareket kazandırılmıştır.

Fermuarın üzerine hazırlanan applike parça üzerine metal büyük bir halka yerleştirilmiştir.

Sap kısmında kare demir halkalar bulunmaktadır.

Ürün No	: 16
Fotoğraf No	: 16
İnceleme Tarihi	: 27. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 33cm.
Boyu	: 21.5cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 7cm.
Sap Uzunluğu	: 62cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, makas, biz, çarklı zımba, deri iğnesi, dikiş makinesi, çelik cetvel, deri çekici, zımba baskı makinesi, zımba, metal gereçler, iplik,

deri, sıırım, yapıştırıcı, fermajup, mukavva,
fermuar

Kullanılan Teknik

- a- Ürünün Yüzeyinde : Aplike, dikiş tekniği, hazır gereçlerle süsleme
b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi, elde verev birleştirme

Kullanılan Renk : Siyah, kahverengi, bej

Desen Özelliği : Bitkisel Bezeme

Kompozisyon : Çantanın yüzeyi iki kare ve bir dikdörtgen parçalardan meydana gelmiştir. Çantanın birleştirilmesinde makine dikişi kullanılmış üzerine sıırım iplikle verev dikişle süslenmiştir. Ön kısmında iki cep vardır, cep kapakları applike ve işleme teknikleri ile süslenmiş krem rengi çiçeğin orta kısmı ciğer deldi yöntemi ile işlenmiş her bir yaprak dilimine açık zimba bastırılmış kahverengi deri ile yeşil yaprak yapılmış damarları naylon iplik ile işlenmiş, ayrıca kapak kısımlarına halka takılmıştır.

Ürün No	: 17
Fotoğraf No	: 17
İnceleme Tarihi	: 27. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 53cm.
Boyu	: 29cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: 62cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, biz, çarklı zımba, dikiş makinesi, çelik cetvel, deri çekici, zımba baskı makinesi, deri,

zımba, metal gereçler, iplik, yapıştırıcı,
fermajup, mukavva, fermuar

Kullanılan Teknik

- a- Ürünün Yüzeyinde : Hazır metallerle süsleme
b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk

: Yeşil, kahverengi

Desen Özelliği

: Geometrik süsleme

Kompozisyon

: Çantanın ön yüzeyinde simetrik bir düzenleme yapılmış, her iki yanında da fermuarlı birer cep bulunmaktadır. Fermuarların uç kısımlarına ince şeritler kapalı zımba ile eklenmiş şeritlerin diğer ucuna demir halka takılmış halkanın ucunada püskül eklenmiştir. Çantada körük kullanılmamış çantaya penslerle derinlik verilmiştir. Çantanın yanlarına zikzak biçiminde kapalı zımbalar bastırılmış, sapların takılacağı yerlere sağlamlık vermek adına baklava deseni formunda deri parçalar kesilmiş bu parçalarda kapalı ve açık zımbalarla çantanın bütününe eklenmiştir. Çantanın kapama kısmı kare bir parçadan oluşmaktadır üzerinde çam ağacı formuna yakın bir şekil makine dikişi ve kapalı zımba ile birleştirilmiş, uç kısmına deri ile sarılmış metal halka eklenmiştir. Çantanın kapanması kapak kısmındaki mıknatıslı klips ile sağlanmaktadır. Sap parçasına kapalı zımbalar eşit aralıklarla bastırılmış ve sapların uçlarına takılan penguenle çanta ile bağlanması sağlanmıştır.

Ürün No	: 18
Fotoğraf No	: 18
İnceleme Tarihi	: 29. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Aydemir Çanta
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 39cm.
Boyu	: 22.5cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: 80cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, çarklı zımba, dikiş makinesi, çelik cetvel, deri çekici, zımba baskı makinesi, deri,

zimba, metal gereçler, iplik, yapıştırıcı,
fermajup, fermuar

Kullanılan Teknik

- a- Ürünün Yüzeyinde : Aplike tekniği ile, örerek süsleme
b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk

: Vişne çürüğü

Desen Özelliği

: Sembolik süsleme

Kompozisyon

: Çanta yüzeyi ağız kısmına büzgü yapılarak eklenmiş çantanın ön yüzeyine iki körüklü çep yerleştirilmiş ve makine dikişi ile dikilmiş, ceplerin kapaklarının ortalarından biyelerle örülmüş saç örgüsü geçirilmiş, daha kalın saç örgüleri çantanın yanlarından sapların balantı yerlerine dikilmiş, sap kısmında saç örgüsü ile oluşturulmuş ve demir halkalarla çantaya tuturulmuştur.

Ürün No	: 19
Fotoğraf No	: 19
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 28cm.
Boyu	: 26cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 6cm.
Sap Uzunluğu	: 61cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, dikiş makinesi, çelik cetvel, deri çekici, deri(kösele), anilin boya, iplik, yapıştırıcı, parlatici, fermuar

Kullanılan Teknik

- a- Ürünün Yüzeyinde : Baskı tekniği ile, boyama tekniği ile süsleme
b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk

: Mor, lacivert, pembe, yeşil, bordo, sarı, bej, petrol yeşili, gül kurusu, siyah

Desen Özelliği

: Sembolik Bezeme

Kompozisyon

: Kare formundaki çantanın yüzeyine merkeze örümcek çevresi ise örümcek ağı görüntüsünde baskı uygulanmış ve boyanmış örümcek siyah, mor ve sarı renkleriyle boyanmış, ağı ise ten rengi ve herbir kare ise farklı renklerle boyanmıştır. Çantanın kapanması mor fermuarla sağlanmış, sap kısmı ise mor deri şeridin ikiye katlanarak makine dikişi ile dikilmesiyle oluşturulmuştur arka kısım mor renkte boyanmış, her hangi bir desen uygulanmamıştır.

Ürün No	: 20
Fotoğraf No	: 20
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	: Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 30cm.
Boyu	: 35cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 6cm.
Sap Uzunluğu	: 98cm
Kullanılan Malzeme	: Falçata, dikiş makinesi, biz, çarklı zımba, çelik cetvel, deri iğnesi, zımba baskı makinesi, iplik parlaticı, deri(kösele), sıırım, fermajup,

yapıştırıcı, fermuar, metal gereçler, anilin boya, zımba

Kullanılan Teknik

- a- Ürünün Yüzeyinde : Baskı tekniği ile süsleme
b- Ürünün Birleştirilmesinde : Yapıştırarak, çarklı zımba ile elde sıırımla
oyulgama

Kullanılan Renk

: Kahverengi, bej

Desen Özelliği

:Bitkisel Bezeme

Kompozisyon

: Çantanın ön yüzeyine çiçek ve yapraklardan oluşan bir kompozisyon baskı tekniği ile uygulanmıştır. Baskı uygulanan yerler köselenin kendi renginde bırakılmış diğer kısımlar kahverengiye boyanmıştır. Çantanın ön ve arka yüzeyine demir halkalar takılmış olan üçgen formuna sahip köseleler makine dikişi ile tutturulmuştur. Saplar halkalara kapalı zımba ile birleştirilmiştir. Ön ve arka parçalar kenarlarından körüğe yapıştırılmış daha sonra çarklı zımba ile delinerek sıırım ile makine dikişi yapılmıştır. Ağız kısmına fermuar dikilmiş ayrıca bir parça köseleye fermajup takılarak parça arkadan öne gelecek şekilde arka parçaya dikilmiştir.

Ürün No	: 21
Fotoğraf No	: 21
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 33cm
Boy	: 20cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	:7cm.
Sap Uzunluğu	: 82cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, dikiş makinesi, çelik cetvel, deri çekici, deri(kösele), iplik, parlatici, anilin boya, fermuar

Kullanılan Teknik

- a- Ürünün Yüzeyinde : Baskı, boyama tekniği ile süsleme
b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk

: Bordo, vişne çürüğü, bej

Desen Özelliği

: Sembolik Bezeme

Kompozisyon

: Dikdögen formundaki çanta üzerine ortaya güneş sembolü baskı tekniği ile uygulanmıştır. Çanta zemini bordo boyanmış güneş sembolünün çerçevesi köselenin doğal renginde bırakılmış içerisi pembey boyanmıştır. Çantanın sapı içerisine fitil konularak silindir bir form verilmiş, birer parça kösele ile sapların çanta ile birleşme kısımları kapatılmış çantanın parçalarının birleşmesinde makine dikişi kullanılmış, ağız kısmına fermuar dikilmiştir.

Ürün No	: 22
Fotoğraf No	: 22
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 29cm.
Boy	: 24.5cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 6cm.
Sap Uzunluğu	: 51cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, çelik cetvel, dikiş makinesi, deri çekici, deri, iplik, parlaticı, mukavva, anilin boya, fermuar

Kullanılan Teknik

- a- Ürünün Yüzeyinde : Baskı tekniği ile, boyama tekniği ile süsleme
b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Bordo, mavi , sarı, turuncu, kırmızı, pembe, siyah, bej

Desen Özelliği : Geometrik Bezeme, Bitkisel bezeme, Sembolik bezeme

Kompozisyon : Dikdörtgen formundaki çanta üzerine yatay ve dikey çizgiler çeşitli ve birbirini izleyen çizgiler baskı tekniği uygulanmıştır. Ayrıca çeşitli büyüklükte çiçek ve kalp motifleri asimetrik olarak baskı tekniği ile uygulanmıştır. Çizgiler ve sembollerin kenarları köselenin kendi renginde bırakılmıştır. Çiçekler mavi, kalpler kırmızı renkle boyanmıştır. Çizgilerin arasındaki geniş boşluklar bordo, ince yatay boşluklar turuncu, kırmızı, sarı, dikey çizgiler ise sarı, kırmızı, sarı şeklinde boyanmıştır. Çantanın alt körüğü siyah deri kullanılarak oluşturulmuş ayrıca sap kısmında siyah derinin içerisine fitil yerleştirilerek dikilmesi sonucu silindirik biçimde oluşturulmuştur. Çantanın bütün parçaları birleştirilmesinde makine dikişi kullanılmıştır.

Ürün No	: 23
Fotoğraf No	: 23
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 21cm.
Boyu	: 16cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 4cm
Sap Uzunluğu	: 15cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, dikiş makinesi, celik cetvel, deri, metal çanta sapı, iplik, yapıştırıcı, mukavva, fermuar

Kullanılan Teknik

- a- Ürünün Yüzeyinde : Aplike tekniği ile süsleme
b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Beyaz, dore

Desen Özelliği : -

Kompozisyon : Çanta iki kısımdan meydana gelmiştir. Üst kısmında Sert bir deri kullanılmış alt kısmında ince yumuşak bir malzeme kullanılmıştır. Çantanın ağız ve sap kısmı metalden oluşmaktadır. Çantanın ön yüzeyine bir köprü yapılmış, köprünün içerisinden fiyonk şekli verilmiş deri geçirilerek çanta tamamlanmıştır.

Ürün No	: 24
Fotoğraf No	: 24
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 45cm.
Boyu	: 21cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 8cm.
Sap Uzunluğu	: 51cm.
Kullanılan Malzeme	:Falçata, biz, çarklı zımba, Dikiş makinesi, çelik cetvel, zımba baskı makinesi, deri, süsleme gereçleri, yapıştırıcı, iplik, zımba, fermuar

Kullanılan Teknik

a- Ürünün Yüzeyinde : İşleme tekniği ile süsleme

b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi, sırimla oyulgama

Kullanılan Renk : Kahverengi, bordo

Desen Özelliği : Geometrik Bezeme, bitkisel bezeme

Kompozisyon : Çanta yuvarlak formda hazırlanmıştır.

Çantanın zeminine ilk olarak yeşil yaprak ve dallar makine nakışı ile işlenmiş daha sonra eşit aralıklarla gül motifi işlenmiş gül motifinin kenarına gittikçe büyüyen halkalar işlenmiştir.

Son olarak çantanın yüzeyine pullar iki sıra yatay ve dikey dikdörtgenler oluşturacak şekilde yerleştirilmiştir. Çantanın kenarları açık zımba ile delinerek arasından sırim geçirilmiştir.

Sırımların uçlarına püskül yapılmıştır.

Dikdörtgen bir parça üçe katlanarak fermajup ile kapatılmış ve sap kısmına takılmıştır.

Ürün No	: 25
Fotoğraf No	: 25
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 26cm.
Boyu	: 29cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 6cm.
Sap Uzunluğu	: 72cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, dikiş makinesi, çelik cetvel, iplik, deri, anilin boya, parlaticı, fermuar

Kullanılan Teknik

- a- Ürünün Yüzeyinde : Baskı, boyama tekniği ile süsleme
b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk

: Kahverengi, bej, mavi, pembe, yeşil

Desen Özelliği

: Bitkisel Bezeme

Kompozisyon

: Kare formundaki çanta üzerine bitkisel bezemeye sahip baskı uygulanmıştır zeminde ağırlıklı olarak kahverengi ve köselenin doğal rengi kullanılmıştır. Çiçekler asimetrik olarak yerleştirilmiştir ve çantanın tamamına uygulanmıştır. Çiçeklerde ağırlıklı olarak mavi çiçekler kullanılmıştır. Çantanın ön kısmında bir tane cep bulunmaktadır. Çantanın ön gözü de çanta ile aynı desene sahiptir ve çantanın kenarından yerleştirilmiştir. Öndeki cep ve çantanın diğer kısımları makine dikişi ile birleştirilmiştir. Çantanın sapı kahverengi deriden yapılmış uçlarındaki kötü görünümü kapatmak amacı ile üzerine kahve rengi deriden cep formuna sahip küçük parçalar dikilmiştir.

Ürün No	: 26
Fotoğraf No	: 26
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 21cm.
Boyu	: 16cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: 38cm
Kullanılan Malzeme	: Falçata, dikiş makinesi, çelik cetvel, deri, iplik, metal gereçler, yapıştırıcı, mukavva, fermajup, fermuar

Kullanılan Teknik

a- Ürünün Yüzeyinde : Dikiş tekniği ile, aplike tekniği ile süsleme

b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Beyaz

Desen Özelliği : Geometrik Bezeme

Kompozisyon : Küçük el çantası olarak hazırlanmış çantanın tamamen yüzeyi kapitone deseninde makine dikişi yapılmış, derinlik vermek için körük kullanılmamış onun yerine ön ve arka parçaların alt kısımlarına pileler yapılmıştır. Çanta kapağının kenarlarına biye geçirilmiş, kapağın üstüne alt kısma yakın yerine yine deriden yapılmış bir fiyonk yerleştirilmiş ve yapıştırmak sureti ile birleştirilmiştir. Kapağın iç kısmına yerleştirilen mıknatıslı fermajup ile kapağın açılıp kapanma aksamı oluşturulmuş ayrıca çantanın ağzına fermuar dikilmiştir. Çantanın sapında zincir kullanılmıştır.

Ürün No	: 27
Fotoğraf No	: 27
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 26cm.
Boyu	: 18cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 8cm.
Sap Uzunluğu	: 64cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, biz, çarklı zımba, dikiş makinesi, çelik cetvel, zımba, deri, iplik, metal gereçler, yapıştırıcı, fermajup, mukavva, zımba, fermuar

Kullanılan Teknik

- a- Ürünün Yüzeyinde : Hazır metallerle, makine dikişi ile süsleme
b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk

: Beyaz, dore

Desen Özelliği

: Geometrik Bezeme

Kompozisyon

: Çantanın ön ve arka alt parçaları kapitone deseninde makine dikişi ile dikilmiş, üzerine iki küçük birit karşılıklı yerleştirilmiş biritlerin ortasından zincir geçirilerek bağlantı yapılmış, biritleirn iki dış yanlarındaki kapitonelerin her bir karesinin kenarına kapalı zımba bastırılmıştır. Çantanın kenarlarına fitil üzerine kaplanan deri geçirilerek körük ile ön ve körük ile arka dikiş arasına yerleştirilerek birleştirilmiştir. Çantanın ağzındaki parçanın uç kısımlarına delikli zımba bastırılmıştır. Zımbaya metal bir halka ile kalın zincir, zincirin uçlarına uçlarında halka takılmış deri şeritle birleştirilmiştir. Çantanın ağzına fermuar dikilmiş, kapat olarak deri geniş bir şerit kenarlarına kapalı zımba bastırılarak süslenmişarkasına mıknatıslı fermajup takılmış uç kısmına bir birit kapalı zımba ile bastırılmış biritin içerisinden metal bir halka geçirilmiştir.

Ürün No	: 28
Fotoğraf No	: 28
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 34cm.
Boyu	: 32cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 8cm.
Sap Uzunluğu	: 68cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, çarklı zımba, dikiş makinesi, çelik cetvel, zımba baskı makinesi, deri, zımba, fermuar, metal gereçler

Kullanılan Teknik

- a- Ürünün Yüzeyinde : Aplike tekniği ile, hazır gereçlerle süsleme
b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Kırmızı, siyah

Desen Özelliği : -

Kompozisyon : Çanta zemininde siyah astalık deri kullanılmıştır. Üzerine üç farklı genişlikte hazırlanan kırmızı renkteki deriler dikey olarak eşit aralıkla yerleştirilmiş ve üzerlerinden makine dikişi ile dikilmiştir. Çantanın ön arka ve körük parçaları bu şekilde hazırlanmıştır. Körük ile ön ve arkanın birleşme yerlerinin üzerinde orta genişlikte şeritle aynı oranda hazırlanan bir şerit dikilerek bikiş yerleri gizlenmiştir. Sap bu oranla aynı genişlikte hazırlanmıştır. Ve dikiş yerindeki diğer şerit ile zımbalanaran birleştirilmiştir. Çantanın ön ve arka parçalarında ağız kısmına yakın yere delikli zımba ile eşit aralıklarla zımbalanmıştır. Yanlardan biritlerden geçirilmiş şeritler bağlanmıştır. Ağız kısmı fermuar dikilmiştir.

Ürün No	: 29
Fotoğraf No	: 29
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 32cm
Boyu	: 23cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 8cm.
Sap Uzunluğu	: 51cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, iplik, yapıştırıcı, parlaticı, deri, anilin boya, fermuar, fermajup

Kullanılan Teknik

- a- Ürünün Yüzeyinde :Baskı ve boyama tekniği ile süsleme
b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk

: Siyah, bej, sarı, mavi, kırmızı

Desen Özelliği

: Sembolik Bezeme

Kompozisyon

: Çantanın ön kısmına bir adet cep alt dikişten yerleştirilerek makine dikişi ile birleştirilmiştir. Çantanın ön yüzeyine baskı tekniği ile ay ve yıldız motifleri gelişi güzel uygulanmış, desenlerin kenarları köselenin renginde bırakılmış içleri sarı, mavi ve kırmızı renkleriyle boyanmış, motiflerin dışında kalan kısım ise siyah ile boyanmıştır. Çantanın ağız kısmına fermuar dikilmiştir, sap parçası olarak siyah derinin içerisine fitil geçirilerek dikilmiş ve çantanın iç yüzeyinden makine dikişi ile birleştirilmiştir.

Ürün No	: 30
Fotoğraf No	: 30
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 37cm.
Boyu	: 25cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 9cm.
Sap Uzunluğu	: 64cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, biz, Deri dikiş makinesi, çelik cetvel, Deri çekici, deri, keten kumaş, naylon iplik, fermuar

Kullanılan Teknik

- a- Ürünün Yüzeyinde : Aplike tekniği ile süsleme
b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Beyaz, yeşil

Desen Özelliği : Bitkisel bezeme

Kompozisyon : Çantanın ön ve arka parçaları keten kumaş üzerine “Y” şeklinde deri parça dikilmiştir. Ön parçaya deriden kesilen çiçek ve yaprak şekilleri makine dikişi ile applike edilmiştir. Çantanın sapı geniş kenarları yuvarlak bir şeridin uç kısımları açıkta bırakılmış orta kısmı ise kenralardan dikilerek silindir haline getirilmiştir. Çantanın ağız kısımlarına yapılan biritlerden hazırlanan sap geçirilmiştir.

Ürün No	: 31
Fotoğraf No	: 31
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 35cm.
Boyu	: 22cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 11cm.
Sap Uzunluğu	: 61cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, çerklı zımba, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, deri çekici, zımba baskı makinesi, deri,zımba, naylon iplik, fermuar, yapııştırıcı

Kullanılan Teknik

- a- Ürünün Yüzeyinde : Aplike tekniği ile süsleme
b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk

:Kahverengi, beyaz

Desen Özelliği

:Sembolik bezeme

Kompozisyon

: Dikdörtgen formundaki çantanın yüzeyine farklı büyüklükte hazırlanmış olan harfler belirli bir düzende yerleştirilmiş, makine dikişi ile applike edilmiş ve kenarına iki sıra makine dikişi yapılarak çerçevelenmiştir. Çantanın iki yanına körüklü iki cep ortalanarak birleştirilmiş, ceplerin ağız kısmının kenarları delinerek içerisinden sıırımlar geçirilmiş ve sıırımlar bir parça deri ile tuturulmuş, ağız kısmına açık zımbalar bastırılmış, açık zımbalardan deriden dikilerek hazırlanmış olan deri sıırımlar geçirilerek sap oluşturulmuştur.

Ürün No	: 32
Fotoğraf No	: 32
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 44cm.
Boyu	: 22cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: 37cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, deri çekici, deri, keten kumaş, naylon iplik, fermuar, yapıştırıcı

Kullanılan Teknik

- a- Ürünün Yüzeyinde : Aplike tekniği ile süsleme
b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Beyaz, turuncu

Desen Özelliği : Bitkisel bezeme

Kompozisyon : Çantaya oval bir form verilmiş köruk kullanılmamış bunun yerine çanta ön ve yan parçalardan oluşturulmuş ön ve arka tek parça olarak, ortaya düz deri, keten üzerine dikilmiş, yanlarda üst kısma düz deri dikilmiş, alt kısımda ise deriden hazırlanmış çiçek ve yaprak motifleriteten üzerine birbirlerinin üzerine gelecek şekilde ancak aynı zamanda aralıklı olarak applike edilmiştir. Çantanın sapı geniş kenarları yuvarlak bir şeridin uç kısımları açıkta bırakılmış orta kısmı ise kenarlardan dikilerek silindir haline getirilmiştir. Çantanın yan kısımlarına yapılan biritlerden hazırlanan sap geçirilerek oluşturulmuştur.

Ürün No	: 33
Fotoğraf No	: 33
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 29cm.
Boyu	: 22cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: 53cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, biz, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, deri çekici, yapıştırıcı, iplik, deri, boncuk, zimba, metal gereçler, fermuar

Kullanılan Teknik

a- Ürünün Yüzeyinde : Keserek, hazır gereçlerle, pili yaparak süsleme

b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi, yapıştırarak

Kullanılan Renk : Siyah, lame, mavi, turuncu, yeşil, kırmızı

Desen Özelliği : Geometrik bezeme

Kompozisyon : Dikdörtgen formundaki çantanın ön yüzey süslemesi için daire bir deri parçasını alınmış tam orta kısmına plastik, kristal görünümüne sahip bir boncuk yapıştırılmış, boncuğun kenarına bir sıra stras taş dizilmiş ve deri stras taşın yaklaşık bir cm. dışından kenarlara doğru genişleyen açılarla kesilmiş 21 eşit parça kesilmiş(kesikler derinin sonuna gelmeden bitirilmiş), kesilen her dilim ortasından iki tur burularak alt zemindeki gümüş rengi suni deriye yapıştırılmış ve her burgunun ortasına bir adet stras taş yapıştırılmış, her dilimin dışı doğru olan bitim yerine damla şeklinde boncuk yapıştırılarak daire oluşturulmuştur. Kenarlarına büyük pililer yapılan deri ile birleştirilmiştir. Yanlardan çıkarılan biritlere takılmış halkalardan saplar birleştirilmiş ayrıca halkalara deriden hazırlanmış birer püstük takılmıştır.

Ürün No	: 34
Ftoğraf No	: 34
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Erol Saçmacı
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 36cm.
Boyu	: 30cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 7.5cm.
Sap Uzunluğu	: 98cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, biz, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, deri çekici, yapıştırıcı, iplik, deri, boncuk, zimba, metal gereçler, fermuar

Kullanılan Teknik

a- Ürünün Yüzeyinde : Keserek, hazır metallere, applike tekniği ile süsleme

b- Ürünün Birleştirilmesinde: Makine dikişi

Kullanılan Renk : Siyah, lame, mavi, turuncu, yeşil, kırmızı

Desen Özelliği : Geometrik bezeme

Kompozisyon : Kare formundaki çantanın ön yüzey süslemesi için daire şeklinde bir desen seçilmiş, çantanın ön yüzeyinin tam orta kısmına plastik, kristal görünümüne sahip bir boncuk yapıştırılmış, boncuğun kenarına bir sıra stras taş dizilmiş ve deri stras taşın yaklaşık bir cm. dışından kenarlara doğru genişleyen açılarla kesilmiş 21 eşit parça kesilmiş(kesikler derinin sonuna gelmeden bitirilmiş), kesilen her dilim ortasından iki tur burularak alt zemindeki gümüş rengi suni deriye yapıştırılmış ve her burgunun ortasına bir adet stras taş yapıştırılmış, her dilimin dışı doğru olan bitim yerine damla şeklinde boncuk yapıştırılarak daire oluşturulmuştur. Çanta alt kısmından pili verilerek köruklerle birleştirilmiş, sap dört adet şeridin bir fitilin etrafında bir alttan bir üstten geçirilerek örülmüş, hazırlanan çanta sapı çantanın ağız kısmına yapılan biritlerden geçirilir.

Ürün No	: 35
Fotoğraf No	: 35
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Erol Saçmacı
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 32cm.
Boyu	: 21cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 10
Sap Uzunluğu	: 57cm
Kullanılan Malzeme	: Falçata, biz, çarklı zımba, deri iğnesi, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, deri çekici, zımba

baskı makinesi, yapıştırıcı, deri, sıırım, iplik, metal gereçler, zımba, çanta tokası, fermuar

Kullanılan Teknik

a- Ürünün Yüzeyinde : Sırımla dikerek, örerek, makine dikişi ile süsleme

b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Kahverengi, siyah, hardal rengi

Desen Özelliği : Geometrik bezeme

Kompozisyon : Dikdörtgen formundaki çanta yüzeyine iki sıra dikey ve yatay kesikler yapılmış, kesiklerin arasından siyah deri şeritler verev olarak geçirilmiştir. Yapılan bu geometrik desenlerin kenarlarından sıırımlar teğel görünümünde geçirilmiş, iki desenin ortasındaki kısma makine dikişi ile bir sıra zikzak yapılmıştır. Çantanın ön yüzeyinde yan kenarlara ikişer adet metal halka dikilerek birleştirilmiş ve hallaların içerisinden deriden hazırlanmış şeritler geçirilerek çantanın görünümü tamamlanmıştır.

Ürün No	: 36
Fotoğraf No	: 36
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Erol Saçmacı
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 30cm.
Boyu	: 16cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 7cm.
Sap Uzunluğu	: 55cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, deri çekici, zımba baskı makinesi, iplik, yapıştırıcı, deri, metal gereçler, zımba, fermuar

Kullanılan Teknik

a- Ürünün Yüzeyinde : Örererek süsleme

b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Siyah

Desen Özelliği : Geometrik bezeme

Kompozisyon : Çanta yüzeyi üç parçadan meydana gelmiştir.

Ortada büyük parça, iki kenarında şerit şeklinde deri parçalar makine dikişi ile birleştirilmiştir.

Orta parçanın merkezine metal bir halkanın

üzerine deriden hazırlanmış ince şeritler

makremenin başlangıç düğümleri gibi sarılmış

bu şeritler daha sonra makreme tekniğindeki

kare düğüm ile birbirine bağlanarak geometrik

bir form oluşturulmuştur. Kenarlardaki şeritlerin

üzerine metal halka üzerine üst ve alt kısma

bağlanmış olan ince deri şeritler altılı hasır örgü

tekniği ile örülerek çantanın alt ve üst dikişi ile

birleştirilmiştir. Çantanın yanlarında sapın

takılması için körüğün üzerine geniş bir deri

şerit körüğün üst kısmından yerleştirilmiştir.

Sap kısımlar dörtlü hasır örgü tekniği ile

örülerek bu şeritlerin üzerinden geçirilmiş uç

kısımları şeridin alt ucuna bastırılan açık

zimbaların içinden geçirilmiş ve örgüde

kullanılan şeritler ikişer olarak bir metal uçla

birleştirilmiştir. Örülen örgü alttaki geniş

yüzeyin üst kısmına bastırılan büyük açık

zimbanın içerisinden geçirilmesiyle sap

oluşturulmuştur.

Ürün No	: 37
Fotoğraf No	: 37
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Erol Saçmacı
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 26.5cm.
Boy	: 22.5cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	:14cm.
Sap Uzunluğu	: 42cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, biz, çarklı zımba, deri iğnesi, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, zımba baskı

makinesi, deri, zımba, boncuk, sıırım, metal gereçler, iplik, fermuar

Kullanılan Teknik

a- Ürünün Yüzeyinde : Hazır gereçlerle süsleme

b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Kahverengi, turuncu, bej

Desen Özelliği : Geometrik Bezeme

Kompozisyon : Çantanın ön yüzeyinde kapalı zımba ile geometrik biçimde desenler oluşturulmuş ön yüzeyin yanlarına dikey olarak yerleştirilmiştir. Ön ve arka parça körükle iki sıra makine dikişi ile birleştirilmiş iki dikişin arasına çarklı zımba ile eşit aralıklarla delikler delinmiş bu deliklerden içerisinden turuncu renkte tahta boncuklar geçen sıırım geçirilmiştir. Çantanın ön kısmında da aynı teknik yatay bir şekilde uygulanmış ancak burda deliklerden deriden yapılmış ince biye geçirilmiş, biye çantanın ön yüzeyinde bir parça deri ile birleştirilmiş ve uçlarına püskül yapılmıştır. Çantanın körük kısmının tan ortasından dikey olarak körüğü bölen bir şerit çantanın iki yanında uç kısımlara yakın bir yerde metal halka içerisinden geçirilerek kapalı zımba ile tutturulmuştur. Halkanın diğer ucunda da aynı yöntemle yapılmış bir şerit sapların birleşme noktasını oluşturmak için yukarı doğru uzanmaktadır. Çanta sapının kenarları sıırımlara tahta boncuk geçirilerek, orta kısmı ise sıırımların yanyana sıkı bir biçimde dolanması ile oluşturulmuştur.

Ürün No	: 38
Fotoğraf No	: 38
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Erol Saçmacı
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 31cm.
Boyu	: 16cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 8cm.
Sap Uzunluğu	: 71cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, deri çekici, zımba baskı makinesi, iplik, yapıştırıcı, deri, metal gereçler, zımba, fermuar

Kullanılan Teknik

- a- Ürünün Yüzeyinde : Örererek süsleme
b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Siyah

Desen Özelliği : Geometrik bezeme

Kompozisyon : Çantanın ön yüzeyinde sağ tarafta bir küçük ve onun çevresinde bir büyük halkaya bağlanmış ince deri şeritlerle kare düğüm tekniği kullanılarak gittikçe büyüyen halkalar oluşturulmuş sol tarafta ise dikey olarak üç sıradan oluşan kare düğüm tekniği ile yapılmış bir yüzey oluşturulmuştur. İki yüzeyi birbirinden ayıran ve çantayı dikey olarak kesen üzeri eşit aralıklarla açık zımba bastırılmış bir şerit makine dikişi ile birleştirilmiştir. Ayrıca çantanın sapında hasır örgü tekniği ile örülen şerik deriden keşilen bir parça şerit üzerine yerleştirilerek süsleme yapılmıştır.

Ürün No	: 39
Fotoğraf No	: 39
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Erol Saçmacı
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 37 cm.
Boyu	: 21 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 12 cm.
Sap Uzunluğu	: 42 cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, biz, çarklı zımba, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, deri çekici, zımba baskı makinesi, zımba, iplik, deri, fermuar, yapıştırıcı, fermajup

Kullanılan Teknik

- a- Ürünün Yüzeyinde : Hazır gereçlerle süsleme
b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makine Dikişi

Kullanılan Renk : Siyah, Kahverengi

Desen Özelliği : Geometrik Bezeme, Bitkisel Bezeme

Kompozisyon : Dikdörtgen formundanki çantanın ön kısmına kapaklı bir cep yerleştirilmiş, cebin üzerine alt kısımlara hazır metal zımbalar bir sıra halinde bastırılmış, ön cepin kapağının kenarlarına hazır zımbalarla çiçek motifleri oluşturulmuş ,kapağın üzerine bir kapak daha metal fermuarlarla alt kapağa birleştirilmiş ve üzerine bir bant daha cebin alt kısmına kadar uzanmaktadır. Ayrıca çantanın yan körüklerinde de metal zımbalar bir sıra halinde bastırılarak çanta tamamlanmıştır.

Ürün No	: 40
Fotoğraf No	: 40
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Erol Saçmacı
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 33 cm.
Boy	: 25 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 7 cm.
Sap Uzunluğu	: 78 cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, biz, çarklı zımba, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, zımba baskı makinesi, zımba, metal

gereçler, fermuar, çanta tokası, iplik, deri, yapıştırıcı

Kullanılan Teknik

a- Ürünün Yüzeyinde : Aplike tekniği, hazır gereçlerle süsleme

b- Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Kahverengi

Desen Özelliği : Bitkisel Bezeme

Kompozisyon : Çantanın ön yüzeyine yeşil yaprak formundaki deri parçalar makine dikişi ile çantanın ön yüzüne yerleştirilmiş, üzerine çiçek formundaki deri parça yerleştirilmiş açık zımba ile birleştirilmiş çiçeğin ortasına metal halka ortasında geçen deri şeritler kapalı zımbalar ile zımbalanmıştır.sap kısımları çantaya çanta tokalarla tutturulmuş ve saplar yanlarda bulunan köprülerden geçirilmiştir. Çantanın ağız kısmına dikilen fermuar ile kapanması sağlanmıştır.

Ürün No	: 41
Fotoğraf No	: 41
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	:
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 29 cm.
Boy	: 17 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 6 cm.
Sap Uzunluğu	: 61 cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, makas, biz, çarklı zımba, deri iğnesi, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, zımba baskı

makinesi, zımba, boya, metal gereçler, iplik, sırim, fermuar

Kullanılan Teknik

a- Ürünün Yüzeyinde

: Hazır metallerle, applike tekniği, sırim geçirerek süsleme

b- Ürünün Birleştirilmesinde

: Makine dikişi ve zımba

Kullanılan Renk

: Mürdüm, bej, kahverengi

Desen Özelliği

: Geometrik Bezeme

Kompozisyon

: Çantanın birleştirilmesinde makine dikişi kullanılmış, sap kısımları sırim iplikle verev dikiş tekniği ile süslenmiştir. Çantanın ön yüzeyi applike ve işleme teknikleri ile süslenmiş krem rengi deriden kesilen çiçek ve yeşil yaprak formları üzerine kahverengi deri boyası püskürtme boya tekniği ile renklendirilmiş büyük çiçeğin orta kısmı ciğer deldi yöntemi ile işlenmiş her bir yaprak dilimine açık zımba bastırılmış, bunun dışında iki adet çiçek kapalı zımba yardımıyla çantaya birleştirilmiş, yapraklarda yine çantanın yüzeyine yapıştırılmış ve zımbalanmıştır. Yüzeye gelişi güzel açık ve kapalı zımbalar bastırılmıştır. Çantanın yanlarında ağız kısmı büzgülü cepler yerleştirilmiştir.

Ürün No	: 42
Fotoğraf No	: 42
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 26 cm.
Boyu	: 22 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 6 cm.
Sap Uzunluğu	: 67 cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, biz, çarklı zımba, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, deri çekici, zımba baskı makinesi,

deri, zımba, boya, metal gereçler, iplik, fermuar, süsleme gereçleri, yapıştırıcı, mukavva

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : Hazır gereçlerle süsleme
- b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk

: Siyah, dore, kahverengi

Desen Özelliği

: Geometrik Bezeme, Bitkisel Bezeme

Kompozisyon

: Çantanın ön yüzeyi üç kısma ayrılmış, bu bölünme metal fermuarla yapılmıştır. İki yan bölümde ve üst kısımda kullanılan deri dokulu ve doku üzeri bakır renkte boyanmıştır. Bölümlerden birinde verev olarak metal fermuar yerleştirilmiş diğer bölüme oval formundaki deri üzerine yapıştırılmış metal lale çantanın ön yüzeyine yerleştirilmiştir. fermuar kenarlarından kapalı zimbalar bastırılarak süsleme yapılmıştır. Ayrıca üst kısımda da kapalı zimbalar bastırılmıştır. Çantanın arka kısmı tamamı bakır renkle renklendirilmiş deri parça ile hazırlanmıştır.

Ürün No	: 43
Fotoğraf No	: 43
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 27 cm.
Boyu	: 21 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 6.5 cm.
Sap Uzunluğu	: 46 cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, çarklı zımba, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, zımba baskı makinesi, zımba, deri, metal gereçler, fermajup, iplik, fermuar, çanta tokası

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : Aplike tekniği ile süsleme
b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Kırmızı

Desen Özelliği : Sembolik Bezeme

Kompozisyon : Çanta makine dikişi ile birleştirilmiş ön yüzeyinde iki buçuk cm. genişliğinde deri şerit büzgü yapılarak “&” şekli verilerek çanta yüzeyine birleştirilmiş, çanta sapı ile birleşen ince şerit kısımlar çantanın alt kısmından başlamaktadır. Yan köruklere üstte fermajup takılarak çantanın istenildiği zaman daraltılması sağlanmıştır.

Ürün No	: 44
Fotoğraf No	: 44
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 26 cm.
Boyu	: 22 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 8 cm.
Sap Uzunluğu	: 68 cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, biz, çarklı zımba, deri dikiş makinası, çelik cetvel, zımba baskı makinası, zımba, metal

gereçler, deri, iplik, yapıştırıcı, mukavva, çanta tokası, fermajup

Kullanılan Teknik

a. Ürünün Yüzeyinde : Makine dikişi,aplike, sıırım ile, hazır gereçlerle süsleme

b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Siyah, beyaz, dore

Desen Özelliği : Geometrik Bezeme

Kompozisyon : Çantanın ağız kısmında hazır çanta ağzı deri ile kaplanarak kullanılmıştır. Çantanın alt yanlarında ek parçalarla kuvvetlendirilmiş, ön kısımda yarım daire biçimindeki bir parça çantanın üzerine dikilmiş, üzerine alt parça ile aynı formda içi boş kenarları açık zımba ile zımbalanmış ve deliklerden deri sıırım verev olarak geçirilmiş bir parça üzerine dikilmiş alt kısımdan çıkan üzeri açık ve kapalı zımba ile süslenmiş bir şerit parça alt kısımdaki köprüden geçirilerek uç kısmından çantaya zımbalanarak birleştirilmiştir. Çantanın sapında uçlarda metal zincirler kullanılmış, metal zincirler deri ile birleştirilmiş sapın omuz kısmına gelen kenarlarından zımbalanmış şerit içerisinden deri sıırım geçirilerek birleştirilmiştir.

Ürün No	: 45
Fotoğraf No	: 45
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	: Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 31 cm.
Boyu	: 20 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 6 cm.
Sap Uzunluğu	: 49 cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, biz, çarklı zımba, deri diki makinesi, çelik cetvel, zımba baskı makinesi, zımba, deri, metal gereçler, iplik, yapıştırıcı, fermuar

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : Aplike, zımba ile süsleme
b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Bej

Desen Özelliği : Bitkisel Bezeme

Kompozisyon : Çantanın sağ tarafından sap kısmının birleşme yerinden bir cm. genişliğinde bir şerit dikey olarak makine dikişi ile birleştirilmiş üzerine kapalı zımbalar bastırılmış, iki yanında torba şeklinde cepler ağız kısmında bastırılan zımbalar içerisinden deriden hazırlanmış sırtlar geçirilerek büzdürülmüştür. Sağ yan cepten çıkarılan bir şerit üzerine kapalı zımbalarla bastırılarak kapatılmış sol tarafta yapılan çiçeğin alt kısmına tutturulmuştur. Sol tarafta ön yüze yedi parçanın birleşmesi ile çiçeğin alt katı hazırlanmıştır. Çiçeğin her bir yaprağında sol tarafa bir sıra açık zımba bastırılmıştır. üç yaprak altta üç yaprak üstte her yaprağı iki katlı şeritlerden oluşmuş bir çiçek yapıştırarak çantaya monte edilmiştir. orta kısmına düğüm yapılmıştır.

Ürün No	: 46
Fotoğraf No	: 46
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 26 cm.
Boyu	: 19 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 5.5cm.
Sap Uzunluğu	: 47 cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, biz, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, zımba baskı makinesi, zımba, deri metal gereçler, iplik, yapıştırıcı, fermuar, fermajup

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : Örerek, zimbalarla süsleme
b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Beyaz, bej, lame, kahverengi

Desen Özelliği : Geometrik Bezeme

Kompozisyon : Çantanın alt yüzeyinde lame deri kullanılmış üzerine deri şeritlerle kara makreme düğümü tekniği ile örülmüş bir zemin oluşturulmuş alt köşeler çanta ile aynı deriden köşeler oluşturularak kapatılmış, kapama kısmına hazır taşlı fermajup takılarak yapılmıştır.

Ürün No	: 47
Fotoğraf No	: 47
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 33 cm.
Boy	: 28 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: 78 cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, iplik, deri, fermuar, yapıştırıcı

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : Aplike tekniği ile süsleme
b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Kırmızı

Desen Özelliği : Bitkisel Bezeme

Kompozisyon : Çantanın sapları geniş ve çanta üzerine aşağıya doğru iniyor, sapların çantayla birleştiği kısma deri şerit kıvrılarak gül şekli verilip saplar üzerine yapıştırılmış, yanlarda deri şeritler düğümlenmiştir.

Ürün No	: 48
Fotoğraf No	: 48
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 32 cm.
Boyu	: 21 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 78 cm.
Sap Uzunluğu	:
Kullanılan Malzeme	: Falçata, makas, biz, çarklı zımba, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, deri çekici, zımba baskı

makinesi, zımba, metal gereçler, deri,
yapıştırıcı, iplik, mkavva, fermuar

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : Mumlu ipliklerle, Hazır gereçlerle süsleme
- b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Bej, dore

Desen Özelliği : Geometrik Bezeme

Kompozisyon : Dikdörtgen formundaki çantanın saplarının birleşme yerlerinde çantanın ön ve arka yüzeyinde üzerine kapalı zımbalar bastırılmış dikey şeritler makine dikişi ile çanta yüzeyine dikilmiş ön yüzeyde fitiller değişik yatay ve devamlı formlar verilerek çanta yüzeyine makine dikişi ile birleştirilmiştir. Çantada körük parça kullanılmamış çantanın alt köşeleri derinlik verildikten sonra köşeler üst kısımlara bantla birleştirilmiştir.

Ürün No	: 49
Fotoğraf No	: 49
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 26 cm.
Boy	: 19 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 12 cm.
Sap Uzunluğu	: 48 cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, çekiç, deri, lastik, boncuk (stras taş), metal gereçler, iplik, fermuar, yapıştırıcı

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : Büzgü, Hazır gereçlerle süsleme
b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Siyah, ebruli

Desen Özelliği : Geometrik Bezeme

Kompozisyon : Çantanın ön yüzü altı parçaya ayrılacak biçimde lastik ile büzgü yapılmış, büzgülerin olduğu kısma üzerinden birer sıra stras taş dikilmiş çantada yan körüklerden gelen sap kullanılmış saplar körüklerle beraber oluşturulmuş, her iki yanına da üçer adet metal halka konulmuş sapın orta kısmına ise 20 cm. kadar deri sıırım sarılmıştır.

Ürün No	: 50
Fotoğraf No	: 50
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Doğan Aytekin
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 49cm.
Boy	: 34cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: 49cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, deri, iplik, yapıştırıcı, mukavva, fermuar, fermajup

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : Keserek, aplike tekniği ile süsleme
b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi, yapıştırarak

Kullanılan Renk : Yeşil

Desen Özelliği : Geometrik Bezeme, Bitkisel Bezeme

Kompozisyon : Çantanın tamamında yarım santimlik kesikler yapılmış kesiklerde aynı deriden sınımlar geçirilerek dokuna görüntüsü verilmiş, çantanın sapında sol tarafta üç yapraklı çiçek yapılmış ortasında süet yuvarlak kesilmiş katlanarak üç yapraklı çiçeğin ortasına yerleştirilmiştir.alt kısımdan süetten yapılış iki püskül çıkarılmıştır. Çantada ayrı körük kullanılmamış, çanta yanlarında büzgü yapılarak derinlik verilmiştir.

Ürün No	: 51
Fotoğraf No	: 51
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Doğan Aytekin
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 34 cm.
Boyu	: 26 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 7 cm.
Sap Uzunluğu	: 59 cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, çarklı zımba, deri iğnesi, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, zımba baskı makinesi,

zımba, deri , meral gereçler, iplik, yapıştırıcı, sırim, fermuar

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : Aplike, sırimla süsleme
b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Kahverengi

Desen Özelliği : -

Kompozisyon : Çantanın ön ve arka yüzeyi, iki kısma ayrılmıştır, iki kısım bir birinden kahverengi deri ile enine ayrılmıştır. Alt kısım iki parçanın makine dikişi ile birleştirilmiş, pileler yapılmış, pile yapılan yerlerden zımba ile delinerek sırim geçirilmiştir. Çantanın sap kısımların çantayla birleştirilmesinde hazır materyal kullanılmış çanta sapı dört şeridin örülmesiyle içersinden fitil geçirilerek yapılmıştır.

Ürün No	: 52
Fotoğraf No	: 52
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Doğan Aytekin
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 40 cm.
Boyu	: 28 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: 47 cm.
Kullanılan Malzeme	:

Kullanılan Teknik	: Falçata, biz, deri dikiş makineleri, çelik cetvel, zımba baskı makinesi, zımba, boncuk, metal gereçler, deri, iplik, süsleme gereçleri, fermuar
a. Ürünün Yüzeyinde	: İşleme teknikleri ile, hazır gereçlerle süsleme
b. Ürünün Birleştirilmesinde	: Makine dikişi
Kullanılan Renk	: Siyah, dore, mavi, kahverengi, sarı, bej, beyaz
Desen Özelliği	: Geometrik Bezeme
Kompozisyon	: Çantanın ön yüzeyinde en üst kısımda üç sıra pul işlenmiştir. Hemen altında simetrik bir desen yapılmış ve içerisi boncuklarla süslenmiş, en alt sıra üç parçaya bölünmüş kare içerisinde ağa bencer bir desen yapılmıştır. Karelerin altında sarı ve beyaz taş lar bir sıra dikilmiştir. Çantanın sapı delikli zımbalarlala süslenmiştir.

Ürün No	: 53
Fotoğraf No	: 53
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Portföy
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Doğan Aytekin
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 18 cm.
Boyu	: 9 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 5 cm.
Sap Uzunluğu	: 24 cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, çelik cetvel, deri çekici, deri, boncuk, metal gereçler, yapıştırıcı, mukavva

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : Hazır gereçlerle süsleme
b. Ürünün Birleştirilmesinde : Yapıştırarak birleştirme

Kullanılan Renk : Siyah, dore

Desen Özelliği : Geometrik Bezeme

Kompozisyon : Çanta altıgen olarak hazırlanmış çanta iskeleti üzerine deri yapıştırılarak oluşturulmuş çantanın kapamasında taşlar kullanılmış çanta sapı çanta iskeleti ile aynı malzemedен kullanılmıştır.

Ürün No	: 54
Fotoğraf No	: 54
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Portföy
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Doğan Aytekin
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 16 cm.
Boyu	: 12 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 2 cm.
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, çelik cetvel, deri çekici, deri, boncuk, metal gereçler, yapıştırıcı, mukavva

Kullanılan Teknik

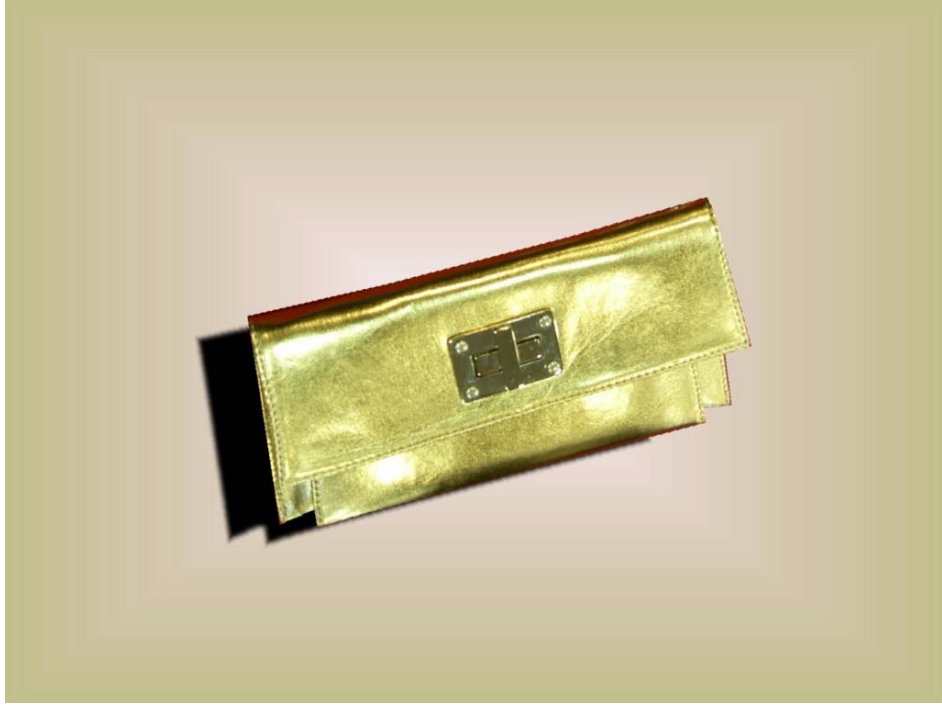
a. Ürünün Yüzeyinde : -

b. Ürünün Birleştirilmesinde : Yapıştırma

Kullanılan Renk : Beyaz, gri, dore

Desen Özelliği : -

Kompozisyon : Çanta zemininde hazır çanta iskeleti kullanılmış, deri iskelet üzerine gerilerek yapıştırılmış, sapları ise zincir takılarak yapılmış, çantaya midye formu verilmiştir.

Ürün No	: 55
Fotoğraf No	: 55
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Portföy
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Doğan Aytekin
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 23 cm.
Boy	: 11 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 4 cm.
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, çelik cetvel, deri dikiş makinesi, deri çekici, iplik, deri, yapıştırıcı, fermajup

Kullanılan Teknik

a. Ürünün Yüzeyinde : -

b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Dore

Desen Özelliği : -

Kompozisyon : Dikdörtgen biçimindeki çanta iki gözden oluşmuş, ön tarafa körükle hazırlanmış cep çanta formundan daha kısa ön tarafa makine dikişi ile birleştirilmiş ön cebin ağzı kısmına yakın bir yere çanta kilidi monte edilmiş çanta kapağı çantanın dörtte ikisini kapatmakta ve üzerine kilidin geçirileceği kilit yuvası yerleştirilmiştir.

Ürün No	: 56
Fotoğraf No	: 56
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Doğan Aytekin
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 32 cm.
Boyu	: 21 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 8 cm.
Sap Uzunluğu	: 53 cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, zımba baskı makinesi, zımba, deri, metal

gereçler, iplik, yapıştırıcı, lastik, mukavva, fermuar

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : Büzgü ile süsleme
b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk

: Kahverengi

Desen Özelliği

: -

Kompozisyon

: Çanta yatay olarak iki parçaya ayrılmış alt kısım pile yapılmış önde iki dikey fermuar dikilerek cep yapılmış üst parça ikiye bölünmüş alttaki parçaya ön kısımda 12 cm.lik fermuar dikilmiş diğer taraflarına 3 cm.lik parça lastik ile büzgü yapılmış, üst parçaya sapların birleşme yerlerine üçgen parçalar yapılmış uç kısmı kıvrılarak birit yapılmış metal halka ile saplarla birleştirilmiştir.

Ürün No	: 57
Fotoğraf No	: 57
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Doğan Aytekin
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 27 cm.
Boyu	: 22 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 7.5 cm.
Sap Uzunluğu	: 67 cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, makas, biz, çarklı zımba, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, zımba baskı makinesi,

zimba, boncuk, deri, metal gereçler, iplik, yapıştırıcı, fermuar

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : Aplike, Hazır gereçlerle süsleme
- b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Kahverengi, dore

Desen Özelliği : Bitkisel Bezeme

Kompozisyon : Çantanın ön yüzeyinde simetrik çiçek formunda hazırlanan deri parçalar makine dikişi ile applike edilmiş, çiçeğin tam ortasına kahverengi boncuk yapıştırılmış, motiflerin üzerine kapalı zimbalar bastırılmıştır. Çantanın ağız kısmına bastırılan açık zimbalarından geçirilen iki taraflı sıırım ile çantanın ağız büzülmüştür. Sırımların uçlarına deriden püskül yapılmıştır.

Ürün No	: 58
Fotoğraf No	: 58
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Doğan Aytekin
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 29 cm.
Boyu	: 25 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 7 cm.
Sap Uzunluğu	: 71 cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, zımba baskı makinesi, deri, zımba, iplik, yapıştırıcı, fermuar, çanta tokası

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : -
b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Sarı

Desen Özelliği : -

Kompozisyon : Çantanın ön yüzeyine iki adet cep yerleştirilmiş, ceplerin birleştirilmesinde spor dikiş kullanılmıştır, ceplerin dış yan kısımlarında gizli fermuar bulunmaktadır, üst kısımlarda ise kapak yapılmıştır. Ayrıca çantanın yanlarında ve arka kısmında fermuarlı birer cep bulunmaktadır. Çantanın sapları ön ve arka parçalara dikilmiş olan çanta tokalarıyla birleştirilmiştir.

Ürün No	: 59
Fotoğraf No	: 59
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Doğan Aytekin
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 23 cm.
Boy	: 20 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 7 cm.
Sap Uzunluğu	: 120 cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, biz, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, zımba baskı makinesi, deri, zımba, iplik, çanta tokası, fermuar

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : Hazır gereçlerle süsleme
b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Siyah, dore

Desen Özelliği : Geometrik Bezeme

Kompozisyon : Çanta kapağının kenarlarına bir sıra kapalı zımba bastırılmıştır, kapağın tam ortasında kapağı dikey olarak kesen bir şerit çantanın ön yüzeyine yerleştirilmiş olan çanta tokasının içerisinden geçmektedir. Çantanın sapında da çanta tokası kullanılarak çantaya fonksiyonellik kazandırılmıştır.

Ürün No	: 60
Fotoğraf No	: 60
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Evrak Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Düpa Deri
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 36 cm.
Boy	: 26 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 6cm.
Sap Uzunluğu	: 23 cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, zımba baskı makinesi, deri, zımba, iplik, mukavva, yapıştırıcı, fermuar, çanta tokası, sünger

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : -
b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Kahverengi

Desen Özelliği : -

Kompozisyon : Çantanın ön kısmına 30 cm. genişliğinde kapaklı bir cep yapılmış, sertleştirilmesinde mukavva kullanılmıştır. Çantanın saplarında da mukavva ile sertleştirilmiş ve makine dikişi ile dikilmiş deri kullanılmış, ayrıca çantanın tüm yüzeyinde dikişler krem renk ile makine dikişi ile dikilmiştir. Ön cep kapağına oldukça küçük iş yeri amblemi baskı tekniği ile bastırılmıştır.

Ürün No	: 61
Fotoğraf No	: 61
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Evrak Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Dü-pa Deri
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 32 cm.
Boyu	: 23 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 5 cm.
Sap Uzunluğu	: 20 cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, zımba baskı makinesi, deri, zımba, iplik,

mukavva, yapıştırıcı, fermuar, çanta tokası,
sünger

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : Aplike tekniği ile süsleme
- b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Kahverengi

Desen Özelliği : Geometrik Bezeme

Kompozisyon : Çantanın sertleştirilmesinde mukavva kullanılmıştır. Çantanın üçte ikisi uzunluğunda kapak çantanın ön yüzeyini kaplamaktadır. Çantanın sol ön alt kısmına bumerag biçiminde hazırlanmış deri parça makine dikişi ile birleştirilmiş, aynı işlem kapaktada tekrarlanmıştır.

Ürün No	: 62
Fotoğraf No	: 62
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Erkek Çantası
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Dü-pa Deri
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 16 cm.
Boy	: 20 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 4.5 cm.
Sap Uzunluğu	: 132 cm. ve 12 cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, deri, metal gereçler, iplik, yapıştırıcı, fermuar

Kullanılan Teknik

a. Ürünün Yüzeyinde : -

b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Kahverengi

Desen Özelliği : -

Kompozisyon : Fonksiyonel kullanıma uygun olarak hazırlanmış çantanın yüzeyinde amblem amacıyla bastırılmış düğme hariç herhangi bir süsleme kullanılmamış, çantanın üçte ikisi boyutunda körüklü bir cep çantanın ön kısmına makine dikişi ile birleştirilmiş, açılıp kapanması fermuar ile sağlanmıştır. Onun üzerinde fermuarlı bir gizli cep ve arkadada bir cep yapılması sureti ile çantanın kullanılabilirliği arttırılmıştır.

Ürün No	: 63
Fotoğraf No	: 63
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Cüzdanı
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 9 cm.
Boyu	: 13 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, deri çekici, deri, mukavva, iplik, yapıştırıcı, fermajup

Kullanılan Teknik

a. Ürünün Yüzeyinde : -

b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Pembe

Desen Özelliği : -

Kompozisyon : Cüzdan içerisinde iki banknot gözü bir adet bozuk para koymak için cep bir de resim veya kimlik koymak için şeffaf bir adet göz bulunmaktadır. dış ön ve arka yüzünde her hangi bir süsleme yapılmamış, arka ortada gelen bir şerit ön yüzeydeki klipsin içerisinden geçirilmiştir.

Ürün No	: 64
Fotoğraf No	: 64
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Cüzdanı
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 9.5 cm.
Boy	: 7.5 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, çarklı zımba, deri iğnesi, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, zımba baskı makinesi, deri, iplik, fermuar, fermajup

Kullanılan Teknik

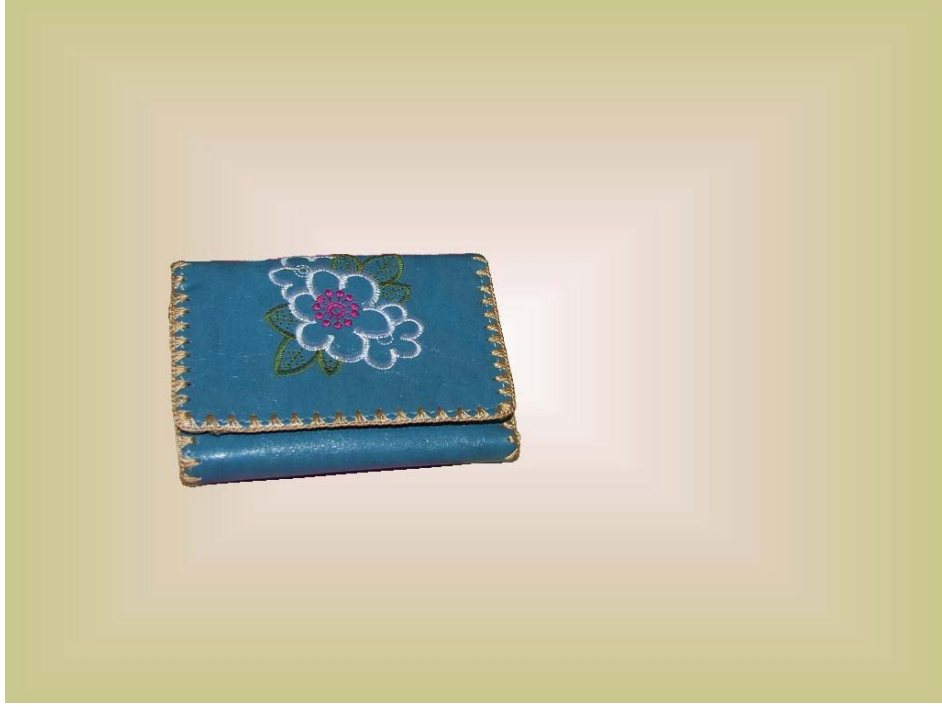
- a. Ürünün Yüzeyinde : İşleme tekniği ile süsleme
b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi, Örerek

Kullanılan Renk : Pembe, yeşil, sarı

Desen Özelliği : Bitkisel Bezeme

Kompozisyon : Cüzdan bir adet banknot, bir adet fermuarlı bozuk para gözü, bir adet fotoğraf koymak için bölüm ve ayrıca iki gözden oluşmaktadır, kapak kısmında makine ile bitkisel bir motif işlenmiştir. Çantanın iç kısımları makine ile birleştirilmiş ana kısımlar ise çarklı zımba ile delerek ve bu deliklerden tığ yardımı ile floş iplik örülerek birleştirilmiştir.

Ürün No	: 65
Fotoğraf No	: 65
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Cüzdanı
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 9.5 cm.
Boy	: 7.5 cm..
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, çarklı zımba, deri iğnesi, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, zımba baskı makinesi, deri, iplik, fermuar, fermajup

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : İşleme tekniği ile süsleme
b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi, örerek

Kullanılan Renk : Mavi, beyaz, pembe, yeşil, sarı

Desen Özelliği : Bitkisel Bezeme

Kompozisyon : Cüzdan bir adet banknot, bir adet fermuarlı bozuk para gözü, bir adet fotoğraf koymak için bölüm ve ayrıca iki gözden oluşmaktadır kapak kısmında makine ile bitkisel bir motif işlenmiştir. Çantanın iç kısımları makine ile birleştirilmiş ana kısımlar ise çarklı zimba ile delerek ve bu deliklerden tığ yardımı ile floş iplik örülerek birleştirilmiştir.

Ürün No	: 66
Fotoğraf No	: 66
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Cüzdanı
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 11 cm.
Boyu	: 8 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, zimba baskı makinesi, deri, iplik, yapıştırıcı, mukavva, fermuar, fermajup

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : Baskı tekniği, aplike tekniği ile süsleme
b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Siyah, kahverengi

Desen Özelliği : Sembolik Bezeme

Kompozisyon : Cüzdan iki kısımdan meydana gelmiştir. Bir yüzeyinde bozuk para amacıyla kullanmaya yönelik fermuarlı ve körüklü bir cep diğer tarafında banknot tasıamak amacıyla üçe açılabilen bir cep yapılmıştır.iki kısmın ortasında çıkan genişçe kagverengi bir şerit üzerine firma logosu baskı tekniği ile uygulanmış, şerit banknot tarafının açılmasını engellemek amacıyla fermajup bastırılarak birleştirilmiştir.

Ürün No	: 67
Fotoğraf No	: 67
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Cüzdanı
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 11 cm.
Boyu	: 8 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, deri, mukavva, iplik, yapıştırıcı, fermuar

Kullanılan Teknik

a. Ürünün Yüzeyinde : Baskı tekniği ile süsleme

b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Kırmızı

Desen Özelliği : Sembolik Bezeme

Kompozisyon : Oval biçime sahip deri orta kısımdan katlanmış kenarlarına fermuar dikilmiş, üzerine firma ablemi baskı tekniği ile bastırılmıştır.

Ürün No	: 68
Fotoğraf No	: 68
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Cüzdanı
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 11 cm.
Boyu	: 9.5 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, zimba baskı makinesi, boya, deri, iplik, yapıştırıcı, fermuar, fermajup

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : Hazır gereçlerle, baskı tekniği ile süsleme
b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Kırmızı, sarı

Desen Özelliği : Bitkisel Bezeme

Kompozisyon : Cüzdanın iç kısmında banknot cebi körüklü bir bozuk para cebi, kimlik koymak için ortası şeffaf bir cep ve üç adet karvizit cebi bulunmaktadır. Cüzdanın ön yüzeyinde çiçek baskılı deri kullanılmış ön kısımda bir de kapak yapılmış kapak ön yüzeyin yarısı kadardır ve fermajup ile kapatılmıştır fermajup üzerine hazır materyal yapıştırılmıştır.

Ürün No	: 69
Fotoğraf No	: 69
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Cüzdanı
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 11 cm.
Boyu	: 9.5 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, zımba baskı makinesi, kumaş, deri, iplik, yapıştırıcı, fermuar, fermajup

Kullanılan Teknik

a. Ürünün Yüzeyinde : -

b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Kırmızı, beyaz

Desen Özelliği : Geometrik Bezeme

Kompozisyon : Cüzdanın iç kısmında banknot cebi körüklü bir bozuk para cebi, kimlik koymak için ortası şeffaf bir cep ve üç adet karvizit cebi bulunmaktadır. Cüzdanın bütün yüzeyinde desenli kumaş kullanılmıştırkenarları ve cüzdanın iç kısımları deri ile yapılmıştır. Ayrıca fermajup üzerine metal materyal yapıştırılmıştır.

Ürün No	: 70
Fotoğraf No	: 70
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Cüzdanı
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 12 cm.
Boy	: 11cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, zimba baskı makinesi, deri, iplik, yapıştırıcı, fermuar, fermajup

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : Baskı tekniği ile süsleme
b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Kahverengi

Desen Özelliği : Sembolik Bezeme

Kompozisyon : Cüzdan içerisinde bir adet bantnot için göz, üç kartvizit gözü ve kimli koymak için bir adet gözle birlikte altına gizlenmiş bir göz daha bulunmaktadır. Cüzdan ön kısmında kapak kullanılmış kapak üzerine üretici firmanın amblemi baskı tekniği kullanılarak uygulanmıştır. Kapakla cüzdanı kapatmak için kapağın ve ön kısmın ortasına yerleştirilmiş fermajup kullanılmıştır.

Ürün No	: 71
Fotoğraf No	: 71
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Erkek Cüzdanı
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Doğan Aytekin
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 9 cm.
Boyu	: 8 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, zımba baskı makinesi, deri, iplik, yapıştırıcı, fermuar, fermajup

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : -
b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Siyah

Desen Özelliği : Geometrik Bezeme

Kompozisyon : Cüzdan içerisinde bir adet bantnot için göz, üç kartvizit gözü ve kimli koymak için bir adet gözle birlikte altına gizlenmiş bir göz daha bulunmaktadır çantanın arka kısmından çıkarılmış deri şerit ön uca yakın bir kısımda bastırılan fermajup ile kapatılmıştır.

Ürün No	: 72
Fotoğraf No	: 72
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bozuk Para Cüzdanı
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Dü-pa Deri
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 6 cm.
Boyu	: 5 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 3 cm.
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, biz, çarklı zımba, deri iğnesi, zımba baskı makinesi, deri, fermajup, sıırım
Kullanılan Teknik	
a. Ürünün Yüzeyinde	: -

b. Ürünün Birleştirilmesinde	: Elde sırımlarla birleştirme
Kullanılan Renk	: Kahverengi, bej
Desen Özelliği	: -
Kompozisyon	: Yuvarlak hatlara sahip cüzdan ön arka ve körük parçaları çarklı zımba ile delinmiş daha sonra deri sırim ile verev dikiş yapılmıştır. Kapağa ve ön kısma bastırılan vermajup ile çantanın kapama ve açma kısmı oluşturulmuştur.

Ürün No	: 73
Fotoğraf No	: 73
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Kemer
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Doğan Aytekin
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 4 cm.
Boy	: 104 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, çarklı zımba, çelik cetvel, çekiç, zımba baskı makinesi, zımba, kemer tokası

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : Hazır gereçlerle süsleme
b. Ürünün Birleştirilmesinde : -

Kullanılan Renk : Siyah, lame

Desen Özelliği : Geometrik Bezeme

Kompozisyon : Kemerin yüzeyinde dikdörtgen biçiminde hazır metal gereçler kullanılmıştır. Metaller tokanın 15 cm kadar uzağından, 22 adet eşit aralıklarla kemerin yüzeyine yerleştirilmiştir. Kemere uyum göstermesi açısından kare şeklinde metal toka kullanılmıştır.

Ürün No	: 74
Fotoğraf No	: 74
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Kemer
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 5 cm.
Boy	: 109 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, çarklı zımba, çelik cetvel, deri çekici, zımba baskı makinesi, deri, zımba, boya, boncuk, metal gereçler, kemer tokası

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : Hazır gereçlerle, boyayarak süsleme
b. Ürünün Birleştirilmesinde : -

Kullanılan Renk : Siyah, gri, mavi,Sarı

Desen Özelliği : Geometrik Bezeme

Kompozisyon : Kösele üzerine boya ile doku verilmiş, kemerin kenarına kapalı zımba ibr sıra bastırılmış 13 cm. kadar arayla mavi taşlardan 4 tane bastırılmış, mavi taşların iki kenarına ikişer tane madeni para biçimindeki gereçler bastırılarak yüzey süslemesi tamamlanmıştır.

Ürün No	: 75
Fotoğraf No	: 75
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Kemerı
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 2.5 cm.
Boy	: 107 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, biz, çerklı zımba, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, deri, iplik, yapıştırıcı

Kullanılan Teknik

a. Ürünün Yüzeyinde : -

b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Siyah, beyaz

Desen Özelliği : Geometrik Bezeme

Kompozisyon : Kemer yapımında puanlı rügan kullanılmış,
kemer tokası kemerle aynı malzemeden fiyonk
biçimi verilmiştir.

Ürün No	: 76
Fotoğraf No	: 76
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Kemerı
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Doğan Aytekin
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 9.5 cm.
Boyu	: 97 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -

Kullanılan Malzeme	: Falçata, çelik cetvel, deri dikiş makinesi, zımba baskı makinesi, deri, zımba, iplik, yapıştırıcı, kemer tokası
Kullanılan Teknik	
a. Ürünün Yüzeyinde	: Hazır gereçlerle süsleme
b. Ürünün Birleştirilmesinde	: Makine dikişi
Kullanılan Renk	: Kahverengi
Desen Özelliği	: Geometrik Bezeme
Kompozisyon	: Kemerin yüzeyinde herhangi bir süsleme kullanılmamıştır. Kemerin tokası deri ile kaplanmış yüzeyinde farklı boylarda ve biçimlerde zımbalar bastırılarak süslenmiştir.

Ürün No	: 77
Fotoğraf No	: 77
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Kemer
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 5.5 cm.
Boy	: 99 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, zımba baskı makinesi, çarklı zımba, deri çekici, deri,, zımba, kemer tokası, yapıştırıcı

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : Hazır gereçlerle süsleme
b. Ürünün Birleştirilmesinde : Zımbalarla birleştirme

Kullanılan Renk : Beyaz, lame

Desen Özelliği : Geometrik Bezeme

Kompozisyon : “8” formunda kesilen deriler ikiye katlanmış ve ortalarında büyük boy açık zımba ile birleştirilmiştir. Her parça diğer parçanın içerisinden geçirilerek ortasında açık zımba kevarlara üstte ve altta üçer tane kapalı zımba olacak şekilde zımba bastırılarak birleştirilmiştir.

Ürün No	: 78
Fotoğraf No	: 78
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Kemerı
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Doğan Aytekin
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 8 cm.
Boyu	: 102 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, çelik cetvel, zımba baskı makinesi, deri, kemer tokasi, zımba, yapıştırıcı

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : Keserek süsleme
b. Ürünün Birleştirilmesinde : Yapıştırarak, makine dikişi

Kullanılan Renk : Kırmızı

Desen Özelliği : Geometrik Bezeme

Kompozisyon : Aynı genişlikteki iki parça geri tersinden birbirine yapıştırılmış, kemer tokasından itibaren 18 cm.'den sonra 3 mm. genişliğinde 20 cm. uzunluğunda şeritler kesilmiş 2 cm. aralık verildikten sonra işlem tekrarlanmıştır(şeritler kesilmiş) bu işlem tekrarlanmış en son kısımda 20 cm.'lik kısma çarklı zımba ile delikler delinmiştir.

Ürün No	: 79
Fotoğraf No	: 79
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Kemerı
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 6 cm.
Boy	: 96 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, çarklı zımba, çelik cetvel, deri dikiş makinesi, deri, iplik, yapıştırıcı

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : Aplike ile süsleme
b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Bej

Desen Özelliği : Geometrik Bezeme

Kompozisyon : Kemerin orta kısmı inceltilmiş yumuşak deri kemerin orta kısmında düğüm atılarak fiyonk görünümü verilir. Kemere makine dikişi ile birleştirilir. Kemerin arka uçları inceltilmiş ve çarklı zımba ile delik delinmiştir.

Ürün No	: 80
Fotoğraf No	: 80
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Kemer
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 4.5 cm.
Boy	: 107 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, çarklı zımba, deri dikiş makinesi, cetvel, deri çekici, zımba baskı makinesi, zımba,

metal gereçler, iplik, deri, kemer tokası,
fermajup

Kullanılan Teknik

a. Ürünün Yüzeyinde : Hazır gereçlerle süsleme

b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Bej, lame

Desen Özelliği : Geometrik Bezeme

Kompozisyon : Kemer tokasından 25 cm.'ine kara olma kısma iki sıra kapalı zımba bastırılmış bundan sonraki kısım ikiye ayrılmış üst kısma eşit aralıklarla bir sıra zımba bastırılmış alt kısım tekrar ikiye ayrılmış ayrılan iki parçaya metal gereçler geçirilerek şeritler kaplanmıştır. Daha sonra uç kısımda çift sıralı zımba bastırılmış kösele ile birleştirilmiştir.

Ürün No	: 81
Fotoğraf No	: 81
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Kemer
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Düpa Deri
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 5 cm.
Boyu	: 112 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, zımba baskı makinesi, çelik cetvel, çarklı zımba, deri, zımba, yapıştırıcı, kemer tokası

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : Zımbalarla süsleme
b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi, yapıştırarak

Kullanılan Renk : Siyah, lame

Desen Özelliği : Geometrik Bezeme

Kompozisyon : Kösele deri kemer üzerinde yaklaşık 6 cm. aralıklarla büyük açık zımbalar bastırılmıştır. kemerin iki kenarına 2'şer cm. aralıklarla kapalı zımbalar bastırılmıştır.

Ürün No	: 82
Fotoğraf No	: 82
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Kemer
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Doğan Aytekin
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 8 cm.
Boyu	: 96 cm.
Çapı	: 8 cm.
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -

Kullanılan Malzeme	: Falçata, çarklı zımba, deri çekici, zımba baskı makinesi, zımba, metal gereçler, deri, yapıştırıcı, kemer tokası
Kullanılan Teknik	
a. Ürünün Yüzeyinde	: Hazır metallerle süsleme
b. Ürünün Birleştirilmesinde	: Zımba ile birleştirme
Kullanılan Renk	: Kırmızı, lame
Desen Özelliği	: Geometrik Bezeme, Bitkisel Bezeme
Kompozisyon	: 8 cm. çapında 14 adet hazırlanmış,daire biçimindeki her bir derinin ortasına çiçek formundaki metal düğme bastırılmış akenarına iki sıra açık zımba bastırılarak süslenmiş, her parça bir diğer parçanın bir cm. kadar üzerine gelecek şekilde birleştirilmiş, ön kısma gelen parça diğerlerinden farklı olarak ön kısmına büyük bir metal toka deri ile birleştirilmiştir.

Ürün No	: 83
Fotoğraf No	: 83
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	:
Ürünün Türü	: Bayan Kemer
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Doğan Aytekin
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 4 cm.
Boy	: 112 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, çelik cetvel, zımba baskı makinesi, zımba, deri, kemer tokası

Kullanılan Teknik

a. Ürünün Yüzeyinde : -

b. Ürünün Birleştirilmesinde : Yapıştırarak

Kullanılan Renk : Kırmızı

Desen Özelliği : Geometrik Bezeme

Kompozisyon : İki sekizgenin birleşmesi ile oluşmuş kalıp deri tersleri yüz yüze bakacak biçimde birleştirilir. bir kenarından eşkenar üçgen olarak oyulur, her bir parça zincir biçiminde bir diğer parçanın içerisinden geçirilir. 35 parçanın herbirinde bu işlem tekrarlanır. Dikdörtgen bir deri parça ortadan olarak katlanır orta kısmından delinerek kemer tokası yerleştirilir. Kapalı zımba bastırılarak birleştirilir.

Ürün No	: 84
Fotoğraf No	: 84
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bayan Kemer
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Doğan Aytekin
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 5 cm.
Boyu	: 102 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, çelik cetvel, deri, yapıştırıcı, kemer tokası

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : Örerek Süsleme
b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine Dikişi

Kullanılan Renk : Lame

Desen Özelliği : Geometrik Bezeme

Kompozisyon : Deriden yaklaşık yarım santim hazırlanmış 12 şerit “sepet örgü” bir alttan bir üstten geçirmek sureti ile örülür, kemer tokasında deri şeritle birit düğümü atılarak kaplanmıştır.

Ürün No	: 85
Fotoğraf No	: 85
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Erkek Kemer
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 4 cm.
Boyu	: 120 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, çelik cetvel, çarklı zımba, iplik, deri dikiş makinesi, deri, yapıştırıcı, kemer tokası

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : Baskı tekniği ile süsleme
b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Kahverengi

Desen Özelliği : Sembolik Bezeme

Kompozisyon : Köseleden hazırlanmış kemer yüzeyi tokanın yaklaşık 15 cm. ilerisinden giyim markası baskı tekniği ile uygulanmış kahverengi deri boyası ile boyamıştır.

Ürün No	: 86
Fotoğraf No	: 86
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Erkek Kemer
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Ethem Yahşi
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 4 cm.
Boyu	: 118 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, deri, iplik, kemer tokası
Kullanılan Teknik	
a. Ürünün Yüzeyinde	: Örerak süsleme

- b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine Dikişi
Kullanılan Renk : Kahverengi
Desen Özelliği : Geometrik Bezeme
Kompozisyon : Kemer tokasına bağlı olan kösele parçaya
makine dikişi ile birleştirilmiş 4 sıırım balık sırtı
örgüsü tekniği ile örülmüştür.

Ürün No	: 87
Fotoğraf No	: 87
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Erkek Kemer
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Doğan Aytekin
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 3.5 cm.
Boy	: 121 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, çarklı zımba, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, deri, iplik, yapıştırıcı, sünger, kemer tokası
Kullanılan Teknik	

- a. Ürünün Yüzeyinde : Makine dikişi ile süsleme
- b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine Dikişi
- Kullanılan Renk : Kahverengi
- Desen Özelliği : Geometrik Bezeme
- Kompozisyon : Kemerin sertleştirilmesinde sünger kullanılmış, üst kısımda kullanılan deri ve alt kısımda kullanılan astar deri arasına sünger yerleştirilmiştir. Tokanın yaklaşık 2 cm. uzağından tam ortadan kemer boyunca paralel olarak iri dikişlerle makine dikişi geçilmiştir. Dikişin iki yanından birer sıra makine dikişi yapılmış bu dikişler kemer için çarklı zımba ile delinen deliklerin başlangıç kısmına kadar dikişler devam ettirilmiştir.

Ürün No	: 88
Fotoğraf No	: 88
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Sigaralık
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Dü-pa Deri
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 7 cm.
Boyu	: 11 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: 2.5 cm.
Sap Uzunluğu	: -

Kullanılan Malzeme	: Falçata, biz, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, zımba baskı makinesi, deri, iplik, fermajup
Kullanılan Teknik	
a. Ürünün Yüzeyinde	: -
b. Ürünün Birleştirilmesinde	: Makine dikişi
Kullanılan Renk	: Lacivert
Desen Özelliği	: -
Kompozisyon	: Sigaralık üzerindeki kapağa yerleştirilen fermajup ile kapatılmıştır kapağın kenarlarına paralel bir biçimde birer çizgi çekilmiş, bir tanede yatay biçimde kapağın bitiş yerine çizgi çekilmiştir. Sigaralığın yan kısmına çakmaklık iki adet fermajup ile birleştirilmiştir.

Ürün No	: 89
Fotoğraf No	: 89
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Gözlük Kılıfı
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Dü-pa Deri
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 7 cm.
Boy	: 16 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, makas, çarklı zımba, deri iğnesi, çelik cetvel, zımba baskı makinesi, deri, iplik, yapıştırıcı, fermajup

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : Aplike tekniği ile süsleme
b. Ürünün Birleştirilmesinde : Örererek

Kullanılan Renk : Kırmızı, kahverengi

Desen Özelliği : Bitkisel Bezeme

Kompozisyon : Kare biçimindeki parça bütün kenarlarından çarklı zımba ile delinmiş, ikiye katlanmış alt ve yan kenarlar tığ işi ile birleştirilmiştir. İki boy olarak kesilmiş çiçek formundaki deri parçalar kılıfın ön yüzeyinde alt kısma yerleştirilmiş ve tığ işi ile kılıf ile birleştirilmiş, emniyet açısından yapılan kapak kısmına fermajup bastırılmıştır.

Ürün No	: 90
Fotoğraf No	: 90
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Cep Telefonu Kılıfı
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Dü-pa Deri
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 8 cm.
Boyu	: 11 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: 18 cm.
Kullanılan Malzeme	: Falçata, çarklı zımba, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, zımba baskı makinesi, zımba, boncuk, metal gereçler, deri, iplik, yapıştırıcı

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : Hazır gereçlerle, applike ile süsleme
b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine Dikişi

Kullanılan Renk : Siyah, beyaz, kahverengi, sarı, turuncu

Desen Özelliği : Geometrik Bezeme

Kompozisyon : Ön parça üzerine çeşitli renkte ve biçimdeki boncuklar simetrik olarak yerleştirilmiştir. ön ve arka parçanın sol tarafına deriden hazırlanmış bir santimetre genişliğindeki şerit birleştirilmiştir. İpe dizilmiş oya boncukları kılıfın etrafına el dikişi ile tutturulmuştur.

Ürün No	: 91
Fotoğraf No	: 91
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Anahtarlık
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Dü-pa Deri
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 5 cm.
Boyu	: 8 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, çarklı zımba, deri iğnesi, çelik cetvel, zımba baskı makinesi, zımba, metal gereçler, iplik, deri, fermajup

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : Mumlu iplik ile süsleme
b. Ürünün Birleştirilmesinde : Makine dikişi

Kullanılan Renk : Siyah, bej

Desen Özelliği : -

Kompozisyon : 15 cm genişliğindeki deri üçe katlanmış, derinin çevresi çarklı zımba ile delinmiş ve mumlu iplik geçirilmiş, kemere tutturabilmek amacı ile metal anahtarlık 2 cm.lik deri bir parça ile deri yüzeyin iç kısmına dikilmiş, 2 cm.'lik deri parçanın diğer ucu katlanarak iç te bir birit yapılmış, ön kapakta orta kısma ve alt kapakta orta kısma bastırılan fermajup ile iki kapak birleştirilmiştir.

Ürün No	: 92
Fotoğraf No	: 92
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Anahtarlık
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Dü-pa Deri
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 6 cm.
Boyu	: 6 cm.
Çapı	: 6 cm.
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, makas, çarklı zımba, deri iğnesi, boya, parlaticılar, deri, yapıştırıcı, mumlu iplik, metal gereçler(anahtarlık halkası), sünger

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : Boyayarak süsleme
- b. Ürünün Birleştirilmesinde : El dikişi

Kullanılan Renk : Sarı, siyah, bej

Desen Özelliği : Sembolik Bezeme

Kompozisyon : Kedi başı biçiminde kesilmiş iki parça sarı deri, ön parçaya ağız, burun, bıyık çizilerek kedi yüzü görünümü verilmiş, kenarlarından çarklı zımba ile delinmiş iki parça arasına elyaf yerleştirilmiş ve deri parçalar mumlu iplik ile verev dikiş ile birleştirilmiştir. Anahtarlık halkası derideki deliklerin ortasından geçirilerek anahtarlık tamamlanmıştır.

Ürün No	: 93
Fotoğraf No	: 93
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Anahtarlık
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Dü-pa Deri
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 8 cm.
Boy	: 6.5 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, makas, çarklı zımba, deri iğnesi, deri, yapıştırıcı, mumlu iplik,metal gereçler (anahtarlık halkası,), sünger

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : Aplike tekniği ile süsleme
b. Ürünün Birleştirilmesinde : El dikişi

Kullanılan Renk : Açık kahverengi, koyu kahverengi, pembe, yeşil, bej

Desen Özelliği : Sembolik Bezeme

Kompozisyon : Kelebek formunda kesilmiş iki parça kahverengi deri kenarlarından çarklı zımba ile delinmiş, kenarlara daha açık kahverengi ile desen yapılmış orta kısım için krem rengi deri ile kelebeğin gövdesi yapılmış, kanatları pembe ve yeşil renkte deriden kesilen ve kenarları çarklı zımba ile delinen parçalar ana zemine mumlu iplik ile birleştirilmiştir. Ön ve arka parçanın ortasına elyaf konularak iki parça mumlu iplik ile elde verev dikiş ile birleştirilir.

Ürün No	: 94
Fotoğraf No	: 94
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bileklik
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Dubai Bijuteri
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 1.5 cm.
Boyu	: 20 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, çarklı zımba, deri dikiş makinesi, çelik cetvel, zımba bask ımakinesi, zımba, deri, iplik, yapıştırıcılar, fermajup
Kullanılan Teknik	
a. Ürünün Yüzeyinde	: Hazır Metallerle Süsleme

b. Ürünün Birleştirilmesinde	: Makine Dikişi
Kullanılan Renk	: Mavi, lame
Desen Özelliği	:Geometrik Bezeme
Kompozisyon	: Uygun ölçülerde kesilen deri alt kısımda kösele ile makine dikişi ile birleştirilmiş, üzerine yaklaşık 1 cm. ara ile metal civi biçiminde zimbalar bastırılmış bilekliğin bir ucuna çarklı zimbalar ile delikler delinmiş diğer ucuna saat tokası makine dikişi ile birleştirilmiştir.

Ürün No	: 95
Fotoğraf No	: 95
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bileklik
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Dü-pa Deri
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 3 cm.
Boy	: 19.5 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, çarklı zımba, zımba baskı makinesi, zımba, metal gereçler, deri

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : -
b. Ürünün Birleştirilmesinde : Zımba ile Birleştirme

Kullanılan Renk : Pembe

Desen Özelliği : Geometrik Bezeme

Kompozisyon : “8” görünümünde 10 adet deri kesilmiş, bir tanesi ikiye katlanmış, bir diğer parça onun orta kısmından geçirilerek ikiye katlanmış ve diğer parçalarda bu işlem tekrarlanmış, baklava formunda kesilmiş deri metal halkaya geçirilmiş daha sonra bilekliğin son parçasının ortasındaki delikte kapalı zımba ile birleştirilmiştir.

Ürün No	: 96
Fotoğraf No	: 96
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bileklik
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Sevcan Yıldırım
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 3.5 cm.
Boy	: 20.5 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, çarklı zımba, zımba baskı makinesi, deri(kösele), fermajup, çelik cetvel

Kullanılan Teknik

a. Ürünün Yüzeyinde : Oyarak Süsleme

b. Ürünün Birleştirilmesinde : -

Kullanılan Renk : Kahverengi

Desen Özelliği : Geometrik Bezeme

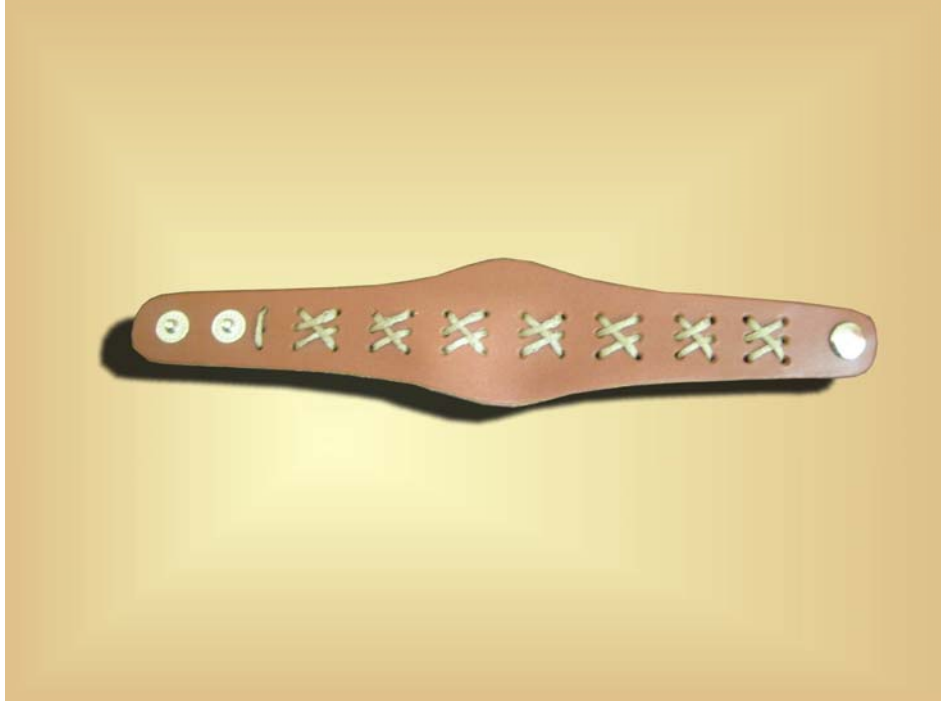
Kompozisyon : Bilekliğin iki kenarına fermajup bastırılmış, deri bilekliğin kalan kısmına “göz” ya da “yaprak” biçimi oyulmuş, son olarak kösele boyanarak bileklik tamamlanmıştır.

Ürün No	: 97
Fotoğraf No	: 97
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bileklik
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Seval Yıldırım
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 3 cm.
Boyu	: 17 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -

Kullanılan Malzeme	: Falçata, çelik cetvel, çekiç, deri, metal gereçler (kapama, penguen, zincir), yapıştırıcı
Kullanılan Teknik	
a. Ürünün Yüzeyinde	: Örererek Süsleme
b. Ürünün Birleştirilmesinde	: -
Kullanılan Renk	: Kahverengi
Desen Özelliği	: Geometrik Bezeme
Kompozisyon	: Dört adet yarım santimetre kesilmiş deri şeritler kapama ile bir uçlarından yanyana yerleştirilmiş, “hasır örgü” tekniği ile uygun uzunlukta örülerek kapama adı verilen metal gereçle sabitlenmiş. Kapamanın bir ucuna penguen diğer uca halkalar yerleştirilerek bileklik tamamlanmıştır.

Ürün No	: 98
Fotoğraf No	: 98
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bileklik
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Dü-pa Deri
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 4 cm.
Boyu	: 21 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, çelik cetvel, biz, çarklı zımba,deri iğnesi, zımba baskı makinesi, deri(kösele), mumlu iplik, fermajup

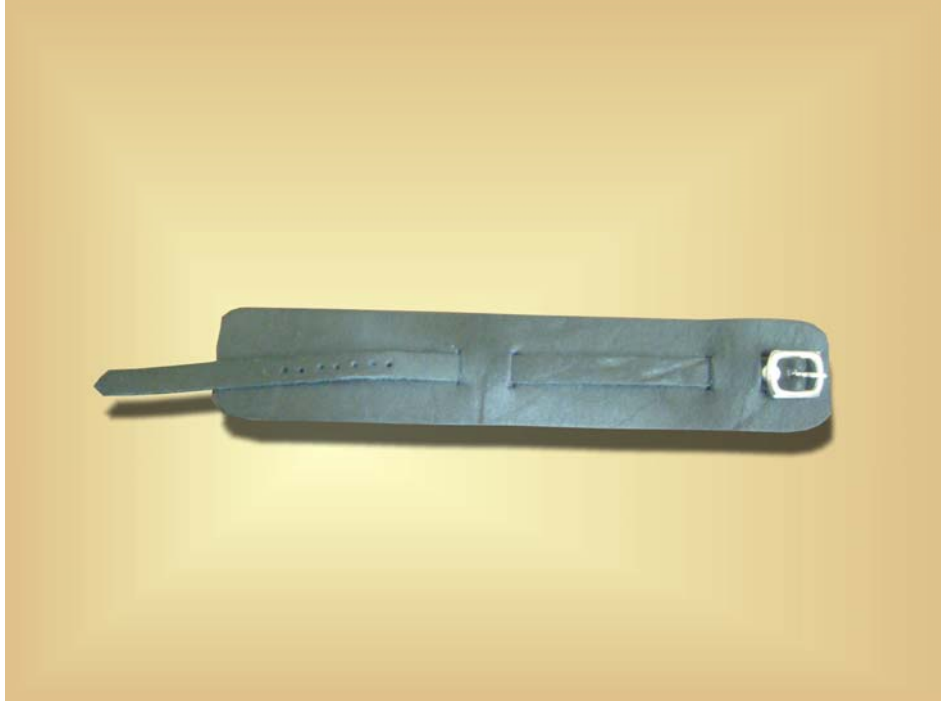
Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : Sırımla Süsleme
b. Ürünün Birleştirilmesinde : -

Kullanılan Renk : Bej, kahverengi

Desen Özelliği : Geometrik Bezeme

Kompozisyon : Çarklı zımba ile birer santimetre ara ile üçer delik delinmiş, deliklerden mumlu iplik geçirilerek “sarhoş bacağı” adı verilen teknik ile süslenmiştir. Bilekliğin iki ucuna fermajup bastırılmıştır.

Ürün No	: 99
Fotoğraf No	: 99
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bileklik
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Dü-pa Deri
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 4 cm.
Boy	: 22 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, çarklı zımba, cetvel, zımba baskı makinesi, zımba, deri, saat tokası

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : -
b. Ürünün Birleştirilmesinde : -

Kullanılan Renk : Siyah

Desen Özelliği : -

Kompozisyon : Bileklik iki kısımdan meydana gelmiş, alt parça 4 cm. genişliğinde parçanın üzerine biri ortada olmak üzere dört tane yaklaşık 1.5 cm. genişliğinde kesik yapılmış bu kesiklerden 1 cm. genişliğinde 25 cm. uzunluğunda bir ucunda saat tokası olan şerit geçirilerek bileklik oluşturulmuştur.

Ürün No	: 100
Fotoğraf No	: 100
İnceleme Tarihi	: 28. 12. 2007
Envanter Tarihi	: -
Ürünün Türü	: Bileklik
Bulunduğu Yer	: Osmangazi/Bursa
Kaynak Kişi	: Seval Yıldırım
Kullanım Amacı	:Fonksiyonel Giyim Aksesuarı
Boyutları	
Eni	: 3 cm.
Boy	: 19 cm.
Çapı	: -
Körük Yüksekliği	: -
Sap Uzunluğu	: -
Kullanılan Malzeme	: Falçata, çelik cetvel, zımba baskı makinesi, çarklı zımba, deri(kösele), anilin boya, fermajup

Kullanılan Teknik

- a. Ürünün Yüzeyinde : Baskı ile süsleme
- b. Ürünün Birleştirilmesinde : -

Kullanılan Renk : Kahverengi

Desen Özelliği : Sembolik Bezeme

Kompozisyon : Dikdörtgen biçiminde kesilmiş olan köselenin iki kenarına fermajup bastırılmış, orta kısmına kalp ve kuş kanatları formuna sahip kalıplarla baskı yapılarak süslenmiş, kösele kahverengi boya ile boyanmıştır.